

ΕΥΒΟΙΑ ΜΕΤΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΥΒΟΙΑΣ

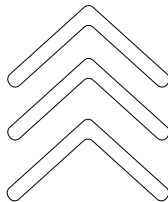

MASTERPLAN ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟ ΔΑΣΟΣ

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΥΒΟΙΑΣ**

MASTERPLAN
ΓΙΑ ΤΟ
ΝΕΟ ΔΑΣΟΣ

Ανάδοχος Έργου

Υψηλ – Διαχείριση & Προστασία Περιβάλλοντος

Ομάδα Έργου

Αποστολίδης Η., Χαβάκης Εμμ., Αποστολίδης Έκ., Τρίγκας Π., Σφουγγάρης Α.

Επιμέλεια έκδοσης

Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ»

Συντονισμός έκδοσης

Βερενίκη Βασιλειάδη, επικοινωνιολόγος - μουσειολόγος, Συντονίστρια του Προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας για το Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ»

Σχεδιασμός έκδοσης, ηλεκτρονική σελιδοποίηση

Κωνσταντίνος Τσιρίκος, γραφίστας

Εκτύπωση-βιβλιοδεσία

Digiland

Ομάδα μελέτης

Ηλίας Αποστολίδης, Δασολόγος-Περιβαλλοντολόγος, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (1976)
Νικόλαος Πάγκας, Δρ. Δασολόγος-Περιβαλλοντολόγος ΑΠΘ, PhD Χωροταξίας ΕΜΠ
Αθανάσιος Σφουγγάρης, Δρ. Δασολόγος-Περιβαλλοντολόγος ΑΠΘ (1986), PhD Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος, ΑΠΘ (1991)-Καθηγητής Διαχείρισης Οικοτόπων και Βιοποικιλότητας Παν/μίου Θεσσαλίας
Παναγιώτης Τρίγκας, Δρ. Δασολόγος-Περιβαλλοντολόγος ΑΠΘ (1994), MSc «Οικολογική Διαχείριση και Τεχνολογία Περιβάλλοντος» (1996), PhD Βιολογίας Παν. Πατρών (2003)-Αναπληρωτής Καθηγητής Βοτανικής Γεωπονικού Παν/μίου Αθηνών
Βασίλειος Περλιέρος, Γεωλόγος Παν/μίου Αθηνών (1983)
Έκτωρ Αποστολίδης, Δασολόγος-Περιβαλλοντολόγος ΔΠΘ (2004), MSc Γεωπληροφορική (GIS) ΓΠΑ (2008)
Εμμανουήλ Χαβάκης, Δασολόγος-Περιβαλλοντολόγος ΔΠΘ (2004), MSc Δασική Οικολογία & Διαχείριση, Παν/μιο Freiburg, Γερμανία (2007)
Γεώργιος Πόθος, Δασολόγος-Περιβαλλοντολόγος Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (1994)
Χρυσούλα Αδρακτά, Δασολόγος-Περιβαλλοντολόγος ΔΠΘ (2005), MSc Γεωπληροφορική (GIS) ΕΜΠ (2011)
Ευθυμία Πούηλιου, Τεχνολόγος Δασοπονίας, ΤΕΙ Λάρισας (2004)

Για την παραγωγή περιεχομένου κυρίως στο επίπεδο του κεφαλαίου της εξειδίκευσης των μελετών εργάστηκαν οι

Μαρία Σοφικίτου, αρχαιολόγος, Διευθύντρια Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ»,
Μαρία Κουρασάνη, αρχαιολόγος, Υπεύθυνη Αναπτυξιακών Προγραμμάτων Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ»,
Κατερίνα Αβραμοπούλου, οικονομολόγος, Υπεύθυνη Οικονομικής Ανάπτυξης Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ».

Για την παραγωγή ιδεών και τη διαμόρφωση των τελικών προτάσεων για τη διπλή μετάβαση (πράσινη και ψηφιακή) και την καινοτομία εργάστηκε η Θερμοκοιτίδα D-HUB του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ», η οποία αποτελείται από τους

Ευδόκιμος Φρέγκογλου, επικοινωνιολόγος-τεχνολόγος πολιτισμού, Συντονιστής Αναπτυξιακών Προγραμμάτων Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ» και Συντονιστής Θερμοκοιτίδας D-HUB,
Χρήστος Χιώτης, Σχεδιαστής Οπτικής Επικοινωνίας, Υπεύθυνος Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Ψηφιακών Εφαρμογών του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ»,
Ελίνα Αγγέλη, Αρχιτέκτων-μηχανικός, MSc Προστασία Μνημείων
Νίκος Στακιάς, Σύμβουλος Ανάπτυξης και Διαχείρισης Προορισμών
Ηλίας Χάντζος, Σύμβουλος Βιώσιμης Ανάπτυξης των Φορέων Διαχείρισης των Πολιτιστικών Διαδρομών.

Χορηγοί της μελέτης

Fourlis, ElvalHalcor

Για να δείτε όλες τις Θεματικές Μελέτες που ανατέθηκαν στο πλαίσιο του Προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας μπορείτε να σκανάρετε το παραπάνω QR Code

Στην παρούσα φάση δεν μπορούσαμε να συμπεριλάβουμε όλα τα

παραρτήματα (ιδιαίτερα των μελετών Αγροδιατροφής και Δάσους)

για την «οικονομία» της Α΄ έκδοσης (αφού υπερβαίνουν τις 600

σελίδες συνολικά).

Την άνοιξη του 2023 θα ακολουθήσει Β΄ πλήρης έκδοση που θα

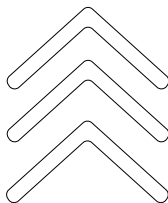
συμπεριλάβει όλα τα παραρτήματα, καθώς και το προϊόν της τελι-

κής έγκρισης του προγράμματος Ανασυγκρότησης Βόρειας Εύβοιας

(Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης Βόρειας Εύβοιας στο Περι-

φερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Στερεάς Ελλάδας 2021-2027)

από τις αρμόδιες αρχές (Εθνικές και Ευρωπαϊκές).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ Α: ΤΕΥΧΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ (ΕΙΣΑΓΩΓΗ)	9
1.1 Περιγραφή της περιοχής μελέτης	10
1.2 Φυσικό περιβάλλον	10
1.3 Ιδιοκτησιακό καθεστώς δασών Βόρειας Εύβοιας	11
1.4 Το δάσος πριν την πυρκαγιά	12
1.5 Αναπτυξιακό όραμα & Στρατηγική για το δάσος	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	15
2.1 Χλωρίδα και πανίδα	16
2.2 Περιοχές ιδιαίτερης περιβαλλοντικής αξίας & δασικής αναψυχής	17
2.3 Παραγωγικές δραστηριότητες	18
2.3.1 Κτηνοτροφία	18
2.3.2 Μελισσοκομία	20
2.3.3 Ρητινοκαλλιέργεια	20
2.3.4. Παραγωγή κάρβουνου	21
2.3.5. Υλοτομία	22
2.4 Χρήσεις γης και θεσμικές ρυθμίσεις	22
2.5 Ανάλυση και αξιολόγηση των επιπτώσεων της πυρκαγιάς	23
2.6 Χάρτες Προγράμματος MASTER PLAN για το νέο δάσος	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. SWOT ANALYSIS ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	27
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΡΓΩΝ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	35
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	42
ΜΕΡΟΣ Β: ΤΕΧΝΙΚΑ ΔΕΛΤΙΑ	47
ΤΔ-01. Εφαρμογή “ΑΡΟΛΙΨΙΣ”	48
ΤΔ-02. Αποκατάσταση υποδομών σε χώρους δασικής αναψυχής	49
ΤΔ-03. Συντήρηση, Σήμανση & Ανάδειξη σηματοδοτημένων πεζοπορικών διαδρομών στην περιοχή του Δήμου Ιστιαίας-Αιδηψού «Τελλέθριον Όρος και Όρος Λιχάς	51
ΤΔ-04. Υδρολογική μελέτη ορεινών και πεδινών έργων στην Βόρεια Εύβοια (Μελέτη διαχείρισης υδάτινου δυναμικού)	53
ΤΔ-05. Εθνικό Μονοπάτι 21 στην Εύβοια	54
ΤΔ-06. Κατασκευή έργων αποκατάστασης των υποδομών του Δασικού χωριού Παπάδων που καταστράφηκαν από την πυρκαγιά στις 3/8/2021»	56
ΤΔ-07. Πρόγραμμα μη Δημόσιας Δασοπονίας	61

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

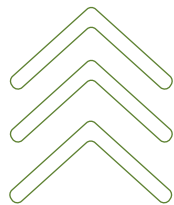
Πίνακας 1.3-1:	Καμένες εκτάσεις στα Δασαρχεία Λίμνης και Ιστιαίας
Πίνακας 1.3-2:	Καμένες εκτάσεις στα Δασαρχεία Λίμνης και Ιστιαίας
Πίνακας 1.4-1:	Δασοκάλυψη κατά δασοπονικό είδος στο Δασαρχείο Λίμνης
Πίνακας 2.3-1:	Ζωικό κεφάλαιο και εκμεταλλεύσεις
Πίνακας 2.5-1:	Καμένες εκτάσεις των Δήμων της Βόρειας Εύβοιας
Πίνακας 2.6-1:	Κατάλογος χαρτών που παρήχθησαν από την εταιρεία ΥΛΗ
Πίνακας 5-1:	Πίνακας Έργων «Νέου Δάσους»
Πίνακας 5-2:	Πίνακας Γενικών Κατευθύνσεων «Νέου Δάσους»
Πίνακας Μέρους Β:	Κατάλογος Τεχνικών Δελτίων

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ
ΔΑΟΚ	Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνοτροφίας
ΔΕ	Δημοτική Ενότητα
ΕΖΔ	Ειδική Ζώνη Διατήρησης
ΖΕΠ	Ζώνη Ειδικής Προστασίας
ΖΟΕ	Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου
ΚΑΖ	Καταφύγιο Άγριας Ζωής
ΜΣ	Μετεωρολογικός Σταθμός
ΠΔ	Προεδρικό Διάταγμα
ΠΕ	Περιφερειακή Ενότητα
ΠΕΣΔΑ	Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων
ΔΑΣΕ	Δασικός Συνεταιρισμός Εργασίας
ΑΔΑΣΥ	Αναγκαστικός Δασικός Συνεταιρισμός

ΜΕΡΟΣ Α: ΤΕΥΧΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ (ΕΙΣΑΓΩΓΗ)

1.1 Περιγραφή της περιοχής μελέτης

Η περιοχή μελέτης περιλαμβάνει την καμένη περιοχή του βόρειου τμήματος της νήσου Εύβοιας, αλλιώς και τον ευρύτερο περίγυρο, που επηρεάστηκε από την καταστροφή. Αναφέρεται στις επιπτώσεις που είχε και θα έχει (οικονομικές – κοινωνικές – περιβαλλοντικές) στην περιοχή μελέτης, η οποία διοικητικά ανήκει στους Δήμους Μαντουδίου-Λίμνης-Αγίας Άννας στα νότια και Ιστιαίας-Αιδηψού στα βόρεια.

Ο συνολικός πληθυσμός της περιοχής (σύμφωνα με την απογραφή πληθυσμού του έτους 2011) ήταν 33.128 κάτοικοι, εκ των οποίων 21.083 (63,6%) κατοικούσαν στο Δήμο Ιστιαίας-Αιδηψού, με πρωτεύουσα την Ιστιαία, και 12.045 (36,4%) ήταν κάτοικοι στο Δήμο Μαντουδίου-Λίμνης-Αγίας Άννας, με έδρα τη Λίμνη. Κατά την απογραφή του 2021 οι κάτοικοι στον Δήμο Ιστιαίας – Αιδηψού βρέθηκαν 18.460 (μείωση κατά 14,21%), ενώ οι κάτοικοι του Δήμου Μαντουδίου-Λίμνης-Αγίας Άννας βρέθηκαν 11.986 (μείωση κατά 0,49%). Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει πολύ σημαντική μείωση στο Δήμο Ιστιαίας και πολύ μικρή στο Δήμο Μαντουδίου-Λίμνης-Αγίας Άννας.

Όλη η περιοχή του Δήμου Μαντουδίου-Λίμνης-Αγίας Άννας ανήκει στην αρμοδιότητα του Δασαρχείου Λίμνης, ενώ του Δήμου Ιστιαίας-Αιδηψού, στην αρμοδιότητα του Δασαρχείου Ιστιαίας.

Η φωτιά στην Βόρεια Εύβοια ξεκίνησε το μεσημέρι της 3ης Αυγούστου 2021 και κράτησε περίπου 8 ημέρες ως τις 11 Αυγούστου 2021. Έκαψε συνολικά 520.000 στρέμματα.

Τα 325.000 περίπου στρέμματα ανήκουν στον Δήμο Λίμνης, ενώ τα 195.000 περίπου στρέμματα ανήκουν στον Δήμο Ιστιαίας. Το 60% των συνολικά καμένων εκτάσεων καλύπτονται από Χαλέπιο πεύκη.

Δασικές εκτάσεις ήταν τα 235.000 στρέμματα στον Δήμο Λίμνης και τα 147.000 στον Δήμο Ιστιαίας. Συνολικά κάηκαν 382.000 στρέμματα δασικών εκτάσεων. Τα δάση Χαλέπιου είναι το 90% των καμένων δασικών εκτάσεων (στοιχεία από ΥΛΗ-πηγή European Forest Fire Information System – EFFIS).

Το δάσος στην περιοχή μελέτης αντιμετωπίζεται ως ενιαίο οικοσύστημα, για την προστασία, διαχείριση και ανάδειξη των οικολογικών, παραγωγικών και αναψυχικών του αξιών.

1.2 Φυσικό περιβάλλον Κλιματολογικά στοιχεία

Το μέσο ετήσιο ύψος βροχής, στην περιοχή μελέτης, είναι περίπου 600 mm, ενώ η θερμοκρασία έχει σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ θέρους και χειμώνα. Οι επικρατούντες άνεμοι, είναι από βορειοανατολικές διευθύνσεις και επηρεάζουν άμεσα το κλίμα όλης της Βόρειας Εύβοιας. Υπάρχει σημαντική διαφορά κλίματος μεταξύ των εκτάσεων που βρίσκονται στο ανατολικό τμήμα της περιοχής μελέτης (Αγριοβότανο, Ελληνικά, Βασιλικά, Παπάδες, Αγία Άννα, Στροφυλιά) και σε αυτές που βρίσκονται στο δυτικό τμήμα (Λίμνη, Ροβιές). Στις πρώτες είναι μεγαλύτερη η βροχόπτωση, η χιονόπτωση και μεγαλύτερο το κρύο σε θερμοκρασία και διάρκεια, ενώ οι βόρειοι άνεμοι έχουν μεγαλύτερη ένταση και διάρκεια. Στα ορεινά χωριά (Παπάδες, Κερασιά), τα φαινόμενα του χειμώνα είναι πιο έντονα.

Όσον αφορά το βιοκλίμα της περιοχής μελέτης, το μεγαλύτερο τμήμα της Βόρειας Εύβοιας, ειδικά το ημιορεινό και ορεινό, ανήκει στον ύφυγρο βιοκλιματικό όροφο με ψυχρούς χειμώνες, ενώ οι πιο πεδινές και παραθαλάσσιες περιοχές ανήκουν στον ύφυγρο βιοκλιματικό όροφο με ήπιους χειμώνες (Μαυρομμάτης 1980).

Τοπολογικά στοιχεία Μορφολογία εδάφους

Από την επεξεργασία των δεδομένων του Ψηφιακού Μοντέλου Εδάφους (DTM) της «Ελληνικό Κτηματολόγιο» προκύπτει, για την περιοχή που επλήγη από την πυρκαγιά, ότι το ελάχιστο υψόμετρο βρίσκεται στο επίπεδο της θάλασσας (0 μ.), το μέγιστο στα 989 μ. (Ήνρό όρος) και το μέσο υψόμετρο στα 303 μ. Το 27% της έκτασης έχει υψόμετρο μικρότερο από 200μ., το 35% αυτής βρίσκεται σε υψόμετρο μεταξύ 200 και 400 μέτρων, ενώ μόνο το 9% βρίσκεται πάνω από τα 600 μέτρα. Αναλυτικότερα στοιχεία παρατίθενται στο Παράρτημα.

Στην καμένη περιοχή απαντούν κυρίως λοφώδεις περιοχές και μεσαίου μεγέθους ορεινοί όγκοι, διακοπτόμενοι από μικρές πεδιάδες. Τα κυριότερα βουνά της περιοχής είναι το Ήνρόν όρος με υψόμετρο 989μ., το Τελέθριο όρος με 970μ. και ο Καβαλλάρης, βορειοδυτικά της Μονής του Οσίου Δαυίδ, με 927μ. Στα νοτιοδυτικά της περιοχής μελέτης υπάρχει το όρος Καντήλι με υψόμετρο 1.246μ., ενώ το υψηλότερο βουνό της Βόρειας Εύβοιας είναι ο Πυξαρίας με υψόμετρο 1.352μ.

και βρίσκεται στο νοτιοανατολικό άκρο της. Οι κλίσεις του εδάφους στην περιοχή ποικίλουν. Η μέση κλίση είναι 32,8%, ενώ οι εκτάσεις που έχουν κλίση μεγαλύτερη του 50% ανέρχονται στο 19%. Σε Πίνακα στο Παράρτημα παρουσιάζεται η κατανομή των κλίσεων της περιοχής που έπληξε η πυρκαγιά.

Γεωλογικά στοιχεία

Στη Βόρεια Εύβοια επικρατούν τα εδάφη που προέρχονται από α) βιοτιτικούς και διμαρμαρυγικούς γνεύσιους και γνευσιοσχιστόλιθους, οι οποίοι εμφανίζονται στις περιοχές Γαλατσάδων-Αιδηψού, όπου σχηματίζεται το δρυοδάσος στο Τελέθριο όρος, β) νεοπαλαιοζωικούς σχηματισμούς που περιλαμβάνουν ψαμμίτες, αρκόζες και αργιλικούς σχιστόλιθους, γ) ασβεστόλιθους, οι οποίοι καταλαμβάνουν μεγάλα τμήματα και συνιστούν τους ορεινούς όγκους του Ήνρού Όρους, του Κανδηλίου, του Πυξαρία κ.ά στους οποίους σχηματίζονται τα περισσότερα ελατοδάση και πευκοδάση, δ) σερπεντινωμένους περιδοτίτες (οφιόλιθοι), πετρώματα με βαρέα μέταλλα που δημιουργούν αβαθή και μη γόνιμα εδάφη (χαλκουδέρες), στα οποία εξαπλώνεται, σε μικρές συστάδες, η ενδημική Ευβοϊκή δρυσ, ε) νεογενείς αποθέσεις στις ιζηματογενείς λεκάνες (Λίμνης-Ιστιαίας), οι οποίες αποτελούνται από κροκαλοπαγή, μάργες και άμμους, με σημαντική παρουσία του ιλιγνίτη, όπου έχει το άριστο της εξάπλωσής της η Χαλέπιος πεύκη στ) τεταρτογενείς αποθέσεις στην ευρύτερη περιοχή της Ιστιαίας και του Μαντουδίου, οι οποίοι σχηματίστηκαν από τη δράση των ποταμών Ήνριά, Νηλέα και Κηρέα (Τρίγκας 2003, Δόγανος 2010).

1.3 Ιδιοκτησιακό καθεστώς δασών Βόρειας Εύβοιας

Ο τρόπος μεταβίβασης των δασικών ιδιοκτησιών, που μεταβιβάστηκαν από τους Τούρκους, σε κοι-

νότητες, σε ομάδες κατοίκων, σε πλούσιους Έλληνες, σε Έλληνες της διασποράς και σε ξένους Φιλέλληνες, μετά την απελευθέρωση της Εύβοιας (1830), δημιούργησε μεγάλες δασικές ιδιοκτησίες, βορειότερα από τα Ψαχνά. Ορισμένες Τουρκικές ιδιοκτησίες που ήταν μέσα σε δάση αγοράστηκαν από κατοίκους των γύρω οικισμών, με νόμιμους ή αμφισβητούμενους τίτλους, οι οποίοι δεν έχουν κριθεί μέχρι και σήμερα, όλοι τους τελεσίδικα. Δάση που αγοράστηκαν από Έλληνες υπό μορφή κοινής ιδιοκτησίας, διανεμήθηκαν μεταγενέστερα μεταξύ των αγοραστών άτυπα (ως «μερίδες»). Αυτό μπορεί να θεωρηθεί ως σύσταση «κάθετης ιδιοκτησίας», χωρίς όμως να περιβάλλονται με νομικό τύπο.

Η παραπάνω προβληματική για την υπάρχουσα νομοθεσία κατάσταση, που δεν αναγνωρίζει κατάκτηση δασών, έγινε προσπάθεια να ρυθμιστεί με το άρθρο 65 του Νόμου 998/79 για ορισμένα (11) δάση της Βόρειας Εύβοιας. Μεγάλα προβλήματα αντιμετωπίζουν και τα δάση Παγώντα και Μαρκατών, που βρίσκονται λίγο νοτιότερα και ορισμένα άλλα που θεωρούνται Διακατεχόμενα και για τα οποία, παρά τις νομοθετικές ρυθμίσεις που έγιναν, δεν αναγνωρίστηκαν ακόμη ως ιδιοκτησία των διακατόχων. Σε αυτή την κατάσταση βρίσκονται και ιδιοκτησίες, ή διακατοχές άλλων μορφών, από Συνεταιρισμούς (Αναγκαστικούς).

Από στοιχεία του Δασαρχείου Λίμνης, το 74% του συνόλου των δασών και των δασικών εκτάσεων, που είναι αρμοδιότητας του Δασαρχείου, αφορά σε μη δημόσια δάση, ενώ το υπόλοιπο 26% αφορά σε δημόσια. Οι αντίστοιχες εκτάσεις στο Δασαρχείο Ιστιαίας είναι 90% για τα μη δημόσια δάση και 10% για τα δημόσια (δάση Τσαπουρνιάς και Κυπαρισσίου). Οι εκτάσεις με τις μορφές ιδιοκτησίας των δασών παρουσιάζονται παρακάτω:

Πίνακας 1.3-1: Καμένες εκτάσεις στα Δασαρχεία Λίμνης και Ιστιαίας

Α/Α	ΔΗΜΟΣ	ΕΚΤΑΣΗ ΔΗΜΟΥ (στρ)	ΚΑΜΕΝΗ ΕΚΤΑΣΗ (στρ)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΑΜΕΝΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ %
1	ΙΣΤΙΑΙΑΣ - ΑΙΔΗΨΟΥ	509.303	191.880	37,68
2	ΜΑΝΤΟΥΔΙΟΥ - ΛΙΜΝΗΣ - ΑΓΙΑΣ ΑΝΝΑΣ	585.611	326.954	55,83
	Σύνολο	1.094.914	518.834	

Πίνακας 1.3-2: Καμένες εκτάσεις στα Δασαρχεία Λίμνης και Ιστιαίας

A/A	ΔΑΣΑΡΧΕΙΑ	ΕΚΤΑΣΗ ΔΑΣΑΡΧΕΙΟΥ (στρ)	ΚΑΜΕΝΗ ΕΚΤΑΣΗ (στρ)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΑΜΕΝΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ %
1	ΙΣΤΙΑΙΑΣ	507.750	189.555	37,33
2	ΛΙΜΝΗΣ	586.081	329.763	56,27
	Σύνολο	1.093.831	519.318	

Πίνακας 1.3-3: Εκτάσεις μορφών ιδιοκτησίας όλων των δασών Δασαρχείου Λίμνης

Μορφή ιδιοκτησίας	Δασαρχείο Λίμνης	
	Ιδιωτικά (στρ.)	Δημόσια (στρ.)
Δημόσια		127.300
Διακατεχόμενα	60.070	
Συνιδιόκτητα	137.650	
Συνδιακατεχόμενα	56.370	
Ιδιωτικά	5.490	
Κοινοτικά	1.170	
Σύνολο	260.750	127.300
Σύνολο Δασαρχείου	388.050	

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι το 77% των δασών, της περιοχής μελέτης είναι ιδιωτικά και μόνο το 23% είναι δημόσια. Αναλυτικότερα στοιχεία με τις εκτάσεις των μορφών ιδιοκτησίας δασών ανά οικισμό, παρουσιάζονται στο Παράρτημα.

Οι παραπάνω μορφές σχέσεων ιδιοκτησίας στα δάση δημιουργούν ένα πολυσύνθετο πρόβλημα που επιζητεί λύση. Η σημερινή μορφή ιδιοκτησίας και διαχείρισης, ούτε τα δάση ωφελεί, αλλήλ ούτε και τους ιδιοκτήτες.

Στο κεφάλαιο των προτάσεων υπάρχει έκθεση με πρόταση για υπογραφή Συμφώνου Συνεργασίας μεταξύ ιδιοκτητών δασών και Ελληνικού Δημοσίου για συνεργασία στα θέματα της προστασίας και της διαχείρισης των δασών της Βόρειας Εύβοιας.

1.4 Το δάσος πριν την πυρκαγιά

Τα δάση του Δασαρχείου Λίμνης καταλαμβάνουν το 79,5% της συνολικής έκτασης αρμοδιότητας του Δασαρχείου, ενώ τα δάση του Δασαρχείου Ιστιαίας καταλαμβάνουν το 47,4% της συνολικής έκτασης του Δασαρχείου. Το όρια αρμοδιότητας των 2 Δασαρχείων δεν συμπίπτουν πάντα με τα όρια των 2 Δήμων. Υπάρχουν μικρές διαφορές, κυρίως στα όρια μεταξύ Παπάδων και Βασιλικών. Τα δάση των δύο Δασαρχείων κατατάσσονται στις πιο ευαίσθητες και πυρόπληκτες περιοχές της χώρας μας.

Με το ΠΔ 575/09-07-1980 (ΦΕΚ 157/Α΄/09-07-1980), οι περιοχές των Δασαρχείου Λίμνης και Ιστιαίας εμπίπτουν στις κηρυχθείσες ως ιδιαίτερα επικίνδυνες περιοχές της χώρας μας, με ξηροθερμική περίοδο από 1η Μαΐου έως 31 Οκτωβρίου και με δείκτη ευφλεκτικότητας Ι.

Τα δάση στην καμένη έκταση, συγκροτούνται από ξηροφυτικά και εύφλεκτα είδη. Κυριαρχούν τα δάση με Χαλέπιο πεύκη (Pinus halepensis) και υπόροφο από αείφυλλα πλατύφυλλα, που καταλαμβάνουν πάνω από το 75% της συνολικής

έκτασης του δάσους του Δασαρχείου Λίμνης, ενώ το υπόλοιπο 25% συγκροτείται από, μεικτά κυρίως, δάση από Κεφαλληνιακή ελάτη (Abies cephalonica), Μαύρη πεύκη (Pinu snigra) και είδη δρυός (πλατύφυλλη, χνοώδης, Ευβοϊκή).

Πίνακας 1.4-1: Δασοκάλυψη κατά δασοπονικό είδος στο Δασαρχείο Λίμνης

Είδος	Ελάτη	Χαλέπιος Πεύκη	Μαύρη Πεύκη	Δρυς	Πλάτανος	Μερικώς δασοσκεπής έκταση
Έκταση (στρ.)	13.805	221.230	10.635	1.020	1.620	23.790

1.5 Αναπτυξιακό όραμα & Στρατηγική για το δάσος

Αντικείμενο του Master Plan για το «Νέο Δάσος», είναι η εκπόνηση μιας μελέτης ολοκληρωμένου αναπτυξιακού στρατηγικού σχεδιασμού, για την έκταση που κάπκε στην φωτιά του Αυγούστου 2021, αλλήλ και της ευρύτερης περιοχής που ανήκει στους Δήμους Ιστιαίας-Αιδηπού και Λίμνης-Αγίας Άννας-Μαντουδίου.

Μέσα από τον σχεδιασμό, επιδιώκεται η ανάπτυξη όλων των πόρων που εκπορεύονται από το δάσος, είτε αφορούν οικονομικές δραστηριότητες, είτε αφορούν άυλους πόρους, όπως τα τοπία, η δασική αναψυχή και η οικολογική ισορροπία. Βασική προϋπόθεση για την επιτυχία του προγράμματος είναι η ανάπτυξη ενός συστήματος διαχείρισης και παρακολούθησης του εγχειρήματος, η επιτυχής συσχέτιση όλων των πόρων, ώστε να κατευθύνονται σε ένα στόχο, η ανάπτυξη καινοτόμων δραστηριοτήτων και η αποδοχή όλων των έργων από την τοπική κοινωνία.

Στον αναπτυξιακό σχεδιασμό όμως, περιλαμβάνεται πρωτίστως η μέριμνα για τους κατοίκους, ώστε να αναπληρώσουν στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό τα χαμένα εισοδήματα τους και να ανακτήσουν την αυτοπεποίθησή τους.

Στόχοι

Οι στόχοι της ανασυγκρότησης του δάσους, παρότι έχουν μια αυτοτέλεια, συνδέονται μεταξύ τους κάτω από το μεγάλο ζητούμενο που είναι η αναγέννηση, προστασία και η διαχείριση του δάσους.

Παρακάτω αναφέρονται κατά σειρά προτεραιότητας, παρόλο που όλοι έχουν πολύ μεγάλη αξία:

- Συμβολή στην παραμονή των κατοίκων στις εστίες τους.
- Προστασία και επανεγκατάσταση του δάσους και της οικολογικής ισορροπίας.
- Προστασία των οικισμών από πιθανές φωτιές και πλημμύρες.
- Αντιμετώπιση των αιτιών που προκάλεσαν την καταστροφή.
- Αντιμετώπιση των συνεπειών της φωτιάς, σε σχέση με την ζωή των κατοίκων.
- Ανασυγκρότηση των παραγωγικών και αναψυκικών δυνατοτήτων του δάσους.

Στοιχεία της Στρατηγικής

Η φωτιά προκάλεσε έναν τεράστιο οικονομικό, οικολογικό και αναπτυξιακό αποσυντονισμό, με δραματικά αποτελέσματα σε όλες τις παραμέτρους. Βασικό στοιχείο της στρατηγικής είναι η εκτίμηση όλων των συνεπειών σε οικονομική και κοινωνική βάση, σε σχέση με τους κατοίκους και τα προβλήματα τους. Το πρόγραμμα που προτείνεται και ταυτόχρονα υλοποιείται σε ένα μέρος του είναι ολιστικό, με την έννοια του αλληλοσυσχετισμού όλων των δράσεων με την τοπική κοινωνία και την οικονομία.

Τα στοιχεία της στρατηγικής για το «Νέο Δάσος», τα οποία αναπτύσσονται αναλυτικά στα επόμενα κεφάλαια, ήταν τα εξής:

- Οριοθέτηση και ζωνοποίηση της καμένης έκτασης και της ευρύτερης περιοχής.

- Καταγραφή και αξιολόγηση των συνεπειών της πυρκαγιάς στο δασικό οικοσύστημα.
- Δημιουργία βάσης δεδομένων με τις μελέτες και τα έργα, που εκπονούνται, ή προβλέπεται να εκπονηθούν, σχετικά με το αντικείμενο της μελέτης.
- Ανάλυση των φυσικών και ανθρωπογενών παραγόντων στην ίδια βάση.
- Προτάσεις, σχεδιασμός και παρακολούθηση άμεσων δράσεων.
- Προτάσεις έργων μικρής κλίμακας, αλληλά μέγιστης ωρίμανσης, τα οποία θα λειτουργήσουν ως «παραδειγματικά έργα» που θα βοηθήσουν στην ανασυγκρότηση των τοπικών παραγωγικών ομάδων (μελισσοκόμοι, ρητινοσυλλέκτες, δασεργάτες, κτηνοτρόφοι, καρβουνάδες).

- Προτάσεις έργων μεσοπρόθεσμου χαρακτήρα για ένταξη στην Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση (Ο.Χ.Ε.):
- Η ανάδειξη των υλικών και άυλων αγαθών που προκύπτουν από την παρουσία του δάσους.
- Ο ανασχεδιασμός στην παραγωγή δασικών προϊόντων.
- Η οργάνωση τομέων δραστηριότητας για τους άνεργους ρητινοσυλλέκτες.
- Η ανακούφιση των εργατών του δάσους που υπέστησαν ζημιές.
- Η διατύπωση προτάσεων για την διατήρηση της βιοποικιλότητας.
- Η παρακολούθηση πιθανών επιπτώσεων από την κλιματική αλλαγή.

2

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

2.1 Χλωρίδα και πανίδα

Χλωρίδα

Η Βόρεια Εύβοια χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερα υψηλή χλωριδική ποικιλότητα, η οποία αποτελείται από 1.663 αυτοφυή είδη και είναι μία από τις πλουσιότερες περιοχές σε αριθμό ειδών στην περιοχή του Αιγαίου. Η συνύπαρξη ηπειρωτικών και Αιγαιακών χλωριδικών στοιχείων, σε συνδυασμό με την τοπογραφική ετερογένεια και τη γεωλογική ποικιλότητα της περιοχής, έχουν συμβάλει στην εμφάνιση μεγάλης ποικιλίας φυτικών ειδών. Στην περιοχή απαντούν δώδεκα (12) στενοτοπικά είδη χλωρίδας, είδη δηλαδή της Βόρειας Εύβοιας, οκτώ (8) ενδημικά είδη της Εύβοιας και άλλα οκτώ (8) ενδημικά είδη της Ελλάδας.

Μεταξύ αυτών και η emblematicή Ευβοϊκή Δρυς (*Quercus trojana* subsp. *euboica*) που αναγνωρίστηκε στην περιοχή τη δεκαετία του 1940. Η περιοχή εξάπλωσης του είδους αυτού εντοπίζεται μεταξύ των οικισμών Στράφοι, Κερασιά, Τσαπουρνιά, Βασιλικά και Παπάδες. Οι τύποι βλάστησης που απαντούν στην περιοχή μελέτης και γενικά στη Βόρεια Εύβοια, είναι οι θαμνώδεις εκτάσεις, τα πευκοδάση χαλιεπίου και μαύρης πεύκης, τα ελαιοδάση και τα δρυοδάση, κυρίως με την πλατύφυλλη, και σε ορισμένες θέσεις με την Ευβοϊκή Δρυ.

Ειδικότερα διακρίνουμε τέσσερις (4) ζώνες βλάστησης:¹

- Ευμεσογειακή ζώνη βλάστησης (*Quercetalia ilicis*), η οποία αναπτύσσεται σε υψόμετρο μέχρι τα 1.000μ. Στη Βόρεια Εύβοια απαντά με την υποζώνη *Quercion ilicis*, όπου εμφανίζονται εκτεταμένα δάση χαλιεπίου πεύκης (*Pinus halepensis*), με θαμνώδη υπόροφο, καθώς και διαπλάσεις αειφύλλων πλατυφύλλων, αλλιά και φρυγάνων.
- Παραμεσογειακή ζώνη βλάστησης (*Quercetalia pubescentis*). Η ζώνη αυτή εμφανίζεται σε μικρές εκτάσεις στο όρος Τελέθριο με την υποζώνη *Quercion confertae*, με δάση Πλατύφυλλης Δρυός (*Quercus frainetto*) σε υψόμετρο 500-900 m, όπου κατά θέσεις εμφανίζονται -υπό μορφή νησίδων- συστάδες καστανιάς (*Castanea sativa*).

- Ζώνη ορεινών παραμεσόγειων κωνοφόρων (*Abietion cephalonicae*). Στη ζώνη αυτή σχηματίζονται δάση Κεφαλληνιακής Ελάτης (*Abies cephalonica*) κυρίως, ή μικτά δάση με Μαύρη Πεύκη (*Pinus nigra*), όπως στο Ξηρό όρος, στον Καβαλήρη και στον Άγιο Κωνσταντίνο (Κερασιά).
- Αζωνική βλάστηση. Εμφανίζεται κατά μήκος των ποταμών και των ρεμάτων. Η βλάστηση αυτών των υποπεριοχών αποτελείται κυρίως από δάση πλατάνου (*Platanus orientalis*). Επίσης, στον υγρότοπο Αιμυρόρεμα εμφανίζεται έκταση υγροτοπικού δάσους με πεδινή φτελιά (*Ulmus minor*) και νερόφραξο (*Fraxinus angustifolia* subsp. *oxycarpa*).

Πανίδα

Στην περιοχή μελέτης έχουν καταγραφεί παλαιότερα αρκετά είδη θηλαστικών, πτηνών, ερπετών, αμφιβίων και χειρότερων.

Τα μεγάλα θηλαστικά που απαντούν στα δάση και τις δασικές εκτάσεις της περιοχής μελέτης, είναι το ζαρκάδι (*Capreolus capreolus*), ο αγριόχοιρος (*Sus scrofa*) -μετά από εισαγωγή- ο ασβός (*Meles meles*), η αλεπού (*Vulpes vulpes*), ο λαγός (*Lepus europaeus*) και το πετροκούναβο (*Martes foina*). Η πανίδα των ερπετών, αμφιβίων και χειρότερων είναι σημαντική, χωρίς αυτή να έχει καταγραφεί λεπτομερώς.

Από τα είδη της ορνιθοπανίδας έχουν καταγραφεί διάφορα είδη αρπακτικών, όπως ο χρυσαετός (*Aquila chrysaetos*), ο σπιζαετός (*Aquila fasciata*), ο φιδαιτός (*Circaetus gallicus*), η γερακίνα (*Buteo buteo*), η σφηκογερακίνα (*Pernis apivorus*), ο πετρίτης (*Falco peregrinus*), το βραχοκιρκινέζο (*Falco tinnunculus*) και το ξεφτέρι (*Accipiter nisus*). Άλλα είδη πουλιών που έχουν καταγραφεί είναι το φρυγανοτσίκληνο (*Emberiza caesia*), το τρυγόνι (*Streptopelia turtor*), η μπεκάτσα (*Scolopax rusticola*), η φάσσα (*Columba palumbus*), η τσίχλα (*Turdus philomelus*), ο κότσυφας (*Turdus merula*) και διάφορα στρουθιόμορφα είδη, μεταξύ αυτών και αρκετά μεταναστευτικά.

2.2 Περιοχές ιδιαίτερης περιβαλλοντικής αξίας & δασικής αναψυχής

2.2 Περιοχές ιδιαίτερης περιβαλλοντικής αξίας & δασικής αναψυχής

Προστατευόμενες περιοχές

Στην ευρύτερη περιοχή μελέτης έχουν χαρακτηριστεί ως προστατευόμενες, οι περιοχές του Δικτύου Natura 2000, τα Καταφύγια Άγριας Ζωής, οι Μικροί Νησιωτικοί Υγρότοποι και οι Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά. Αναλυτικά στοιχεία τόσο για τις προστατευόμενες περιοχές, όσο και για τους υδάτινους και δασικούς πόρους και τους γεώτοπους, παρουσιάζονται στο Παράρτημα.

Περιοχές Δικτύου Natura 2000: Εντοπίζονται τέσσερις (4) χερσαίες περιοχές του Δικτύου Natura και μία (1) θαλάσσια. Τρεις (3) περιοχές είναι Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ)² και δύο (2) περιοχές έχουν χαρακτηριστεί Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ)³, εκ των οποίων μόνο η μία (1) επλήγη από την καταστρεπτική πυρκαγιά του Αυγούστου του 2021 (ΖΕΠ GR2420010 «Όρος Καντήλι»).

Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου: Οι λιμνοθάλασσες Μικρό και Μεγάλο Λιβάρι και ειδικότερα η λεκάνη απορροής τους και η ζώνη ξηράς που τις περιβάλλει αποτελούν περιοχές που καλύπτονται από πλούσια, υδρόβια και παρόχθια βλάστηση. Για την προστασία του υγροβιότοπου που βρίσκεται στην περιοχή της Ιστιαίας - Ασπινίου έχει θερμοθετηθεί ΖΟΕ⁴, με την οποία καθορίζονται Ζώνες προστασίας. Στον πυρήνα επιτρέπονται μόνο η λειτουργία ιχθυοτροφείου, ιχθυογεννητικού σταθμού, έργα προστασίας και επιστημονικές έρευνες, ενώ στην περιβάλλουσα ζώνη του κάμπου επιβάλλονται περιορισμοί ως προς τις χρήσεις γης και τη δόμηση.

Καταφύγια Άγριας Ζωής: Στο νότιο όριο της περιοχής μελέτης, περί την Ι.Μ Γαϊτάκη, είναι χωροθετημένο μικρό τμήμα – από τη συνολική έκταση των 52.500 στρ.-του Καταφυγίου Άγριας Ζωής «Δαφνώντα» του Δήμου Μεσσαπίων⁵, για την προστασία της χλωρίδας και πανίδας. Στη ζώνη του Καταφυγίου επιτρέπεται η εκτέλεση έργων, ή εργασιών μόνο μετά από μελέτη περιβαλλοντολογικών επιπτώσεων τύπου Α' και έγκριση περιβαλλοντικών όρων.

Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά: Η περιοχή του όρους Καντήλι, αποτελεί Πολύ Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά με κωδικό περιοχής GR2420010, έκτασης 60.450 στρ.

Μικροί Νησιωτικοί Υγρότοποι: Στον κατάλογο του ΠΔ με την έγκριση του καταλόγου των Μικρών Νησιωτικών Υγροτόπων (ΦΕΚ 229/19-06-2012) περιλαμβάνονται 6 μικροί υγρότοποι, οι οποίοι περιγράφονται αναλυτικά στο Παράρτημα.

Υδάτινο στοιχείο

Η διαμόρφωση της περιοχής και η παρουσία οικοτόπων με ποικιλία σημαντικών χαρακτηριστικών, διαμορφώνουν τοπία ιδιαίτερης αισθητικής και οικολογικής αξίας. Οι βασικοί παράγοντες που επηρεάζουν το τοπίο και δημιουργούν ιδιαίτερο μικροκλίμα είναι οι υδάτινοι πόροι που περιλαμβάνουν ορισμένα μεγάλα ποτάμια, όπως ο Κηρέας, ο Νηλέας και ο Ξεριάς, πολλά μικρότερα ρέματα όπως ο Γερανιάς, ο Σηπιάς, το Μεγάλο Ρέμα (Μελίσσι) και το Μαύρο Ρέμα.

Απαντώνται επίσης σημαντικοί καταρράκτες όπως του Δρυμώνα, η Κρέμαση, του ρέματος Μελίσσι (3), της Γερακιούς, το Δαφνοκούκι, κ.α. Σημαντική συμβολή στο τοπίο έχουν και οι αρκετοί φυσικοί υγρότοποι, τόσο παράκτιοι όσο και χερσαίοι (ορεινοί), όπως το Μικρό και Μεγάλο Λιβάρι, ο υγρότοπος εκβολής του ποταμού Βούδωρου και τα δύο έλη στην περιοχή της Κρύας Βρύσης. Επίσης υπάρχουν αρκετές μικρές τεχνητές λίμνες, οι οποίες έχουν σχηματιστεί λόγω των εξορύξεων μεταλλευμάτων, κυρίως λευκόλιθου, στην περιοχή του Κάκαβου και του Παρασκευορέματος.

Δασικά οικοσυστήματα

Ιδιαίτερα σημαντική συμβολή στη διαμόρφωση του τοπίου έχουν η μεγάλη ποικιλία δασικών οικοσυστημάτων, κάποια από τα οποία είναι σπάνια και πολύ σημαντικά, γιατί θεωρούνται λείψανα παιδιών δασών, όπως τα υδροχαρή δάση της πεδινής φτελιάς (*Ulmus minor*) και του νερόφραξου (*Fraxinus angustifolia*) στην Κρύα Βρύση και χνοώδους ποδισκοφόρου δρυός (*Quercus robur* ή *Quercus pedunculiflora*) στον Άγιο Νικόλαο Κα-

1. Ντάφης 1973 & Δόγανος 2010

2. Οδγία 2009/147/ΕΚ
3. Οδγία 92/43/ΕΟΚ
4. ΦΕΚ 205/Δ/10.04.1990
5. ΦΕΚ 1147/Β/25-08-2006

νατάδικων. Πολύ σημαντικές θεωρούνται οι συστάδες του τοπικού ενδημικού υποείδους, της Ευβοϊκής δρυός (*Quercus trojana subsp. euboica*), το δρυοδάσος του Τελιέθριου όρους, τα ελατοδάση στα όρη Ξηρό, Καβαλήρης, Πυξαριάς και Καντήλι, τα πλάτανοδάση του Κηρέα και Νηλέα και το περίφημο πευκοδάσος της Βόρειας Εύβοιας, το μεγαλύτερο της Ελλάδας, που υπέστη τρομακτική καταστροφή από την πυρκαγιά.

Γεώτοποι
Σημαντικός γεώτοπος είναι το Απολιθωμένο Δάσος Κερασιάς, ένα από τα πλουσιότερα απολιθωμένα δάση σε όλη την Ευρώπη. Εκτείνεται μεταξύ των οικισμών Κερασιά – Αγία Άννα – Παπάδες. Σημαντικά είναι επίσης τα διάσπαρτα ευρήματα απολιθωμένων κορμών σε ολόκληρη την περιοχή. Από το Πράσινο Ταμείο, εγκρίθηκε χρηματοδότηση για ανασκαφές στο απολιθωμένο δάσος, με υπεύθυνο τον φορέα του Απολιθωμένου Δάσους της Λέσβου, ο οποίος διαθέτει την απαραίτητη εμπειρία και τεχνογνωσία.

2.3 Παραγωγικές δραστηριότητες

Το δάσος αποτελεί τον σημαντικότερο εξισορροπητικό φυσικό πόρο στη Βόρεια Εύβοια. Αφενός Οι παραγωγικές δραστηριότητες που βασίζονται στην ύπαρξη του δάσους (μελισσοκομία, ρητινοκαλλιέργεια, υλοτομία, παραγωγή κάρβουνου, κτηνοτροφία κ.λπ.), αποτελούν κύριες, ή βασικές συνιστώσες του πρωτογενούς τομέα παραγωγής, αφετέρου αποτελεί πόλο έλξης δραστηριοτήτων αναψυχής σε συνδυασμό και με τη θάλασσα.

Η πρωτογενής παραγωγή, με την οποία ασχολεί-

ται το μεγαλύτερο μέρος του παραδασόβιου πληθυσμού, κυρίως στα ορεινά χωριά της Βόρειας Εύβοιας, περιλαμβάνει δραστηριότητες που βασίζονται στο δάσος. Άλλες δραστηριότητες εκτός αυτού είναι η φυτική παραγωγή, που αφορά κυρίως την καλλιέργεια της ελιάς, του σύκου και την αμπελουργία. Σημαντική είναι επίσης και η αλιεία. Η εξορυκτική δραστηριότητα, παρότι παλαιότερα ήταν ατμομηχανή της ανάπτυξης της περιοχής (με κέντρο το Μαντούδι), σήμερα υπολείτουργεί με μικρής έκτασης εξορύξεις κυρίως στην περιοχή του Κάκαβου.

Μεγάλο μέρος της τοπικής οικονομίας βασίζεται στον τουρισμό, ο οποίος είναι αρκετά αναπτυγμένος σε όλη την περιοχή. Κύρια κέντρα των τουριστικών δραστηριοτήτων αποτελούν οι παραθαλάσσιες περιοχές του Βόρειου Ευβοϊκού Κόλπου, κυρίως η Αιδηψός, η Λίμνη, οι Ροβιές, το Πευκί στα βόρεια και δυτικά και οι παραθαλάσσιοι οικισμοί της ανατολικής ακτογραμμής στο Αιγαίο Πέλαγος, όπως το Ψαροπούλι (Βασιλικά), η Αγκάλη (Αγία Άννα) και το Φραγκάκη (Αχλάδι).

2.3.1 Κτηνοτροφία

Αποτύπωση
Η εκτατική αιγοπροβατοτροφία αποτελεί την κύρια συνιστώσα της κτηνοτροφικής παραγωγής. Το συνολικό ζωικό κεφάλαιο αποτελείται από 22.000 ζώα καταμεμημένα σε 287 κτηνοτροφικές μονάδες, εκ των οποίων οι 95 διαθέτουν περισσότερα από 100 ζώα. Μικρότερη είναι η συμμετοχή των χοίρων και βοοειδών, όπως φαίνεται από τους Πίνακες που ακολουθούν.

Πίνακας 2.3-1: Ζωικό κεφάλαιο και εκμεταλλεύσεις

περιοχή	αιγοπρόβατα	εκμεταλλεύσεις	
		σύνολο	> 100 ζώα
Λίμνης	12.864	150	45
Ιστιαίας	9.048	137	25
Σύνολο	21.912	287	95

περιοχή	χοίροι	εκμεταλλεύσεις	
		σύνολο	> 50 ζώα
Λίμνης	225	4	2
Ιστιαίας	77	4	1
Σύνολο	302	8	3

περιοχή	βοοειδή	εκμεταλλεύσεις	
		σύνολο	> 10 ζώα
Λίμνης	184	17	6
Ιστιαίας	61	4	1
Σύνολο	245	21	7

Επιπροσθέτως στην περιοχή λειτουργούν και δύο επιχειρήσεις ιππασίας, μία στο Ψαροπούλι (νότια) που ανήκει διοικητικά στους Παπάδες (Ιππικό Αγρόκτημα Ίππερος) και μία στην Αγκάλη Αγίας Άννας (Φιλοζωικό σωματείο Rancheros), οι οποίες επλήγησαν από τη πρόσφατη πυρκαγιά.

Ο κλάδος της κτηνοτροφίας υπέστη μεγάλες απώλειες τόσο σε ζωικό κεφάλαιο, όσο και σε υποδομές (εγκαταστάσεις, στάβλοι, δίκτυα κ.λπ.).

Το πρόβλημα
Δεδομένου ότι οι δασικές εκτάσεις αποτελούσαν τους βασικούς βοσκοτόπους για την εκτατική κτηνοτροφία, η αναγκαστική έλλειψή τους, λόγω και των περιορισμών βόσκησης στις αναδασωτέες περιοχές, έχει ήδη δημιουργήσει πολύ μεγάλο πρόβλημα λόγω των ελάχιστων διαθέσιμων, μη καμένων περιοχών. Η ανάκτηση των χαμένων εκτάσεων για τη βόσκηση θα απαιτήσει πολύ σημαντικό χρονικό διάστημα. Ήδη υπάρχει πίεση από τη βόσκηση στις καμένες περιοχές και αναμένονται συναντήσεις και δράσεις για τη λύση του προβλήματος.

Προτάσεις
Για την αντιμετώπιση των εκμεταλλεύσεων που επλήγησαν προτείνονται τα ακόλουθα:

• Θέσπιση κινήτρων για την επέκταση της σταβλισμένης κτηνοτροφίας και των αναγκαίων δημόσιων υποδομών που θα τις εξυπηρετούν

- Καθορισμός (οριοθέτηση) ζωνών βόσκησης στις μη καμένες περιοχές και συσχέτισή τους με τις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις που θα τις χρησιμοποιούν
- Διάθεση αγροτικών εκτάσεων προς μίσθωση, με επιδότηση ενοικίου, για τη χρησιμοποίηση προς βοσκή, με καλλιέργεια κτηνοτροφικών φυτών
- Αποκατάσταση ή εγκατάσταση δημόσιων υποδομών ύδρευσης για την κτηνοτροφία
- Διοργάνωση συστηματικών ενημερώσεων προς τους κτηνοτρόφους σε σχέση με τη λεηλοισμένη χρήση των λίγων εναπομεινάντων πόρων και των νέων πιθανών οριοθετήσεων βοσκήσιμων εκτάσεων.

Στο Παράρτημα VII.2 αυτής της τεχνικής έκθεσης υπάρχει «Έκθεση για την βόσκηση αιγοπροβάτων σε μη καμένες εκτάσεις». Σε αυτήν περιέχονται τα εξής:

- Δυνατότητες βόσκησης κτηνοτροφικών ζώων σε εκτάσεις που εμπεριέχονται στην περίμετρο της φωτιάς του Αυγούστου 2021.
- Προσφερόμενες εκτάσεις προς βόσκηση.
- Δυνατότητες χρησιμοποίησης προσωπικού και μεθόδων για την καλύτερη υλοποίηση ορισμένων από τα παραπάνω μέτρα που θα κριθούν προς υλοποίηση.
- Νομικά θέματα.
- Περιοχές προς υλοποίηση.
- Συμπεράσματα.

2.3.2 Μελισσοκομία

Ο ρόλος της στη λειτουργία του δάσους

Η μελισσοκομία στη Βόρεια Εύβοια στηρίζεται κυρίως στην ύπαρξη των εκτεταμένων δασών, στα οποία κυριαρχούν τα κωνοφόρα.

Ωστόσο η άσκηση της μελισσοκομίας δεν αποτελεί μια μονοδιάστατη οικονομική δραστηριότητα. Παράλληλα με την παραγωγή μελιού, η εγκατάσταση σμηνών μελισσών, βοηθά στην επικοινωνία των δασικών ειδών, ιδίως της χαμηλής βλάστησης (ρείκια, κουμαριές, κ.α.), με συνέπεια τη διατήρηση της ισορροπίας του δασικού οικοσυστήματος.

Κατά συνέπεια η προσέγγιση της μελισσοκομίας δεν μπορεί παρά να είναι πολυδιάστατη:

- Για την παραγωγική μελιού και των άλλων προϊόντων της μελισσοκομίας (Γύρη, πρόπολη)
- Για την ισορροπία της αναπαραγωγής των φυτικών ειδών και των οικοσυστημάτων
- Για προστασία του δάσους από κινδύνους που το απειλούν

Η συμβολή της μελισσοκομίας είναι πολύ σημαντική στη επίτευξη της «σειφορίας».

Επιπτώσεις από την πυρκαγιά

Από τα 380.000 περίπου στρ. καμένους δασικής έκτασης το 90% αποτελούνταν από πευκοδάσος Χαλκιπίου Πεύκης. Σήμερα οι διαθέσιμες περιοχές για την μελισσοκομία είναι το πευκοδάσος στην Λιχάδα, το όρος Τελιέθριο, όπου επικρατεί η Πλατύφυλλη Δρυς, καθώς και τα πευκοδάση στην περιοχή Μαντουδίου, Πηλίου, Βλαχιάς και Προκοπίου, που δεν κάνκαν τον Αύγουστο του 2021. Η φυσική αναγέννηση δεν μπορεί να δώσει δέντρα κατάλληλα για την παραγωγή μελιού (έκκριση μελιτώματος) πριν από την παρέλευση δεκαετίας. Η χαμηλή βλάστηση (ρείκια, θυμάρια, κουμαριές κ.λπ.) αναγεννώνται ταχύτερα και μπορούν να αναπτύξουν παραγωγική ανθοφορία σε 2-3 χρόνια.

Στη Βόρεια Εύβοια δραστηριοποιούνται περίπου 400-500 μελισσοκόμοι, αρκετοί επαγγελματίες (πάνω από 150) και πολλοί ερασιτέχνες, που έχουν τη μελισσοκομία ως συμπληρωματική απασχόληση. Οι κυψέλες που βρίσκονταν μέσα στο δάσος και κάνκαν υπολογίζονται σε 9.000-10.000 (δηλώθηκαν επισήμως 5.000), από ένα συνολικό πληθυσμό στην περιοχή περί τις 20.000. Εκτιμάται ότι από την πυρκαγιά

χάθηκε το 50% περίπου των μελισσοσμηνών που ανήκαν σε ντόπιους μελισσοκόμους.

Το 40% των μελισσοσμηνών διαχειμάζουν στην καμένη περιοχή, ενώ ετησίως η παραγόμενη ποσότητα μελιού κυμαίνεται περί τους 300 τόνους.

Διαπιστώσεις

Η σημαντικότητα της περιοχής για την μελισσοκομία ξεπερνά το τοπικό επίπεδο, δεδομένου ότι το μέλι κωνοφόρων αποτελεί το 70% της ελληνικής παραγωγής μελιού και ένα πολύ σημαντικό ποσοστό εξ' αυτού παράγεται από πευκοδάση της Βόρειας Εύβοιας.

Παράλληλα παράγονται και άλλα προϊόντα, όπως πρόπολη, γύρη, βασιλικός πολτός κ.λπ., που σήμερα είναι αμελητέα στην περιοχή.

Προτάσεις

- Συμπερίληψη στις αναδασώσεις ειδών μελισσοκομικής αξίας, αν κριθεί δυνατό.
 - Οριοθέτηση περιοχών για την εγκατάσταση σμηνών, με διευκολύνσεις υδροδότησης (ποτίστρες) και πυροπροστασίας..
 - Άρση του μέτρου απαγόρευσης για εγκατάσταση σμηνών εντός αναδασωτέων εκτάσεων.
 - Προγράμματα κατάρτισης σε νέες τεχνικές μελισσοκομίας, παραγωγής άλλων προϊόντων κυψέλης, μέτρων προστασίας από κινδύνους πυρκαγιάς, αλλά και αξιολόγησης της μελιτοφορίας του δάσους, εντασσόμενα σε «σύστημα παρακολούθησης»
 - Δράσεις και υποστήριξη επενδύσεων συνεργατικών σχημάτων στην πρώτη μεταποίηση, τυποποίηση και προώθηση των μελισσοκομικών προϊόντων.
 - Δράσεις ανάδειξης της μελισσοκομίας ως στοιχείο του τοπικού πολιτισμού και δημιουργία εκπαιδευτικών προγραμμάτων.
- Στο Παράρτημα VII.3 υπάρχει έκθεση με διατύπωση προτάσεων στα προβλήματα των μελισσοκόμων που προέκυψαν από την συνάντηση μελισσοκομίας στην Ιστιαία, η οποία έγινε στις 31/05/2022, μετά από πρόσκληση των εμπλεκόμενων ομάδων (Νέο Δάσος – Αγροδιατροφή) του προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας.

2.3.3 Ρητινοκαλλιέργεια

Το προϊόν

Η Χαλέπια Πεύκη, είναι για τη Βόρεια Εύβοια το μοναδικό είδος για την παραγωγή σημα-

ντικών ποσοτήτων ρητίνης και εισοδημάτων. Αποτελεί πρώτη ύλη παραγωγής ποικιλίας προϊόντων της χημικής βιομηχανίας. Το τερεβινθέλαιο (νέφτι) –το υγρό απόσταγμα της ρητίνης– χρησιμοποιείται κυρίως ως διαλυτικό στην παρασκευή χρωμάτων, αρωμάτων, καλλυντικών, φαρμάκων. Το κολλοφώνιο –το στερεό απόσταγμα της ρητίνης– χρησιμοποιείται κυρίως στην τυπογραφία, υφαντουργία, μεταλλουργία.

Η ρητίνευση της πεύκης δεν έχει αρνητικές επιπτώσεις στην ποιότητα του ξύλου της, που εξακολουθεί να είναι κατάλληλο για διάφορα προϊόντα (πριστή ξυλεία, χαρτοπολιτός, μοριόπλακες κ.ά).

Η παραγωγή

Για τη συγκομιδή της χρησιμοποιείται αποκλειστικά η μέθοδος της αποφλοιώσης με διάνοιξη μετώπου και χημική επίδραση πάστας θειικού οξέος. Η ρητινοσυλλογή πραγματοποιείται από τους ρητινοσυλλέκτες σε μισθωμένα δένδρα σε δημόσια, ιδιωτικά ή διακατεχόμενα δάση.

Οι εργασίες ρητίνευσης ξεκινούν το Μάρτιο κάθε έτους, ολοκληρώνονται το μήνα Νοέμβριο και απασχολούν στην Βόρεια Εύβοια περισσότερα από 500 άτομα, περίπου το 50% του συνόλου της χώρας.

Η τιμή της ρητίνης κυμαίνεται γενικά γύρω στα 0,30 €/kg με διακυμάνσεις από αυξομειώσεις. Τα τελευταία χρόνια, η τιμή της κυμαίνεται από 0,25 – 0,65 €/kg ανάλογα με την εποχικότητα και τη ζήτηση.

Παράλληλα οι ρητινοσυλλέκτες λαμβάνουν ως πρόσθετη κρατική επιχορήγηση 0,45 €/kg ως επιδότηση για τον καθαρισμό του δάσους από τη βλάστηση του υπορόφου, ενώ για κάθε τόνο ρητίνης εξασφαλίζουν 35 ένσημα για την ασφάλισή τους.

Παρά την ευρεία χρήση της ρητίνης η παραγωγή της στην Ελλάδα μειώνεται συνεχώς.

Το πρόβλημα

Η απώλεια του δάσους αποτελεί πολύ σημαντικό πρόβλημα, δεδομένου του μεγάλου χρόνου για την ανάπτυξη των πεύκων, μέχρι να γίνουν παραγωγικά. Η απώλεια σε ρητίνη από την πυρκαγιά του 2021 ήταν συνολικά 3.100 τόνοι που αντιπροσωπεύουν το 55%

της ετήσιας παραγωγής. Αυτή η καταστροφή απειλεί ευθέως την συνέχιση παραγωγής του προϊόντος, την επιβίωση των ρητινοσυλλεκτών και τη προστασία του δάσους που προσφέρει η παραγωγή αυτού του προϊόντος.

Στο Παράρτημα VII.4 υπάρχει έκθεση για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των ρητινοσυλλεκτών, για πιθανούς τρόπους αντικατάστασης της παραγόμενης ρητίνης από άλλες περιοχές και διάσωσης προϊόντος από την πλήρη υποβάθμισή του, καθώς και τρόποι επίτευξης κοινωνικής συμφωνίας των ενδιαφερόμενων μερών για το συγκεκριμένο προϊόν.

Τα θέματα που αναλύονται στην έκθεση είναι:

- Στοιχεία ρητινοκαλλιέργειας.
- Η φωτιά του Αυγούστου 2021.
- Μέτρα που ελήφθησαν για την ανακούφιση των ρητινοκαλλιεργητών.
- Υπάρχουσα κατάσταση και προοπτικές.
- Προτεινόμενα μέτρα.
- Επόμενες ενέργειες.

2.3.4. Παραγωγή κάρβουνου

Η παραγωγή κάρβουνου είναι σήμερα μια σημαντική δραστηριότητα, την οποία όμως ασκεί ένας μικρός πληθυσμός εργαζόμενων στο δάσος. Παλαιότερα ήταν βασική δραστηριότητα σε αρκετά χωριά, ενώ στην περιοχή μετέβαιναν το καλοκαίρι και καρβουνάδες από άλλες περιοχές όπως από την Ικαρία (στον Δρυμώνα).

Η τιμή του προϊόντος αυτή την περίοδο, επιτρέπει την αναζωογόνηση του επαγγέλματος, που προϋποθέτει σημαντικές τεχνικές γνώσεις και έχει πολιτιστικό ενδιαφέρον. Ακόμη μπορεί να περιληφθεί στην λίστα των επισκεψιμων χώρων με τουριστικό ενδιαφέρον.

Στο Παράρτημα VII.6 υπάρχει έκθεση, που αναλύει το επάγγελμα και καταγράφονται οι παρακάτω προτάσεις που έχουν σκοπό να βελτιώσουν την θέση του καρβουνά και να αυξήσουν την ελκυστικότητα του επαγγέλματος, για την εισδοχή σε αυτό και νέων ανθρώπων του δάσους.

1. Οργάνωση των καρβουνάδων. Για να μπορέσουν να διεκδικήσουν καλύτερες συνθήκες άσκησης του επαγγέλματος είναι απαραίτητο όλοι οι καρβουνάδες να συμμετέχουν σε μια δική τους δομή.

2. Επιδότηση για τον καθαρισμό των δασών, αντίστοιχη των ρητινοσυλλεκτών. Η κατοχύρωση της επιδότησης για την αραίωση των δασών και την προστασία τους από τις φωτιές, είναι ένα δίκαιο αίτημα του κλάδου που θα δώσει νέο ενδιαφέρον για την άσκηση του επαγγέλματος. Η αραίωση του δάσους θα πρέπει να συσχετιστεί με την παραγόμενη ποσότητα κάρβουνου, ώστε να είναι δίκαιη και η επιδότησή τους.

3. Προβολή του προϊόντος. Το κάρβουνο είναι ένα φυσικό προϊόν, το οποίο χρειάζεται προβολή. Τα υλικά από τα οποία προέρχεται είναι δευτερεύοντα δασικά προϊόντα, των οποίων η απομάκρυνση είναι ευεργετική για την προστασία των δασών. Η χρήση του κάρβουνου μειώνει τις ενεργειακές ανάγκες σε μικρό βαθμό, αλλά σημαντικό, για την μείωση των ορυκτών καυσίμων.

4.Επισκέψιμα επαγγέλματα. Η διαδικασία της παραγωγής του κάρβουνου είναι μια εξειδικευμένη, ενδιαφέρουσα και παραδοσιακή εργασία. Η επίσκεψη σχολείων και άλλων ενδιαφερόμενων ομάδων, όπως και τουριστών, για να παρακολουθήσουν τις εργασίες και να συμμετέχουν εν μέρει σε αυτές, μπορεί να δημιουργήσει ένα νέο οικότουριστικό προϊόν, με θετικά αποτελέσματα και για τους επισκέπτες, αλλά και για τους επαγγελματίες.

2.3.5. Υλοτομία

Η καταστροφή του δάσους, από την πυρκαγιά, αποστερεί από κάθε πιθανό εισόδημα τους υλοτόμους των Δασικών Συνεταιρισμών Εργασίας (ΔΑΣΕ), οι οποίοι κυρίως εργάζονταν στα δημόσια δάση. Η σημαντική ενεργοποίησή τους για την υλοτομία των καμένων θα μηδενιστεί τα επόμενα χρόνια, μέχρι να προκύψει υλοτομία στο νέο δάσος. Μέχρι τότε θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν είτε σε δασοκομικές εργασίες, είτε με δραστηριοποίησή τους και σε άλλες περιοχές της χώρας.

Για την απασχόληση των δασεργατών, είναι απαραίτητο να συνταχθεί ειδικό πρόγραμμα απασχόλησης, παράλληλο, ή συγχωνευμένο με αυτό των ρητινικαθλιεργητών.

Στο Παράρτημα VII.5 υπάρχει έκθεση, που αναλύει το επάγγελμα και καταγράφονται οι προτάσεις που ακολουθούν οι οποίες έχουν σκοπό, να

δείξουν τρόπους αντιμετώπισης του προβλήματος.

1. Οι υλοτόμοι των ΔΑΣΕ να μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε άλλα δημόσια δάση της Βόρειας Εύβοιας, τα οποία δεν έχουν καεί, σε έργα διαχείρισης, προστασίας αλλά και δασικής αναψυχής.

2. Να μπορούν να συμμετέχουν σε δασικές εργασίες, σε άλλες περιοχές της χώρας, με προνομιακό τρόπο για κάποιο χρονικό διάστημα (π.χ. σε ποσοστό 20% των εργασιών για 7 χρόνια).

3. Οι υλοτόμοι που θα μείνουν άνεργοι να μπορούν να καλύψουν τα κενά του «Προγράμματος απασχόλησης ανέργων ρητινοκαθλιεργητών» της Δ.Υ.Π.Α.

4. Οι υλοτόμοι που ανήκουν σε ΑΔΑΣΥ να μπορούν να συμμετέχουν σε δημόσια έργα, που γίνονται στην έκταση (δάση) της ιδιοκτησίας τους.

5. Να γίνει σύντομα το Σύμφωνο μεταξύ Δημοσίου και Ιδιοκτητών Δασών της Βόρειας Εύβοιας, που να ρυθμίζει και τα θέματα των υλοτόμων των ΑΔΑΣΥ.

6. Να γίνει Πρόγραμμα αναδάσωσης οριακής απόδοσης αγρών και δασωθέντων αγρών, με πεύκα υψηλής ρητινοφορίας, ώστε να δημιουργηθούν ρητινευόμενοι πευκώνες υψηλής απόδοσης.

7. Να λυθεί το πρόβλημα των ατομικών αναγκών σε ξυλεία, των υλοτόμων, αλλά και όλων των κατοίκων, με Πρόγραμμα απόληψης από δημόσια δάση, ή από ιδιωτικά δάση με συνεισφορά του Δημοσίου και διαχειριστή του Δασαρχείου.

2.4 Χρήσεις γης και θεσμικές ρυθμίσεις

Χρήσεις γης

Με βάση την επεξεργασία των δεδομένων του προγράμματος Corine Land Cover (2018), προκύπτει ότι από το σύνολο των καμένων εκτάσεων τα δάση και οι δασικές εκτάσεις ανέρχονται σε 337.944,75 στρέμματα και αποτελούν το 65% της καμένης έκτασης (άθροισμα στις κατηγορίες, δάσος κωνοφόρων, μικτό δάσος, μεταβατικές δασώδεις και θαμνώδεις εκτάσεις, δάσος πλατύφυλλων, εκτάσεις με αραιή βλάστηση). Σύμφωνα με τον αναρτημένο Δασικό Χάρτη της Διεύθυνσης Δασών Π.Ε. Εύβοιας το σύνολο των δασών και δασικών εκτάσεων που έχουν καεί, ανέρχεται σε 379.392,82 στρέμματα. Η διαφορά που εντοπίζεται, σε σχέση με τις εκτάσεις του αναρτημένου Δα-

καθώς και του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος και της κατοίκησης.

Προτείνει την εφαρμογή δράσεων ολοκληρωμένων αγροτικής τοπικής ανάπτυξης για την τόνωση της ελκυστικότητας τους, τη συντήρηση των μεμονωμένων οικισμών και την ανακοπή της πληθυσμιακής αποψίλωσής τους, τη συγκράτηση του δασόβιου και παραδασόβιου πληθυσμού, και τη δημιουργία ελκτικών συνθηκών διαβίωσης. Ειδικότερα προτείνονται:

- Για το Τελέθριο όρος, η ανάπτυξη αγροτικών δραστηριοτήτων, σε συνδυασμό με τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος.
- Για το Κανδήλι – Μαντούδι, ο προσανατολισμός κυρίως στην άσκηση αγροκτηνοτροφικών δραστηριοτήτων.
- Για τον Βόρειο Ευβοϊκό Κόλπο, η κατεύθυνση για ένα κατ' εξοχήν χώρο ήπιας αγροτικής παραγωγής προϊόντων ποιότητας (υδατοκαθλιέργειες και γεωργία) και εξειδικευμένου ποιοτικού τουρισμού.
- Για τις Ανατολικές Ακτές της Εύβοιας, η προστασία της φύσης, των ακτών και του τοπίου.

Το Π.Χ.Σ. προβλέπει αυστηρό έλεγχο για τις ευαίσθητες σε οικιστικές πιέσεις περιοχές της Λιχάδας, το υδροχαρές δάσος και τον υγροβιότοπο του Αγ. Νικολάου (βόρεια της Ιστιαίας), το όρος Καντήλι και το Δέλτα των ποταμών Κηρέα και Νηλέα.

Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕ.Σ.Δ.Α.): Το νέο αναθεωρημένο ΠΕ.Σ.Δ.Α. Στερεάς Ελλάδας εκπονήθηκε και εγκρίθηκε το 2017 (ΦΕΚ Β'31/16-01-2017).

2.5 Ανάλυση και αξιολόγηση των επιπτώσεων της πυρκαγιάς

Περιγραφή της καμένης έκτασης

Σύμφωνα με τα επεξεργασμένα γεωγραφικά δεδομένα από την ομάδα μελέτης, των οποίων πηγή είναι το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφοριών για τις Δασικές Πυρκαγιές/European Forest Fire Information System (EFFIS), η πυρκαγιά ξεκίνησε το μεσημέρι της 3ης Αυγούστου και κράτησε περί-

που 8 ημέρες ως τις 11 Αυγούστου 2021, έκαψε το μεγαλύτερο μέρος του Δήμου Μαντουδίου – Λίμνης – Αγίας Άννας και ένα μεγάλο μέρος του Δήμου Ιστιαίας-Αιδηψού. Πιο συγκεκριμένα:

- Η πυρκαγιά έκαψε 520.000 στρέμματα συνολικά
- Τα 383.000 στρέμματα αποτελούν δασικές εκτάσεις, δηλαδή το 73,5% των συνολικών εκτάσεων

- Δασικές εκτάσεις ήταν τα 232.000 στρέμματα στον Δήμο Μαντουδίου-Λίμνης-Αγίας Άννας και τα 151.000 στον Δήμο Ιστιαίας-Αιδηψού
- Η συνολική καμένη δασική έκταση είναι 383.140,35 στρ, σύμφωνα με το ΦΕΚ 776/Δ’/5-11-2021 της Απόφασης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας (Διεύθυνση Δασών Εύβοιας) για κήρυξη της καμένης έκτασης ως αναδασωτέας έκτασης.

Πίνακας 2.5-1: Καμένες εκτάσεις των Δήμων της Βόρειας Εύβοιας

Περιοχές	Συνολική έκταση Δήμου (στρ)	Συνολική καμένη έκταση (στρ)	Καμένη δασική έκταση (στρ)	Ποσοστό καμένης επί της συνολικής έκτασης (%)	Ποσοστό καμένης δασικής επί της συνολικής καμένης (%)
Δήμος Μαντουδίου-Λίμνης-Αγίας Άννας	585.611	325.000	232.231,45	55,5	71,5
Δήμος Ιστιαίας-Αιδηψού	509.304	195.000	150.908,90	38,3	77,4
Περιοχή Natura Όρος Καντήλι-GR2420010	61.888	7.859		12,7	

Στοιχεία καμένης έκτασης

Η Έκθεση Πυρκαγιάς του Δασαρχείου Λίμνης, σχετικά με τον Δήμο Λίμνης - Μαντουδίου - Αγίας Άννας αναφέρει ότι έχουν επηρεαστεί από την πυρκαγιά 18 Τοπικές Κοινότητες, εκ των οποίων έχει καεί το 77,11% (κατά μέσο όρο) της συνολικής τους έκτασης και στον Δήμο Ιστιαίας - Αιδηψού επίσης 18 Τοπικές Κοινότητες, εκ των οποίων έχει καεί το 62,24% (κατά μέσο όρο) της συνολικής τους έκτασης. Αξιοσημείωτο είναι ότι σε αρκετές Τοπικές Κοινότητες το ποσοστό της έκτασης τους που έχει καεί ξεπερνάει το 80% και φτάνει έως και το 100%.

Εκτίμηση επιπτώσεων στη χλωρίδα

Η πυρκαγιά του καλοκαιριού έκαψε μεγάλη έκταση που περιελάμβανε πολλούς τύπους οικοτόπων. Υπολογίζεται ότι οι πληθυσμοί 800-900 φυτικών ειδών, επηρεάστηκαν από την πυρκαγιά. Πολλά από αυτά τα είδη, ιδιαίτερα εκείνα που αναπτύσσονται στα δάση Χαλπιού Πεύκης και στους θαμνώνες χαμηλών υψομέτρων, αναμένεται να έχουν προσαρμογές επιβίωσης μετά από πυρκαγιά, αλλά η επίδραση της πυρκαγιάς σε έναν εξίσου μεγάλο αριθμό φυτικών ειδών της περιοχής μας είναι πρακτικά άγνωστη.

Το σύνολο, ή σχεδόν το σύνολο των γνωστών πληθυσμών 4 σπάνιων τοπικών ενδημικών ειδών, έχουν υποστεί τις επιπτώσεις της πυρκαγιάς. Τα είδη αυτά δεν είναι γνωστά σε άλλη περιοχή του πλανήτη, εκτός της καμένης έκτασης της Βόρειας Εύβοιας. Μεταξύ αυτών και η εμβληματική Ευβοϊκή Δρυς (Quercus trojana subsp. euboica). Η πυρκαγιά έχει επηρεάσει και το μεγαλύτερο τμήμα των πληθυσμών 6 ακόμη τοπικών ενδημικών ειδών της Βόρειας Εύβοιας. Συνολικά 10 τοπικά ενδημικά είδη φαίνεται πως έχουν επηρεαστεί σημαντικά από την πυρκαγιά και στο σύνολό τους είναι είδη που αναπτύσσονται στα σερπεντινικά πετρώματα της περιοχής. Άλλα 8 τοπικά ενδημικά είδη φαίνεται πως, είτε δεν έχουν επηρεαστεί, είτε έχουν επηρεαστεί σε μικρότερο βαθμό από την πυρκαγιά.

Εκτίμηση επιπτώσεων στην πανίδα

Σε αποστολές στο πεδίο, μετά την πυρκαγιά και μέχρι πρόσφατα καταγράφηκαν σαφώς λιγότερα είδη. Από την πανίδα των θηλαστικών καταγράφηκαν τα είδη: αγριογούρουνο (Sus scrofa), αλεπού (Vulpes vulpes), λαγός (Lepus europaeus), πετροκούναβο (Martes foina).

Αναφορικά με την ορνιθοπανίδα, τα περισσότερα είδη καταγράφηκαν στα παραποτάμια οικοσυστή-

ματα, στα περιβόλια και τις καλλιέργειες κοντά στους οικισμούς και στα όρια καμένων και άκαυτων εκτάσεων. Εντός των καμένων εκτάσεων και σε σημαντική απόσταση από άκαυτες περιοχές καταγράφηκαν τα είδη γερακίνα και μπεκάτσα.

Ιδιαίτερη περίπτωση αποτελεί ο σπίνος (Fringilla coelebs), ο οποίος καταγράφηκε σε σημαντικούς αριθμούς πολύ κοντά σε οικισμούς, μέσα σε περιβόλια και αγροτικές εκτάσεις, π.χ. 60-70 άτομα στην περιοχή της Αγίας Άννας, 15-20 άτομα στην περιοχή Τσαπουρνιάς. Άλλα κοινά είδη γύρω από τους οικισμούς είναι η σταχτοκουρούνα (Corvus corone), η δεκαοχτούρα (Streptopelia decaocto) και ο σπιτοσπουργίτης (Passer domesticus).

Αξιοσημείωτη είναι η παρουσία ομάδων ατόμων του αιγίθαλου (Aegithalos caudatus) σε παραποτάμιας εκτάσεις, όπως και η σχετικά συχνή παρουσία του μαυροσκούφη (Sylvia atricapilla) σε καμένες εκτάσεις, αλλά αρκετά κοντά στις άκαυτες. Άλλα είδη που καταγράφηκαν επίσης σε καμένες εκτάσεις και πολύ κοντά σε άκαυτες ήταν τα εξής: κότσυφας (Turdus merula), τσίχλα (Turdus philomelos), καλόγερος (Parus major), γερακίνα (Buteo buteo), σταχτοκουρούνα (Corvus corone), φυλλοσκόπος (Phylloscopus sp.), κοκκινοθαίμης (Erithacus rubecula).

Ωστόσο, θα πρέπει να τονιστεί, ότι στο μεγαλύτερο μέρος των καμένων εκτάσεων και ειδικά σε περιοχές που απέχουν πολύ από τα όριά τους με τις άκαυτες περιοχές δεν καταγράφηκε παρουσία ειδών της ορνιθοπανίδας, όπως οι οικισμοί Τσαπουρνιά, Αμέλιαντες, Κουρκουλιό, Μαρούλι κ.ά.

Εκτίμηση επιπτώσεων στο αβιοτικό περιβάλλον

Σύμφωνα με Έκθεση Πυρκαγιάς του Δασαρχείου Λίμνης, σημαντικές ζημιές υπέστησαν πολλές κατοικίες, αλλά και δημόσιες υποδομές (δρόμοι, δίκτυο ηλεκτροδότησης και ύδρευσης). Μεγάλες ζημιές υπέστησαν πολλά έργα πολιτισμού, αλλά και χώροι δασικής αναψυχής που είχαν κατασκευαστεί από το Δασαρχείο Λίμνης, τα τελευταία 20 χρόνια όπως το Δασικό χωριό Παπάδων, περίφραξη μονοπατιού στους Καταρράκτες Δρυμώνα, μονοπάτι προς Ήνρό Όρος, μονοπάτι προς Μεσοπέτρι-Λιγοτά, χώρος αναψυχής στη θέση Βαθύρεμα-Ταμπακαριά-Προφήτης Ηλίας κ.λπ.. Η φωτιά πέρασε μέσα από το Δασικό Χωριό Παπάδων, που κατέστρεψε ολοσχερώς 5 σπίτια, το εστιατόριο-καφετέρια, την παιδική χαρά, την πε-

ρίφραξη. Ήδη εκπονήθηκε και εγκρίθηκε μελέτη αποκατάστασης των ζημιών, για το Δασικό χωριό και τα έργα αναψυχής, από το Δασαρχείο Λίμνης.

2.6 Χάρτες Προγράμματος MASTER PLAN για το νέο δάσος

Οι χάρτες, οι οποίοι χρησιμοποιήθηκαν για τις ανάγκες του υποπρογράμματος «Master Plan για το Νέο Δάσος» και δόθηκαν ψηφιακά σε όλη την ομάδα του Προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας, αποτελούν εργασία της εταιρείας ΥΛΗ.

Τα δεδομένα τα οποία έχουν παραχθεί από την ΥΛΗ είναι το υπόβαθρο, το ανάγλυφο και οι ισοϋψείς της περιοχής μελέτης. Σε αυτά τα στοιχεία (υπόβαθρο) προστέθηκαν όλα τα δεδομένα που αφορούν το φυσικό περιβάλλον (βλάστηση, καμένη έκταση, ρέματα, καταρράκτες, λίμνες), αλλά και το ανθρωπογενές περιβάλλον (οικισμοί, δρόμοι, προτεινόμενος οδικός άξονας, γραμμή υψηλής τάσης ρεύματος, διοικητικά όρια Κοινοτήτων, Δήμων και Δασαρχείων) και τα προγραμματισθέντα και εκτελεσθέντα έργα προστασίας των εδαφών (αντιδιαβρωτικά) και αποτροπής πλημμυρών (φράγματα).

Η εταιρεία ΥΛΗ, εντόπισε τα δάση και τις δασικές εκτάσεις, οι οποίες διασώθηκαν, εντός της περιμέτρου της περιοχής που κάλυψε από την πυρκαγιά του Αυγούστου 2021 στην βόρεια Εύβοια. Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε, για τον εντοπισμό και ψηφιοποίηση των εκτάσεων, ήταν η φωτοερμηνεία και ως υπόβαθρα χρησιμοποιήθηκαν:

- Δορυφορική εικόνα με ημερομηνία λήψης 18-22 Νοεμβρίου του 2021. Έχει 3 κανάλια και το pixel size της είναι στο 1m.
- Το Google Earth με ημερομηνία λήψης, Αύγουστο του 2021, για τις περιοχές όπου υπήρχε η απεικόνιση των καμένων εκτάσεων.

Επίσης, υπάρχουν θεματικά επίπεδα τα οποία ψηφιοποιήθηκαν από την εταιρεία όπως οι σουβάλλες (εποχικά λιμνία), οι περιοχές ενδιαφέροντος υπαίθριας αναψυχής, το κύριο οδικό δίκτυο, το υπολειμματικό δάσος δρυός Αγίου Νικολάου και άλλα ενδιαφέροντα στοιχεία.

Οι κύριοι χάρτες που παρήχθησαν φαίνονται στον παρακάτω πίνακα:

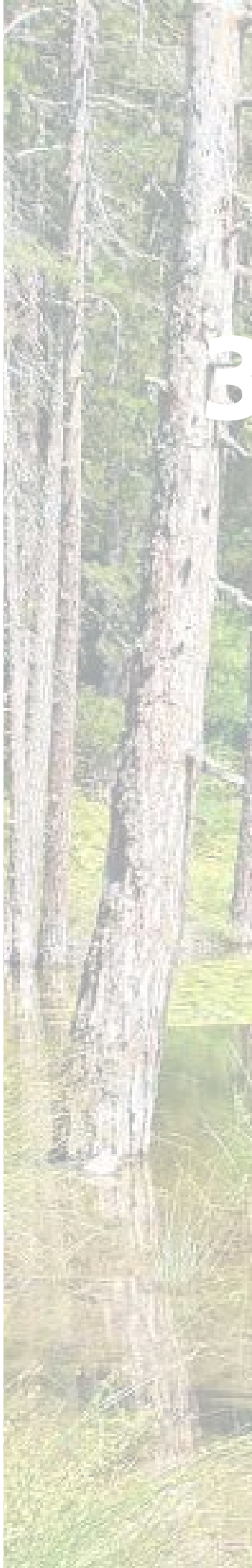

Πίνακας 2.6-1: Κατάλογος χαρτών που παρήχθησαν από την εταιρεία ΥΛΗ

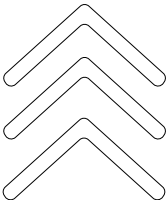
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΧΑΡΤΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΗΧΘΗΣΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΛΗ			
Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΧΑΡΤΗ	ΑΡ. ΧΑΡΤΗ	ΚΛΙΜΑΚΑ
1	Χάρτης αντιδιαβρωτικών και αντιπλημμυρικών έργων Δασαρχείου Ιστιαίας	4.1	1:30.000
2	Χάρτης αντιδιαβρωτικών και αντιπλημμυρικών έργων Δασαρχείου Λίμνης	4.2	1:30.000
3	Χάρτης υποδομών	5	1:40.000
4	Χάρτης συλλογής σπόρων	6	1:15.000
5	Χάρτης μελλοντικών έργων	7	1:40.000
6	Χάρτης μη καμένων εκτάσεων και βλάστησης εντός της περιμέτρου της πυρκαγιάς Δασαρχείου Ιστιαίας	8.1	1:30.000
7	Χάρτης μη καμένων εκτάσεων και βλάστησης εντός της περιμέτρου της πυρκαγιάς Δασαρχείου Λίμνης	8.2	1:30.000
8	Χάρτης βλάστησης (πριν την πυρκαγιά) Δασαρχείου Ιστιαίας	9.1	1:30.000
9	Χάρτης βλάστησης (πριν την πυρκαγιά) Δασαρχείου Λίμνης	9.2	1:30.000
10	Χάρτης σημαντικών περιοχών υπαίθριας αναψυχής Δασαρχείου Ιστιαίας	10.1	1:25.000
11	Χάρτης σημαντικών περιοχών υπαίθριας αναψυχής Δασαρχείου Λίμνης	10.2	1:25.000

Οι χάρτες σε μορφή pdf βρίσκονται σε ξεχωριστό φάκελο, λόγω μεγέθους των αρχείων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.

SWOT ANALYSIS ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Η χρήση της ανάλυσης SWOT πραγματοποιείται προκειμένου να επιλεγεί η κατάλληλη στρατηγική για την αναγέννηση του δάσους στην περιοχή μελέτης, καθώς επίσης η ανασύσταση ή και δημιουργία νέων παραγωγικών και αναψυχικών δραστηριοτήτων στα αμέσως επόμενα χρόνια, λαμβάνοντας υπόψη το μεσοπρόθεσμο αναπτυξιακό πρόγραμμα, μέσα από μια σύνθετη παρέμβαση.

Τα Πλεονεκτήματα και οι Αδυναμίες (δυνατά και αδύναμα σημεία) αφορούν στους «ενδογενείς» πόρους και ικανότητες, ενώ οι Ευκαιρίες και οι Απειλές αναφέρονται και σε «εξωγενείς» παράγοντες (περιβαλλοντικούς, κοινωνικούς, οικονομικούς) που επηρεάζουν την περιοχή και την αναπτυξιακή στρατηγική της. Ειδικότερα, η ανάλυση που ακολουθεί καταγράφει τα παρακάτω:

Πλεονεκτήματα

Τα πλεονεκτήματα τα οποία αποτελούν το «δυνατό» σημείο της περιοχής είναι:

- Ο τουρισμός ως βασική πηγή εισοδημάτων στην περιοχή.
 - Η ύπαρξη περιοχών ιδιαίτερης οικολογικής και αισθητικής αξίας.
 - Ο ισχυρή συμμετοχή της οικονομίας του δάσους στην πρωτογενή παραγωγή.
 - Η πολύ-απασχόληση του τοπικού πληθυσμού.
 - Η πρόθεση συνεργασίας των τοπικών φορέων και του πληθυσμού για τον σχεδιασμό πλαισίου ολοκληρωμένων αναπτυξιακών παρεμβάσεων.
 - Η λειτουργία φορέων συλλογικής εκπροσώπησης κατοίκων και επαγγελματιών με ενεργό δράση στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων τους.
 - Η σημαντικότητα του δάσους ως δεξαμενή δέσμευσης του άνθρακα.
 - Το ενδιαφέρον της ελληνικής κοινωνίας και της παγκόσμιας κοινότητας για την επούληψη των πληγών της μεγάλης καταστροφής.
 - Η ύπαρξη σημαντικών πηγών νερού και υδροφορέων (ποτάμια, λίμνες), σε όλη την έκταση της καμένης περιοχής.
- Αδυναμίες
- Οι αδυναμίες, στις οποίες θα πρέπει να εστιάσουν οι παρεμβάσεις στην περιοχή είναι:
- Η συνεχιζόμενη μείωση του ρόλου της οικονομίας του δάσους, υπέρ του τουρισμού.
 - Η χαμηλή ελκυστικότητα για ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών.

- Η έλλειψη σύγχρονων δασικών υποδομών και έργων υποστήριξης της δασικής αναψυχής.
- Η έλλειψη μονάδων πρώτης μεταποίησης προϊόντων που βασίζονται στην ύπαρξη του δάσους – μικρή προστιθέμενη αξία..
- Η χαμηλή παραγωγικότητα της εργασίας.
- Ο μη επικαιροποιημένος, ή ελλείπων χωρικός σχεδιασμός.
- Η ανυπαρξία μέτρων προστασίας των οικολογικά ευαίσθητων περιοχών.
- Το εύφλεκτο της βλάστησης, σε συνδυασμό με την κλιματική μετάβαση.
- Η συγκοινωνιακή απομόνωση, η δύσκολη πρόσβαση προς τη πληγείσα περιοχή.

Ευκαιρίες

Οι ευκαιρίες, οι οποίες με τις παρούσες συνθήκες, θα μπορούσαν να αλλιάξουν θετικά το πρότυπο ανάπτυξης της περιοχής, κρίνεται σκόπιμο να συνδυάζουν το φυσικό περιβάλλον, τις παραγωγικές δραστηριότητες, τον τουρισμό και τις υποδομές. Αυτές είναι:

- Το ειδικό ενδιαφέρον της πολιτείας για την ανασυγκρότηση της Β. Εύβοιας, με άξονα το δάσος.
- Οι μεγάλες διαθέσιμες χρηματοδοτικές ευκαιρίες (Ε.Σ.Π.Α., Ταμείο Ανάκαμψης, Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, Πράσινο Ταμείο) για τη χρηματοδότηση έργων υποδομών και παραγωγικών επενδύσεων.
- Η αυξημένη βαρύτητα που αποδίδει η Ε.Ε για το μέλλον των αγροτικών περιοχών και την επίλυση του δημογραφικού προβλήματος.
- Η θεσμοθέτηση της Πράσινης Συμφωνίας (GreenDeal) σαν βασικής αναπτυξιακής στρατηγικής της Ε.Ε.
- Η θεσμοθέτηση της Εθνικής Στρατηγικής για τα Δάση 2018-2030.
- Η δυνατότητες επιμόρφωσης των νέων σε νέες καλλιεργητικές τεχνικές.
- Η διασύνδεση του τουρισμού με τη δασική αναψυχή.
- Η ανάπτυξη και προώθηση ειδικών μορφών τουρισμού, όπως ο φυσιοθεραπευτικός/ περιβαλλοντικός, εμπειρίας και δραστηριοτήτων όπως πεζοπορία, ιππασία, ορεινή ποδηλασία, τρέξιμο κ.λπ.
- Η ευρωπαϊκή πολιτική και η αξιοποίηση χρηματοδοτικών πλαισίων για την οικονομική, χωροταξική, πολιτιστική και περιβαλλοντική ανάπτυξη της περιοχής παρέμβασης και τον σχεδιασμό Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (Ο.Χ.Ε.).

Απειλές

Οι κύριες απειλές που θα μπορούσαν να παρατηρηθούν στην περιοχή είναι:

- Το ασαφές, ή πολύπλοκο, ιδιοκτησιακό καθεστώς στο δασικό, κυρίως, τμήμα της περιοχής.
- Η μονομερής ανάπτυξη του τριτογενή τομέα (μόνο προς την θάλασσα).
- Η γενικότερη τάση συρρίκνωσης της παραγωγής που βασίζεται στο δάσος.
- Η υποβάθμιση του δασικού τοπίου, λόγω εγκατάλειψης των παραγωγικών δραστηριοτήτων που βασίζονται σε αυτό.

- Η ανεξέλεγκτη απόθεση μπαζών και ογκωδών αντικειμένων σε δασικές εκτάσεις.
- Η σταδιακή πληθυσμιακή συρρίκνωση των ήδη μικρών ημιορεινών οικισμών.
- Η υψηλή τρωτότητα λόγω της κλιματικής μετάβασης και η αύξηση των κινδύνων για megafires.
- Η αλληλαγή στην οικολογική ισορροπία ως προς τη σύνθεση της πανίδας.
- Η καθυστέρηση στην έγκριση προγραμματικών υποδομών (τοπικό χωροταξικό σχέδιο, κεντρικός δρόμος πρόσβασης από τον Νότο, δασικοί χάρτες).

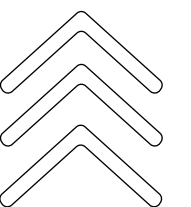

4

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.

**ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ**

Η ανάπτυξη της Στρατηγικής για το «Νέο Δάσος» απαιτεί εξειδίκευση των στόχων που τέθηκαν στο πρώτο κεφάλαιο. Ακολουθεί η κατηγοριοποίηση των στόχων και η ανάλυσή τους:

Οι κατηγορίες των στόχων για τις ανάγκες αυτής της εργασίας είναι:

α) Στόχοι Προστασίας, β) Στόχοι Ανάδειξης, γ) Στόχοι Οργάνωσης της Παραγωγής, δ) Στόχοι Διατήρησης της Βιοποικιλότητας, ε) Στόχοι Οργάνωσης της Δασικής αναψυχής

Στόχοι Προστασίας

Οι στόχοι αυτοί αφορούν την προστασία της φύσης ως οικοσυστήματος, την χλωρίδα, την πανίδα, τις φυσικές διεργασίες, τους οικισμούς και τις υποδομές.

Προστασία του δασικού οικοσυστήματος. Είναι μια σύνθετη διαδικασία που αφορά όλους τους κινδύνους που απειλούν το οικοσύστημα αυτόνομα, ή σε συνδυασμό διαφόρων κινδύνων. Η αναγέννηση του δάσους και οι αναδασώσεις πρέπει να συνδυάζονται με την αντιπυρική προστασία, την ανάδειξη των φυσικών πόρων και την δημιουργία δικτύων διαδρομών.

Η αντιπυρική προστασία αξιολογείται ως ο μεγαλύτερος κίνδυνος που διατρέχει το δάσος σε ώριμη ηλικία, αλλά και από το στάδιο της πυκνοφυτείας. Η οργάνωση της αντιπυρικής προστασίας αφορά τα μέτρα πρόληψης, την προκαταστολή, η οποία αφορά την οργάνωση του χώρου, την καταστολή, η οποία αφορά στην οργάνωση και την επέμβαση των εμπλεκόμενων δομών και την προετοιμασία για την αποκατάσταση. Για το θέμα αυτό παρατίθεται στο Παράρτημα έκθεση της Ανεξάρτητης Επιστημονικής Επιτροπής για τις Προοπτικές Διαχείρισης Πυρκαγιών Δασών και Υπαίθρου στην Ελλάδα (επιτροπής Goldammer) με τίτλο «ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΡΩΝ ΠΡΟΛΗΨΗΣ, ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΩΝ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΒΟΡΕΙΑ ΕΥΒΟΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΠΥΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ 2022» (Παράρτημα ΙΧ). Από την ίδια επιτροπή αναμένεται Πόρισμα για τις συνθήκες που επικράτησαν κατά την πυρκαγιά και τις διεργασίες που συνετέλεσαν στο αποτέλεσμα της φωτιάς της 3ης Αυγούστου 2021.

Προστασία των οικισμών από πιθανές φωτιές. Ο στόχος επικεντρώνεται στην δημιουργία Περιμετρικών Αντιπυρικών Ζωνών προστασίας των

οικισμών για την αποτροπή, ή ελαχιστοποίηση του κινδύνου της φωτιάς, στους οικισμούς και στις υποδομές που περιλαμβάνονται σε αυτούς. Επίσης, εξετάζεται η δημιουργία δικτύου ενεργητικής δασοπυρόσβεσης σε περιπτώσεις μεγάλου κινδύνου. Το μέτρο αυτό είναι πρόταση της ομάδας για το Νέο Δάσος, η οποία όμως θα υλοποιηθεί από την ομάδα της Δασολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Προστασία από διάβρωση. Το μέτρο αυτό είναι το πιο σημαντικό μετά την φωτιά, ώστε να προστατευτούν τα εδάφη από πιθανές διαβρώσεις, ή παράσυρση. Τα έργα αφορούν την τοποθέτηση κορμών ή ξυλείας από το δάσος, σε γραμμές κάθετα στην ροή των υδάτων. Συνήθως έχουν την μορφή κορμοδεμάτων, κλαδοδεμάτων, σανιδότοιχων ή κορμοφραγμάτων μέσα σε ρέματα. Στην περιοχή του Δασαρχείου Λίμνης τα αντιδιαβρωτικά έργα έχουν ολοκληρωθεί από τον Δεκέμβριο του 2021, ενώ σε αυτήν του Δασαρχείου Ιστιαίας συνεχίζονται και το 2022. Όλα τα έργα που προγραμματίστηκαν εμφανίζονται σε αντίστοιχο χάρτη που παρατίθεται στο Παράρτημα. Προστασία από πλημμύρες. Τα έργα αντιπλημμυρικής προστασίας εκτελούνται μετά από ολοκληρωμένη μελέτη «Διευθέτησης Ορεινών Λεκανών Απορροής». Στην περίπτωση της φωτιάς του Αυγούστου επιλέχθηκε η επέμβαση σε ορισμένες μόνο κοίτες χειμάρρων, με κριτήριο τον κίνδυνο πιθανών πλημμυρών, σε ήδη γνωστές πλημμυρόπληκτες θέσεις. Ως μέτρο οριστικής αντιμετώπισης των πλημμυρών στις ορεινές κοίτες των χειμάρρων προτείνεται η εκπόνηση αναγνωριστικών μελετών ορεινών υδρονομικών έργων στα δύο Δασαρχεία. Οι μελέτες αυτές θα δείξουν την αναγκαιότητα, ή μη, της εκτέλεσης νέων έργων.

Στόχοι Ανάδειξης

Η ανάδειξη ενδιαφερόντων στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος και η προσβασιμότητα σε αυτά στοχεύει στην ανάπτυξη της δασικής αναψυχής. Τα έργα περιλαμβάνουν τη συντήρηση των υπάρχουσών υποδομών, την κατασκευή νέων και την αποκατάσταση αυτών που κατέστρεψε η φωτιά. Πιο σημαντικά από τα προτεινόμενα έργα είναι:

- Η οργάνωση δικτύου μονοπατιών (Τελέθριο, Ήρo όρος, Διευβοϊκό μονοπάτι 21)
- Η προσέγγιση και προβολή τοπίων ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, ιδίως καταρρακτών, εποχικών λιμνίων, ρεμάτων και μικρών φα-

ραγγιών

- Η αποκατάσταση του Δασικού χωριού Παπάδων
- Η αποκατάσταση χώρων αναψυχής
- Τα έργα προβολής του απολιθωμένου δάσους Κερασιάς

Στόχοι Οργάνωσης της Παραγωγής

Η καταστροφή του Αυγούστου του 2021, στέρησε από τους ανθρώπους του δάσους εισοδήματα, τα οποία προέρχονται από την εκμετάλλευση ή την διαχείρισή του. Την μεγαλύτερη ζημία υπέστησαν οι ρητινοκαλλιεργητές, οι μελισσοκόμοι, οι κτηνοτρόφοι, οι υλοτόμοι, αλλά και οι παραγωγοί κάρβουνου (καρβουνάδες). Οι δυνατότητες αναπλήρωσης των ωφελειών που είχαν είναι πολύ μικρές και μπορούν να προέλθουν κυρίως από γειτονικές εκτάσεις που διασώθηκαν από τη φωτιά. Η μεταφορά, όμως, των δραστηριοτήτων τους σε αυτές, δημιουργεί προβλήματα και στους ίδιους, αλλά και στους σημερινούς χρήστες των ιδίων εκτάσεων. Το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι η καταστροφή του παραγωγικού κεφαλαίου του δάσους για όλους τους ανθρώπους του δάσους, ενώ η αναγέννηση του δάσους είναι σημαντικό πρόβλημα για τους κτηνοτρόφους. Η ωριμότητά του να παράγει τα ίδια προϊόντα στους εμπλεκόμενους με την διαχείριση ή τη χρήση του, θα αργήσει αρκετά χρόνια για τους μελισσοκόμους, αλλά πάρα πολλά για τους ρητινοκαλλιεργητές, υλοτόμους και καρβουνάδες. Οι κύριοι στόχοι είναι:

- Η οργάνωση της φυσικής αναγέννησης και της τεχνητής αναδάσωσης (το αντικείμενο ανέλαβε η Δασολογική σχολή του Α.Π.Θ.).
- Το πρόγραμμα παρεμβάσεων διαχειριστικού χαρακτήρα που αφορά την προστασία και διαχείριση του δάσους.
- Η πρόνοια για πιθανή αναπλήρωση των εσόδων από τους ασχολούμενους με τα επαγγέλματα του δάσους, όπως το επταετές πρόγραμμα απασχόλησης ανέργων ρητινεργατών, το οποίο ξεκίνησε τον Αύγουστο 2022.
- Η πιθανή προσωρινή αντικατάσταση προϊόντων (βοσκή) με ειδικά διαχειριστικά μέτρα, μέχρι την άρση των περιορισμών για την άσκηση των δραστηριοτήτων.

Στόχοι διατήρησης της βιοποικιλότητας

Η απώλεια της βιοποικιλότητας είναι πολύ πιθανή για στενότοπα ενδημικά είδη, μέσα στην περίμετρο της φωτιάς. Πολύ σημαντικό μέτρο είναι η προστασία και η ανάδειξη ορισμένων υπολειμ-

ματικών δασών, που βρίσκονται στα όρια της φωτιάς, ή στην ευρύτερη περιοχή της. Προτεινόμενα μέτρα είναι:

- Η καταγραφή των σπάνιων και κινδυνευόμενων ειδών και οικοτόπων για παρακολούθηση.
- Το πρόγραμμα διάσωσης του υπολειματικού δάσους ποδισκοφόρου δρυός (*Quercus pedunculiflora*) στον Άγιο Νικόλαιο Κανατάδικων.
- Το πρόγραμμα διάσωσης και παρακολούθησης υδροχαρούς δάσους και λειψάνων δάσους φτελιάς (*Ulmus minor*) και νερόφραξου (*Fraxinus angustifolia*), στην Κρύα Βρύση.
- Το πρόγραμμα παρακολούθησης και ανάδειξης για το μικρό και μεγάλο Λιβάρι Ιστιαίας.
- Το πρόγραμμα παρακολούθησης και ανάδειξης του δάσους και των εμφανίσεων της Ευβοϊκής δρυός (ενδημικό υποείδος).
- Η ένταξη των έργων και δράσεων σε κατάλληλα χρηματοδοτικά εργαλεία, ή και προγράμματα.

Παρακολούθηση δεικτών για την κλιματική αλλαγή

Η φυσική και τεχνητή ανασύσταση του δάσους, όπως και η απόληψη τεράστιων ποσοτήτων ξυλείας και αποθηκευμένου άνθρακα, δημιουργεί νέες συνθήκες στο ισοζύγιο του άνθρακα. Ο υπολογισμός απωλειών και δεσμεύσεων διοξειδίου του άνθρακα είναι ένα πολύ ενδιαφέρον και σημαντικό έργο, του οποίου η παρακολούθηση πρέπει να γίνει προσεκτικά. Εξίσου σημαντικό θέμα είναι η παρακολούθηση της εξάπλωσης ορισμένων ειδών σε σχέση με τις αλληλεξαρτήσεις στο κλίμα. Τα μέτρα που προτείνονται είναι:

- Ο υπολογισμός της ξυλείας που θα απομακρυνθεί λόγω της φωτιάς.
- Η μετατροπή της ξυλείας σε ισοδύναμο άνθρακα.
- Ο υπολογισμός άνθρακα που δεσμεύεται ετήσια.
- Η παρακολούθηση φυτών-δεικτών ως προς την φυσική εξάπλωσή τους.

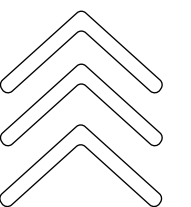

5

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΡΓΩΝ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται συνοπτικά τα έργα, οι δράσεις και οι μελέτες που προτείνονται να γίνουν, ή υλοποιούνται ήδη. Τα έργα που κρίθηκαν ως τα πλέον αναγκαία από την Ομάδα Ανασυγκρότησης, σε συνδυασμό και με τις προτάσεις των άλλων μελετητών της ομάδας, εμφανίζονται στον πίνακα των Έργων του Νέου Δάσους. Αμέσως μετά, στο Μέρος Β', παρατίθενται τα Τεχνικά Δελτία των Έργων. Τα υπόλοιπα Έργα και Δράσεις που προτείνονται, συγκεντρώθηκαν σε άλλο πίνακα με τον τίτλο «Γενικές Κατευθύνσεις Νέου Δάσους». Τα έργα αυτά θα αποτελέσουν μια δεξαμενή για υλοποίηση σε άλλα προγράμματα και δράσεις που θα προκύψουν μετά την οριστικοποίηση του Προγράμματος Ανασυγκρότησης.

Οι πίνακες Έργων Νέου Δάσους και Γενικών Κατευθύνσεων, παρατίθενται στο τέλος του κεφαλαίου 5 (σελ. 39).

Μελέτες αντιτυρικής προστασίας

Πρόκειται για δύο επιμέρους μελέτες, η κάθε μία από τις οποίες αφορά τις περιοχές αρμοδιότητας των Δασαρχείων Λίμνης και Ιστιαίας. Ο φορέας εκπόνησης και υλοποίησης των μελετών είναι τα δύο Δασαρχεία.

Μελέτες αναδάσωσης

Στο πλαίσιο του προγράμματος για το «Νέο Δάσος», θα πρέπει να συνταχθούν 5 μελέτες αναδάσωσης, όσα δηλαδή είναι και τα κύρια δασοπονικά είδη, των οποίων οι εκτάσεις επλήγησαν στην πρόσφατη πυρκαγιά. Οι μελέτες θα πρέπει να είναι διακριτές, διότι οι ανάγκες αναδάσωσης και οι διαδικασίες που θα πρέπει να ακολουθηθούν είναι διαφορετικές για κάθε είδος. Παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή της αναδάσωσης είναι το απόθεμα τόσο των φυταρίων που είναι έτοιμα προς φύτευση άμεσα, όσο και των σπόρων που θα δοθούν στα φυτώρια για την παραγωγή νέων φυτών. Οι επιμέρους μελέτες θα εκπονηθούν από το Τμήμα Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Οι μελέτες αναδάσωσης θα προσδιορίσουν το χώρο και την έκταση των αναδασώσεων, οι οποίες θα λάβουν χώρα στις καμένες εκτάσεις που καλύπτονταν από ελάτη, μαύρη πεύκη, Χαλέπιο πεύκη, πλατύφυλλη δρυ και την Ευβοϊκή δρυ, λαμβάνοντας υπόψη και την ανάγκη φύτευσης φιλικών προς τη μελισσοκομία δασικών ειδών σε κατάλληλες θέσεις. Στο Παράρτημα II.1 παρατίθεται έκθεση της σημερινής κατάστασης των

καμένων εκτάσεων, όπου περιγράφεται η κατάσταση των πέντε κύριων ειδών βλάστησης και οι όροι που τέθηκαν για την αναγέννηση του δάσους. Σε άλλη έκθεση που παρατίθεται στο Παράρτημα II.2, αναφέρονται οι περιοχές και οι θέσεις από τις οποίες μπορεί να γίνει συγκομιδή σπόρων για την ελάτη και την Μαύρη πεύκη.

Μελέτη ορεινών υδρονομικών έργων

Πρόκειται για μία μελέτη για τις περιοχές αρμοδιότητας των δύο Δασαρχείων, ο τίτλος της οποίας θα είναι «Αναγνωριστική μελέτη ορεινών υδρονομικών έργων Δασαρχείων Λίμνης και Ιστιαίας». Η μελέτη θα προβλέπει όλα εκείνα τα δασοτεχνικά έργα ορεινής υδρονομικής, τα οποία κρίνονται αναγκαία για την προστασία του εδάφους και των ρεμάτων και την αποφυγή πλημμυρικών φαινομένων μεθελοντικά. Στη μελέτη αυτή θα συνοψίζονται και όλα τα αντιδιαβρωτικά και αντιπλημμυρικά έργα που έχουν γίνει μέχρι σήμερα, ή προγραμματίστηκαν να γίνουν.

Μελέτη υπαίθριας δασικής αναψυχής και ανάδειξης φυσικών πόρων (στοιχείων ευαισθησίας)

Πρόκειται για μία μελέτη για τις περιοχές αρμοδιότητας των Δασαρχείων Λίμνης και Ιστιαίας. Η μελέτη θα περιλαμβάνει τις θέσεις αναψυχής, τις υπάρχουσες υποδομές, το υφιστάμενο δίκτυο δρόμων και περιπατητικών διαδρομών (μονοπάτια) και όλες τις υφιστάμενες θέσεις στις οποίες έχει γίνει ανάδειξη. Επίσης, η μελέτη θα προτείνει και νέες θέσεις ανάδειξης αξιόλογων στοιχείων, τις απαραίτητες υποδομές και θα περιλάβουν την αποκατάσταση των θέσεων που έχουν υποστεί ζημιές από την πυρκαγιά.

Μελέτη για τον εθελοντισμό (κατεύθυνση - μικρά προγράμματα - οργάνωση διαχείρισης)

Το κίνημα του εθελοντισμού, που αναπτύσσεται με γρήγορους ρυθμούς μπορεί να διαδραματίσει πολύ σημαντικό ρόλο στην προβολή του φυσικού περιβάλλοντος της Βόρειας Εύβοιας με δράσεις, που θα στοχεύουν στην αναδάσωση, στην κατασκευή έργων ανάδειξης φυσικών στοιχείων, στην κατασκευή μονοπατιών, στη γνωριμία με τα επαγγέλματα του δάσους και στη γνωριμία με τον τοπικό πολιτισμό.

Οι εθελοντές ως επισκέπτες της περιοχής θα μπορούν να κερδίσουν γνώσεις και εμπειρία από το δάσος που υπήρχε, όπως και από το νέο δάσος που σχεδιάζεται να εγκατασταθεί. Θα μπορούν να

γνωρίσουν, σε συνεργασία και επαφή με τους κατοίκους, τα πέντε παραδοσιακά επαγγέλματα που αφορούν το δάσος, ενώ θα μπορούν να συμμετέχουν ενεργά σε τοπικά έργα. Η εκπαίδευση που πρέπει να προηγηθεί για κάθε εθελοντική δράση, θεωρείται εντελώς απαραίτητη για την επιτυχία του προγράμματος, για την ασφάλεια των εθελοντών, για την επίτευξη του καλύτερου δυνατού αποτελέσματος από την συμμετοχή τους, για τη σοβαρότητα του προγράμματος και την αποκόμιση θετικών εντυπώσεων από τους εθελοντές. Για την επιτυχία του προγράμματος εθελοντισμού θα χρειαστεί να γίνουν ειδικές μελέτες, προσαρμοσμένες στον εθελοντισμό, μικρά προγράμματα και συνδυασμός προγραμμάτων με χρονοπρογραμματισμό.

Εντελώς απαραίτητη για την επιτυχία του εθελοντισμού είναι η καθοδήγησή του από δύο οργανωμένες ομάδες, οι οποίες θα εδρεύουν στους Δήμους. Θεωρείται απαραίτητη η γνώση της αγλικής γλώσσας, καθώς και η εμπειρία από αντίστοιχα προγράμματα.

Στο Παράρτημα XII υπάρχει έκθεση που αφορά προδιαγραφές για την επίσκεψη οργανωμένων ομάδων σε επιχειρήσεις (ατομικές ή μη), που συνδέονται με τα επαγγέλματα του δάσους.

Ειδικά έργα

Πανεπιστημιακό Δάσος Τσαπουρνιάς (Ιστιαίας)

Μετά από αίτηση του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, με εισήγηση από την ΥΛΗ και διαβούλευση που ακολούθησε με τους κατοίκους, προχωρά η παραχώρηση του Δημόσιου Δάσους Τσαπουρνιάς στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, για τη δημιουργία Πανεπιστημιακού Δάσους για ερευνητικούς και εκπαιδευτικούς σκοπούς. Ήδη η πρόταση έγινε αποδεκτή από την Γενική Γραμματεία Δασών.

Πανεπιστημιακό Δασικό χωριό Τσαπουρνιάς (Ιστιαίας)

Προτάθηκε η κατασκευή Πανεπιστημιακού Δασικού Χωριού, για τις ανάγκες στέγασης φοιτητών και καθηγητών, στον οικισμό της Τσαπουρνιάς. Η πρόταση αυτή δεν έγινε αποδεκτή λόγω της γειτονίας του δάσους με το Δασικό χωριό Παπάδων.

Δασικό Φυτόριο Τσαπουρνιάς (Ιστιαίας)

Έχει αποφασιστεί από το Υπουργείο Περιβάλλοντος η δημιουργία δασικού φυτωρίου σε τμήμα έκτασης του Δημόσιου Δάσους Τσαπουρνιάς,

στο οποίο θα αναπτυχθούν τα φυτά για την αναδάσωση που θα αφορά τα 5 κύρια δασικά είδη (ελάτη, Μαύρη πεύκη, Χαλέπιος πεύκη, πλατύφυλλη δρυς, Ευβοϊκή δρυς) κι άλλα δασικά είδη της περιοχής (ίταμος, πλατάνι, φτελιά, φράξος), καθώς επίσης άλλα τοπικά είδη χλωρίδας (βομβώδη είδη, σιδερίτης κ.α.). Η εταιρεία ΥΛΗ συνέταξε τεχνική έκθεση για την αναγκαιότητα και τα οφέλη από τη δημιουργία του φυτωρίου. Η έκθεση παρατίθεται στο Παράρτημα VIII.2.

Στο χώρο του φυτωρίου θα υπάρχει η δυνατότητα να γίνει έρευνα, εκπαίδευση, σεμινάρια και ξεναγήσεις.

Μελέτη διαχείρισης βοσκήσιμων γαιών

Η μελέτη αυτή, με φορέα χρηματοδότησης το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, θα εκπονηθεί ανά Νομό. Η προκήρυξη για το έργο θα είναι υπό την ευθύνη της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας. Φορέας υλοποίησης θα είναι η Διεύθυνση Δασών Εύβοιας, ή τα Δασαρχεία.

Μελέτη Διάνοιξης μονοπατιών Προκόπι-Καντήλι και Πήλη-Πυξαριάς

Οι μελέτες είναι πρόταση του Δασαρχείου Λίμνης και αφορούν τη διάνοιξη του μονοπατιών. Η πρώτη από τον οικισμό του Προκοπίου ως το όρος Καντήλι δυτικά του οικισμού. Η δεύτερη αφορά μονοπάτι από τον οικισμό του Πηλίου ως το όρος Πυξαριάς στα νοτιοανατολικά του οικισμού. Οι δύο μελέτες θα ενταχθούν στο πρόγραμμα έργων του Νέου Δάσους.

Μελέτη Διάνοιξης μονοπατιού Βασιλικά - Προφήτης Ηλίας Τσαπουρνιάς

Η μελέτη αφορά τη διάνοιξη του μονοπατιού από τον οικισμό των Βασιλικών ως τον Προφήτη Ηλία της Τσαπουρνιάς που βρίσκεται πάνω στον δρόμο Δασικού Χωριού Παπάδων - Αγδίνες. Από το μέσον της διαδρομής, υπάρχει παράκαμψη για τον καταρράκτη Μελίτσι (Βασιλικών). Η μελέτη είναι εγκεκριμένη και αρμοδιότητας Δασαρχείου Ιστιαίας. Απομένει η υλοποίησή της.

Μελέτη μονοπατιών Δήμου Ιστιαίας

Πρόκειται για τη μελέτη μονοπατιών στο Δήμο Ιστιαίας-Αιδηψού, η οποία βρίσκεται σε τελικό στάδιο εκπόνησης και αφορά 23 περιπατητικές διαδρομές του Δήμου. Κυρίως αφορά διαδρομές στο Τελέθριο όρος.

Πρόγραμμα χρηματοδότησης μη δημόσιας δασοπονίας

Επειδή η μεγάλη πληιοψηφία των δασών είναι ιδιωτικά, για την ανασυγκρότηση και διαχείριση των δασών θα χρειαστεί βοήθεια προς τους ιδιοκτήτες τους για συγκεκριμένες μελέτες και έργα. Οι τομείς που θα μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν από πρόγραμμα μη δημόσιας δασοπονίας είναι:

- Ο καθαρισμός και η προστασία μη καμένων συστάδων, για να αποτελέσουν σπορείς φυσι-κής αναγέννησης.
- Μελέτες και έργα προστασίας των νεαρών δασών από τη φωτιά.
- Επιδότηση προμήθειας δασικών εργαλείων και μηχανημάτων, για να μπορούν οι δασο-κτήμονες να επιτελέσουν αποτελεσματικά το έργο της προστασίας και διαχείρισης των δα-σών τους.

Έργο επιτροπής Goldammer

Η επιτροπή Goldammer αποφάσισε να συμμετά-σχει στο Πρόγραμμα Ανασυγκρότησης της Βόρει-ας Εύβοιας με τις παρακάτω εργασίες:

- Σύνταξη τεχνικής έκθεσης για την τεκμηρίω-ση των τεχνικών στοιχείων και χαρακτηριστι-

κών της πυρκαγιάς του Αυγούστου 2021.

- Προτάσεις για βελτίωση του σχεδιασμού αντιπυρικής προστασίας περιόδου 2022-2023.

Ήδη παραδόθηκε η δεύτερη εργασία, ενώ η πρώτη μαζί με προτάσεις γενικότερης οργάνωσης της αντιμετώπισης των πυρκαγιών υπαίθρου για όλη τη Χώρα, αναμένονται να παραδοθούν το Φθινόπωρο του 2022. Ενδιάμεσα παραδόθηκε έκθεση για την αντιμετώπιση των πυρκαγιών για το έτος 2022, που παρατίθεται στο Παράρτημα ΙΧ.

- Η Ομάδα της ΥΛΗΣ συμφωνεί με την Έκ-θεση που παρέδωσε η Επιτροπή (Προτάσεις για βελτίωση του σχεδιασμού αντιπυρικής προστασίας περιόδου 2022-2023) και με τα έργα που προβλέπονται. Θεωρεί απαραίτητα και σημαντικά όλα τα έργα της πρόληψης, τις διαδικασίες προετοιμασίας για το ενδεχόμενο της φωτιάς, ενώ ελπίζει να εφαρμοστεί και το σχέδιο οργάνωσης της καταστολής με την συμμετοχή των κατοίκων.

Παρακάτω παρατίθεται το απόσπασμα της έκθε-σης που αφορά την Καταστολή.

A/A	Τι	Πως	Ποιος
1	Εξασφάλιση μέγιστου χρό-νου επέμβασης σε νέες πυρ-καγιές της τάξεως των 10'	Ανάλυση κατανομής π/ο για επίτευξη μέ-γιστου χρόνου επέμβασης του πρώτου π/ο έως 10', με χρήση GIS και επιβεβαί-ωση στην πράξη. Περιλαμβάνονται οχή-ματα εθελοντικών ομάδων. Σε περίπτωση που δεν είναι εφικτός ο χρόνος, υπολογισμός του απαιτούμενου αριθμού π/ο και ενέργειες για αύξηση του αριθμού (περιλαμβάνονται νέα οχή-ματα σε εθελοντικές ομάδες, με αντίστοι-χη υποστήριξη)	ΠΣ, Εθελοντές, Δασαρχείο
2	Δημιουργία μιας ειδικής ομά-δας π/ο του ΠΣ με βάση την Χαλκίδα	Η απομάκρυνση π/ο από την Β. Εύβοια προς άλλες πυρκαγιές, και μάλιστα υπό συνθήκες υψηλού κινδύνου προκαλεί σημαντικά κενά. Αντίστοιχα, σε πυρκαγιές στις οποίες προσιωνίζεται δύσκολη εξέ-λιξη η γρήγορη ενίσχυση των επιγείων δυνάμεων είναι απαραίτητη. Προτείνεται η δημιουργία μιας καλά οργανωμένης	ΠΣ

		ομάδας ενός επιτελικού jeep , τριών π/ο (~ 2,5 τόνων) με 3 πυροσβέστες έκαστο και ενός οχήματος δότη που θα εκπαι-δευτούν για να εργάζονται μαζί. Η ειδική αυτή ομάδα θα έχει έδρα την Χαλκίδα και θα κινείται, ανάλογα με τις ανάγκες, προς κάθε κατεύθυνση στην Εύβοια αλλιά και προς Βοιωτία, Φθιώτιδα και Αττική αν απαιτηθεί, χωρίς να αδυνατήσει η πρώτη προσβολή στην Εύβοια. Απαιτείται πολύ καλή επιλογή προσωπικού (μόνιμου και εποχικού), καλή εκπαίδευση και διοίκη-ση.	
3	Βελτίωση της διοίκησης ση-μαντικών πυρκαγιών	Σημαντικές αδυναμίες που διαπιστώθη-καν το 2021 ήταν: Ο παραμερισμός των τοπικών διοικητών του ΠΣ από ανώτερα σε βαθμό στελέχη τα οποία δεν είχαν πλήρη αντίληψη του χώρου. Η μη ύπαρξη επί χάρτου ενός σαφούς σχεδίου με αποτύπωση παρούσας κα-τάστασης (θέσεις πυρκαγιάς, δυνάμεις, κ.λπ..) και πρόβλεψη των επομένων ωρών αλλιά και των αντίστοιχων δράσε-ων. Η μειωμένη συνεργασία με στελέχη του δασαρχείου που έχουν πολύ καλύτερη αντίληψη του χώρου, της βλάστησης, της κατάστασης δρόμων κ.λπ.. Η μη σωστή αξιοποίηση των εθελοντών (ιδίως των εθελοντικών ομάδων αλλιά και απλών ιδιωτών) με ένταξή τους σε ένα σχέδιο, με σαφείς οδηγίες, ώστε να μπο-ρούν να δράσουν αποτελεσματικά και με ασφάλεια.	ΠΣ, Εθελοντές, Δασαρχείο
4	Βελτίωση συνεργασίας	Σχεδιασμός και υλοποίηση κοινών εκ-παιδεύσεων, κοινών ασκήσεων (επί χάρ-του και στο πεδίο) και κοινών δράσεων με τη συμμετοχή της Π.Υ., της Δασικής Υπηρεσίας, της ΠΠ των Δήμων, της Αστυ-νομίας, του Στρατού και των Εθελοντών της Εύβοιας (περιλαμβανομένων των δα-σεργατών, ρητινοκαλλιεργητών και ενεργών-ικανών πολιτών οι οποίοι θα πρέπει να καταγραφούν και να εκπαιδευτούν κατάλληλα)	Δασαρχείο, Πολιτική Προ-στασία ΟΤΑ, ΠΣ, Εθελοντικές ομάδες, ειδικοί επιστήμονες Ποιος

Ιδιοκτησιακό καθεστώς Δασών Βόρειας Εύβοιας

Για τη ρύθμιση του προβλήματος, που δημιουργεί για τα έργα το ιδιόμορφο ιδιοκτησιακό καθεστώς των Δασών της Βόρειας Εύβοιας, θα πρέπει να γίνει ένα Σύμφωνο Συναντίληψης (ΜΟΥ) μεταξύ των ιδιοκτητών και του Ελληνικού Δημοσίου, για την από κοινού αντιμετώπιση όλων των μελετών και έργων που θα απαιτηθούν για την επανεγκατάσταση του δάσους.

Στο Παράρτημα VIII.4 υπάρχει τεχνική έκθεση που συντάχθηκε από την ΥΛΗ και προβλέπει τις διαδικασίες για τα θέματα ενός τέτοιου Συμφωνητικού.

Δράσεις για την κοινωνική οικονομία

Σημαντικό στοιχείο για την αποδοτική λειτουργία και συντήρηση των έργων αποτελεί η μέριμνα για τη χρήση τους, δηλαδή η συσχέτισή τους με οργανωμένες δράσεις, οι οποίες θα συμβάλλουν και στην παρακολούθησή τους. Επιπρόσθετα, η πολύ σημαντική επίπτωση στα εισοδήματα και ο δραματικός περιορισμός των ευκαιριών για την απασχόληση και τη συγκράτηση του πληθυσμού, ιδίως των νέων, οδηγούν στην ανάγκη κινητοποίησης συλλογικών μορφών επιχειρηματικότητας και απασχόλησης, που προσφέρει το θεσμικό πλαίσιο.

Προτείνεται λοιπόν ένα πλέγμα δράσεων που περιλαμβάνει:

- Την ενημέρωση του τοπικού πληθυσμού για το θεσμικό πλαίσιο και τις ευνοϊκές ρυθμίσεις του νόμου.
- Διάγνωση του ενδιαφέροντος.
- Διάγνωση επιχειρηματικών ευκαιριών που προσφέρονται από το ολοκληρωμένο αναπτυξιακό πλαίσιο για την ανασυγκρότηση του δάσους.
- Υποστήριξη στη σύσταση ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ.
- Κατάρτιση των ενδιαφερομένων στα αντικείμενα της απασχόλησης και των επιχειρηματικών ευκαιριών (π.χ. επιδεικτικά αγροκτήματα, συνοδοί βουνού και αναγνώρισης της φύσης, λοιπές υπαίθριες δραστηριότητες, μικρές συλλογικές επενδύσεις -όπως η τυποποίηση και το marketing του μελιού κ.λπ.).

Πρόταση για την Κοινωνική Οικονομία, με θέμα την «Οικονομία του δάσους» καταθέτει το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, στο πλαίσιο του Προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας.

Έργα «Φωτοδότες»

1. Μελέτη Περιφερειακής Αντιπυρικής Ζώνης Οικισμών (ΠΑΖΟ)

Πρόκειται για δύο μελέτες που αφορούν τις Περιφερειακές Αντιπυρικές Ζώνες των Οικισμών Γούβες Δήμου Ιστιαίας - Αιδηψού και Αχλαδίου Δήμου Μαντουδίου-Αγίας Άννας-Λίμνης. Θα προβλέπουν την αντιπυρική προστασία σε μια ζώνη περίπου 200 μέτρων περιμετρικά των ορίων των οικισμών. Οι μελέτες εκπονούνται ήδη από την Δασολογική Σχολή του ΑΠΘ.

2. Μελέτη αποκατάστασης του Δασικού Χωριού Παπάδων

Πρόκειται για ήδη εγκεκριμένη μελέτη από το Δασαρχείο Λίμνης και αφορά το Δασικό Χωριό των Παπάδων που επλήγη στην πρόσφατη πυρκαγιά του Αυγούστου. Η μελέτη έχει ήδη χρηματοδοτηθεί από το Πράσινο Ταμείο και βρίσκεται στην φάση της προκήρυξης.

Πίνακας έργων και σύνταξη Τεχνικών Δελτίων

Ο Πίνακας Έργων, καθώς και ο Πίνακας Γενικών Κατευθύνσεων προέκυψαν από τις ανάγκες που υπάρχουν:

- για την οργάνωση της δασοπονίας για την περιοχή της Βόρειας Εύβοιας,
- για την αποκατάσταση της μεγάλης καταστροφής του Αυγούστου 2021,
- την μέριμνα για τους ανθρώπους του δάσους που έχασαν την δουλειά τους για πάρα πολλά χρόνια,
- για την οργάνωση της υπαίθριας αναψυχής ως μερικό αντιστάθμισμα των εσόδων από τα επαγγέλματα του δάσους,
- για την οργάνωση της οικονομίας του δάσους.

Τα **Τεχνικά Δελτία** συντάχθηκαν με βάση το πρότυπο του Προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας. Τα στοιχεία των Δελτίων προέκυψαν από τις δημόσιες διαβουλεύσεις, από επισκέψεις και συζητήσεις με τους ανθρώπους του δάσους, από την εμπειρία της ομάδας μελέτης και από τις σύγχρονες τάσεις και νομοθεσίες (ελληνική, ευρωπαϊκή και παγκόσμια) για τα σύγχρονα περιβαλλοντικά προβλήματα (βιοποικιλότητα, κλιματική αλλαγή, ερημοποίηση, ξενικά είδη αποκατάστασης οικοσυστημάτων). Ο πίνακας Γενικών Κατευθύνσεων περιλαμβάνει τους τίτλους των Έργων και Δράσεων, την πιθανή

πηγή χρηματοδότησης, το πιθανολογούμενο κόστος και τον βαθμό ωριμότητας.

Για να υπάρχει ομοιομορφία στην εκτίμηση του βαθμού ωρίμανσης για όλα τα Τεχνικά Δελτία, επιλέχθηκε ως μέτρο ωρίμανσης ο παρακάτω πίνακας.

Βαθμός Ωρίμανσης

Α’: Προτάσεις – έργα τα οποία έχουν ήδη ξεκινήσει και καθλούνται **«ΦΩΤΟΔΟΤΕΣ»**

Β’: Προτάσεις – έργα τα οποία πρόκειται να ξεκινήσουν το έτος **2023**

Γ’: Προτάσεις – έργα τα οποία πρόκειται να ξεκινήσουν **από το έτος 2023 και έπειτα (2023 μετά)**

Πίνακας 5-1: Πίνακας Έργων «Νέου Δάσους»

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΡΓΩΝ ΝΕΟΥ ΔΑΣΟΥΣ			
α/α	Μελέτη / Έργο / Δράση	Προϋπολογισμός (€)	Πηγή χρηματοδότησης
1	Πρόγραμμα «ΑΠΟΛΗΨΙΣ»: «Δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας "ΑΠΟΛΗΨΙΣ" για την παρακολούθηση της διαχείρισης των δασικών οικοσυστημάτων στις πυρόπληκτες περιοχές της Β. Εύβοιας»	30.000,00	Πράσινο Ταμείο
2	Αποκατάσταση υποδομών σε χώρους δασικής αναψυχής	381.920,00	Πράσινο Ταμείο/ Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα «Φυσικό Περιβάλλον και Καινοτόμες Δράσεις 2022», Άξονας Προτεραιότητας 2
3	Συντήρηση, Σήμανση & Ανάδειξη σηματοδοτημένων πεζοπορικών διαδρομών στην περιοχή του Δήμου Ιστιαίας – Αιδηψού «Τελέθριον Όρος και Όρος Λίχας	304.800,00	Ταμείο Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας/ Άξονας 1.4
4	Υδρολογική μελέτη ορεινών και πεδινών έργων στην Βόρεια Εύβοια (Μελέτη διαχείρισης υδάτινου δυναμικού)	30.000,00	Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας 2021-2025
5	Εθνικό Μονοπάτι 21 στην Εύβοια	125.860,00	Ταμείο Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας/ Άξονας 1.4
6	Κατασκευή έργων αποκατάστασης των υποδομών του Δασικού χωριού Παπάδων που καταστράφηκαν από την πυρκαγιά στις 3/8/2021	780.000,00	ΣΑΕ 875 Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων 2022 – Κωδικός Έργου 2021ΣΕ87500001
7	Πρόγραμμα μη Δημόσιας Δασοπονίας	1.200.000,00	ΠΕΠ - ΟΧΕ

Πίνακας 5-2: Πίνακας Γενικών Κατευθύνσεων «Νέου Δάσους»

ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ – Υποκατηγορία β’			
α/α	Μελέτη / Έργο / Δράση	Π/Υ(€)	Πηγή χρηματοδότησης
1	Οργάνωση υπαίθριας δασικής αναψυχής / περιοχές και χαρακτηριστικά, <u>Ποδηλατόδρομοι</u> , Χάρτης	50.000	Πρόγραμμα «Στερεά Ελλάδα» 2021-2027 – ΟΧΕ Βόρειας Εύβοιας
2	Διάνοιξη – Διαμόρφωση δασικού μονοπατιού Βασιλικών	124.620	Ταμείο Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας
3	Βιβλιοθήκη του Δάσους	25.000	Πρόγραμμα «Στερεά Ελλάδα» 2021-2027 – ΟΧΕ Βόρειας Εύβοιας

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Σφουγγάρης Α. (Συντονιστής) 1999. Περιβαλλοντική προστασία περιοχής Μεγάλο-Μικρό Λιβάρι της Β. Ευβοίας.

2. Solomou A. and A. Sfougaris (2011). Comparing conventional and organic olive groves in central Greece: plant and bird diversity and abundance. *Renewable Agriculture and Food Systems*, 26: 297-316.

3. Plexida S.G., A.I. Sfougaris and N.T. Papadopoulos (2012). Quantifying beetle and bird diversity in a Mediterranean mountain agroecosystem. *Israel Journal of Ecology & Evolution*, 58(1): 1-25.

4. Merken R., F. Servaes, A.I. Sfougaris and N. Koedam (2012). Birds in a complex agricultural landscape in Central Greece: the role of landscape elements and the landscape matrix. *Journal of Biological Research – Thessaloniki*, 17:137-147.

5. Solomou A., A.I. Sfougaris, K. Kalburtji and G. Nanos (2013). Effects of organic farming on winter plant composition, cover and diversity in olive grove ecosystems in Central Greece. *Communications in Soil Science and Plant Analysis*, 44: 312–319.

6. Samara F., O. Christopoulou and A. Sfougaris (2013). Analyzing Methods of Using Sustainable Development Indicators. *Journal of Civil Engineering and Architecture*, 7(11): 1458-1463.

7. Plexida S.G., A. I. Sfougaris, I. P. Ispikoudis, V. P. Papanastasis (2014). Selecting landscape metrics as indicators of spatial heterogeneity - A comparison among Greek landscapes. *Int. J. Applied Earth Observation and Geoinformation*, 26: 26-35.

8. Sfougaris A.I., Plexida S.G. and A.D. Solomou (2014). Assessing the effects of some environmental factors on the distribution and density of three *Lanius* species in a continental and coastal landscape. *North-western Journal of Zoology*, 10(1): 101-109.

9. Plexida S.G. and A.I. Sfougaris (2014). Human impact on avian diversity in rural Mediterranean areas. *Journal of Natural History*, 49 (5-8): 429-449.

10. Solomou A.D. and A. Sfougaris (2015). Bird community characteristics as indicators of sustainable management in olive grove ecosystems of Central Greece. *Journal of Natural History*, 49(5-8): 301-325.

11. Solomou A. and A. Sfougaris (2016). Determining indicators of terrestrial biodiversity in olive grove and natural Mediterranean ecosystems. *International Journal of Trend in Research and Development*, 3(1): 292-299.

12. Solomou A.D. and A. Sfougaris (2016). Bird, herbaceous and woody plant assemblages in the natural and agriculture Mediterranean-type ecosystems: the role of agriculture and environmental factors. *International Journal of Agriculture and Environmental Research*, 2(2): 189-215.

13. Sokos C., P. Birtsas, K. Papaspyropoulos, E. Tsachalidis, A. Giannakopoulos, C. Milis, V. Spyrou, K. Manolakou, G. Valiakos, C. Iakovakis, L. Athanasiou, A. Sfougaris and C. Billinis (2016). Mammals and habitat disturbance: the case of brown hare and wildfire. *Current Zoology*, 62(5): 421-430.

14. Plexida S., A. Solomou, K. Poirazidis and A. Sfougaris (2017). Factors affecting biodiversity in agrosylvopastoral ecosystems with in the Mediterranean Basin: A systematic review. *Journal of Arid Environments*. DOI 10.1016/j.jaridenv. 2017.11.017.

15. Sfougaris A., N. Papageorgiou, A. Giannakopoulos, H. Goumas (1999). Distribution, populations and habitat of the European hare (*Lepus europaeus*) in Central and Western Greece. In C. Thomaidis and N. Kypridemos (Eds): *Proc. of the 24th Congress of International Union of Game Biologists*, Sept. 20-24, 1999, Thessaloniki, Greece, pp. 423-430.

16. Sfougaris A., C. Domenikiotis, N. Dalezios (2002). Analysis of brown hare (*Lepus europaeus*) habitat based on SPOT imagery and GIS in Epirus region, Western Greece. In A.G. Kungolos, A.B. Liakopoulos, G.P. Korfiatis, A.D. Koutsospyros, K.L. Katsifarakis, A.D. Demetracopoulos (Eds): *Proceedings of the International Conference “Protection and Restoration of the Environment VI”*, Skiathos, July 1-5, 2002, pp. 1753-1760.

17. Gkaraveli A., J. Latham, J.H. Williams and A. Sfougaris (2003). Forest restoration in a national park: modelling suitability of native woodland using GIS and spatial data. 8th Conference of Environmental Science and Technology, September 8-10, 2003, Lemnos, pp. 280-287.

18. Sfougaris A., A. Giannakopoulos, S. Toulia, A. Anni (2005). Food habits of the wild boar (*Sus scrofa* L.) in Western Greece. *Proceedings of the 25th International Congress of the International Union of Game Biologists (I.U.G.B.) and Perdix 9th International Symposium “Wildlife Management in the 21st century”*, Lemesos, Cyprus, September 3-7, 2001, Vol. II. p. 23-28.

19. Sfougaris A. (2005). Population-habitat relationships for the roe deer (*Capreolus capreolus* L.) and the wild boar (*Sus scrofa* L.) in Epirus Region, Greece. *Book of Extended Abstracts of the 27th Congress of the International Union of Game Biologists*, Hannover, Germany, 28 Aug.-3 Sept. 2005, p.474-475.

20. Gkaraveli, A., J.H. Williams and A. Sfougaris (2005). GIS-Based Modelling for Environmental Planning and Resource Mapping. In N.R. Dalezios (Ed.): *Proceedings of the International Symposium on GIS and Remote Sensing: Environmental Applications*, November 7-9, 2003, Volos, pp. 335-345.

21. Sfougaris A. (2007). Study of fauna in a bauxite mining area in central Greece. *Proceedings 3rd International Conference on Sustainable Development Indicators in the Minerals Industry (SDIMI 2007)*, 17-20 June, 2007, Milos Island, p. 275-281.

22. Sfougaris A., N. Papageorgiou and N. Paralikidis (2008). Autumn-winter feeding habits of the wild boar (*Sus scrofa*) in western Greece. *Proceedings of the 7th International Wild Boar (Sus scrofa) Symposium and on sub-order Suiformes*, September 2008, Sopron, Hungary, pp.98-101.

23. Paralikidis N., N. Papageorgiou, A. Sfougaris and A. Tsiombanoudis (2008). Elements of wild boar (*Sus scrofa*) feeding habits in an area of northern Greece. *Proceedings of the 7th International Wild Boar (Sus scrofa) Symposium and on sub-order Suiformes*, September 2008, Sopron, Hungary, pp.84-86.

24. Σφουγγάρης Α. , Σ. Τουλιιά και Α. Γιαννακόπουλος (2006). Βοτανική σύνθεση της τροφής του λαγού (*Lepus europaeus*) στη Θεσσαλία. Πρακτικά 4ου Πανελληνίου Λιβαδοπονικού Συνεδρίου “Λιβάδια των πεδινών και ημιορεινών περιοχών: Μοχλός ανάπτυξης της υπαίθρου”, Βόλος, 10-12 Νοεμβρίου 2004. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Ελληνική Λιβαδοπονική Εταιρεία, Αθήνα, σελ. 385-394.

25. Merken R., M. Engelbeen, K. Somers, W. Massant, A. Σφουγγάρης, F. Dahdouh-Guebas και N. Koedam (2006). Δομή και μεταβολές του τοπίου στην περιοχή Λιβαδίου Ελασσόνας: επιπτώσεις στην орνιθοπανίδα και την ερπετοπανίδα – μια προκαταρκτική ανάλυση. Πρακτικά 4ου Πανελληνίου Λιβαδοπονικού Συνεδρίου “Λιβάδια των πεδινών και ημιορεινών περιοχών: Μοχλός ανάπτυξης της υπαίθρου”, Βόλος, 10-12 Νοεμβρίου 2004. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Ελληνική Λιβαδοπονική Εταιρεία, Αθήνα, σελ. 501-509.

26. Σφουγγάρης Α. και Α. Γκαρβέλη (2006). Χαρτογράφηση της εξάπλωσης και χωρική ανάλυση του ενδιαιτήματος του λαγού (*Lepus europaeus*) στη Θεσσαλία. Πρακτικά 5ου Πανελληνίου Λιβαδοπονικού Συνεδρίου “Λιβαδοπονία ξηροθερμικών περιοχών”, Ηράκλειο Κρήτης, 1-3 Νοεμβρίου 2006. Ελληνική Λιβαδοπονική Εταιρεία, Θεσσαλονίκη, σελ. 276-272.

27. Barilani M., Α. Σφουγγάρης, Α. Γιαννακόπουλος, N. Mucci, C. Tabaroni και E. Randi (2006). Ο υβριδισμός της ορεινής πέρδικας (*Alectoris graeca graeca*) με άλλα είδη πέρδικας στην ελληνική φύση. Πρακτικά 3ου Συνεδρίου της Ελληνικής Οικολογικής Εταιρείας και της Ελληνικής Ζωολογικής Εταιρείας «Οικολογία και Διατήρηση της Βιοποικιλότητας», 16-19 Νοεμβρίου 2006, Ιωάννινα, σελ. 51-59.

28. Σφουγγάρης Α., Α. Γκαρβέλη και Α. Γιαννακόπουλος (2006). Προσδιορισμός και χαρτογράφηση της εξάπλωσης του ζαρκαδιού και του αγριόχοιρου στο τμήμα της Εγνατίας οδού Παναγιά – Γρεβενά. Πρακτικά 3ου Συνεδρίου της Ελληνικής Οικολογικής Εταιρείας και της Ελληνικής Ζωολογικής Εταιρείας «Οικολογία και Διατήρηση της Βιοποικιλότητας», 16-19 Νοεμβρίου 2006, Ιωάννινα, σελ. 351-356.

29. Πλεξίδα Σ. και Α. Σφουγγάρης (2008). Κτηνοτροφία και ορεινή γεωργία στο ΒΑ τμήμα του Νομού Τρικάλων. Πρακτικά 5ου Πανελληνίου Λιβαδοπονικού Συνεδρίου “Λιβαδοπονία και προστατευόμενες περιοχές”, Λεωνίδιο Αρκαδίας, 2-4 Οκτωβρίου 2008, σελ. 167-172.

30. Πλεξίδα Σ. και Α. Σφουγγάρης (2010). Επίδραση των χαρακτηριστικών του τοπίου και της ανθρώπινης όχλησης στην παρουσία της ορνιθοπανίδας σε λιβαδικά οικοσυστήματα. Πρακτικά 7ου Πανελληνίου Λιβαδοπονικού Συνεδρίου «Λιβαδοπονία και Ποιότητα Ζωής», 14-16 Οκτωβρίου 2010, Ξάνθη, σελ. 299 - 304.

31. Σοηλωμού Α. και Α. Σφουγγάρης (2010). Επίδραση του τρόπου διαχείρισης των ελαιώνων στην αυτοφυή βλάστηση και την ορνιθοπανίδα. Πρακτικά 7ου Πανελληνίου Λιβαδοπονικού Συνεδρίου «Λιβαδοπονία και ποιότητα ζωής», 14-16 Οκτωβρίου 2010, Ξάνθη, σελ. 231-236.

32. Πλεξίδα Σ. και Α. Σφουγγάρης (2010). Επίδραση του τύπου ενδιστάματος στην κατανομή, αφθονία και ποικιλότητα της ορνιθοπανίδας σε αγροδασικά οικοσυστήματα. Πρακτικά 7ου Πανελληνίου Λιβαδοπονικού Συνεδρίου «Λιβαδοπονία και Ποιότητα Ζωής», 14-16 Οκτωβρίου, Ξάνθη, 2010, σελ. 321 - 326.

33. Πλατής Π., Σφουγγάρης Α., Παπαχρήστου Θ., Τσιόντσας Α. (Επιμέλεια Έκδοσης) (2006). Πρακτικά 4ου Λιβαδοπονικού Συνεδρίου “Λιβάδια των πεδινών και ημιορεινών περιοχών: Μοχλός ανάπτυξης της υπαίθρου”, Βόλος, 10-12 Νοεμβρίου 2004. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Ελληνική Λιβαδοπονική Εταιρεία, Αθήνα, 603 σελ.

34. Παρασκευόπουλος Σ. και Α.Ι. Σφουγγάρης (2008). Τόμος περιλήψεων 4ου Πανελληνίου Συνεδρίου «Σύγχρονες τάσεις της έρευνας στην Οικολογία», 9-12 Οκτωβρίου 2008, Βόλος, Ελληνική Οικολογική Εταιρεία, Ελληνική Βοτανική Εταιρεία, Ελληνική Ζωολογική Εταιρεία, Ελληνική Φυκολογική Εταιρεία, 296 σελ.

35. Σφουγγάρης Α. (Συντονιστής) (2009). Θηλαστικά. Σελ. 355-425 στο Λεγάκης Α. και Π. Μαραγκού (Επιμ. Έκδ.): Το Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Ζώων της Ελλάδας. Ελληνική Ζωολογική Εταιρεία, Αθήνα, 528 σελ.

36. Καπράλος Η. (2013). Σημειώσεις προτάσεων για το Πρόγραμμα Μελισσοκομίας, 21 σελ.

37. Καπράλος Η. (2007). Σημειώσεις Τεχνικών προδιαγραφών μελετών αξιολόγησης-Διαχείρισης-Βελτίωσης των συνθηκών ανάπτυξης της μελισσοκομίας σε μια περιοχή, 20 σελ.

38. Διεύθυνση Δασών Βοιωτίας (2006). Γενικές πληροφορίες για την παρουσία του εντόμου *Marchalina hellenica*, 6 σελ.

39. Δόγανος Δ. (2010). Η κατάσταση στη φύση και η δημιουργία μόνιμων επιφανειών παρακολούθησης του ενδημικού φυτού *Quercus trojana* Webb subsp. *euboica* (Papaioannou) K. I. Chr.

40. Mucina L. & Dimopoulos P (2000). New locality of *Quercus trojana* subsp. *euboica* (Fagaceae), *Flora Mediterranea* 10, 4 p.

41. WWF (2007). Απογραφή υγροτόπων Αιγαίου

42. ΥΛΗ-Διαχείριση και Προστασία Περιβάλλοντος (2021). Αρχική αποτίμηση αποτελεσμάτων πυρκαγιάς στη Βόρεια Εύβοια, 10 σελ.

43. Μέττος, Α., Ροντογιάννη, Θ., Παπαδάκης, Γ., Πάσχος, Π., Γεωργίου, Χ (1990). Νέα δεδομένα στη γεωλογία των νεογενών αποθέσεων της Βόρειας Εύβοιας. Πρακτικά 5ου Επιστημονικού Συνεδρίου, Θεσσαλονίκη

44. Σερέλης Κ., Γκάρτζος Ε. και Τσαουσίδου Π. (2004). Μελέτη των εξαηλιοώσεων των υπερβασικών πετρωμάτων που φιλοξενούν κοιτάσματα μαγνησίτη στη Β.Εύβοια. Δελτίο της Ελληνικής Γεωλογικής Εταιρείας τομ. XXXVI, 2004, Πρακτικά 10ου Διεθνούς Συνεδρίου, Θεσ/νίκη

45. Παλάντζας Ι. (2007). Λευκόηθου Ευβοϊκά Δρώμενα, Διδακτορική Διατριβή, Παν/μιο Θεωρητικών και Κοινωνικών Επιστημών, Βερολίνο

46. Αλεβίζος Ε., Αναγνώστου Χ., Χρόνης Γ (2009). Συμβολή στη μελέτη της συνιζηματογενούς τεκτονικής στο Βόρειο Ευβοϊκό Κόλπο βάσει στοιχείων λιθοσεισμικής διασκόπησης. 9ο Πανελλήνιο Συμπόσιο Ωκεανογραφίας & Αλιείας 2009 - Πρακτικά, Τόμος Ι.

47. Δάνδολος Η., Ζοράπας Β. (2010). ΙΓΜΕ. Καταγραφή και αποτίμηση των υδρογεωλογικών χαρακτήρων των Υπόγειων νερών και των υδροφόρων συστημάτων της χώρας - Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολική Στερεάς.

48. ΥΔΡΟΓΑΙΑ» Αρανίτς Σ., Ζερβογιάννης Γ., Μεθισσάρης Π. (1981). Οριστική Υδρογεωλογική Μελέτη Β. Εύβοιας, Τεύχος 2, Υδρομετρήσεις και κλιματολογικά στοιχεία. Υπ. Γεωργίας.

49. ΕΛΚΕΘΕ - Ερευνητικό πρόγραμμα Αμφιτρίτη (ΓΓΕΤ). Γεωλογική – γεωφυσική έρευνα Βόρειου Ευβοϊκού Κόλπου.

ΜΕΡΟΣ Β: ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

Πίνακας Μέρους Β: Κατάλογος Τεχνικών Δελτίων

A/A	Τίτλος Τεχνικού Δελτίου
ΤΔ-01	Πρόγραμμα «ΑΠΟΛΗΨΙΣ»: «Δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας «ΑΠΟΛΗΨΙΣ» για την παρακολούθηση της διαχείρισης των δασικών οικοσυστημάτων στις πυρόπληκτες περιοχές της Β. Εύβοιας»
ΤΔ-02	Αποκατάσταση υποδομών σε χώρους δασικής αναψυχής
ΤΔ-03	Συντήρηση, Σήμανση & Ανάδειξη σηματοδοτημένων πεζοπορικών διαδρομών στην περιοχή του Δήμου Ιστιαίας – Αιδηψού «Τελλέθριον Όρος και Όρος Λίχας
ΤΔ-04	Υδρολογική μελέτη ορεινών και πεδινών έργων στην Βόρεια Εύβοια (Μελέτη διαχείρισης υδάτινου δυναμικού)
ΤΔ-05	Εθνικό Μονοπάτι 21 στην Εύβοια
ΤΔ-06	Κατασκευή έργων αποκατάστασης των υποδομών του Δασικού χωριού Παπάδων που κα- ταστράφηκαν από την πυρκαγιά στις 3/8/2021»
ΤΔ-07	Πρόγραμμα μη Δημόσιας Δασοπονίας

ΤΔ-01. Πρόγραμμα «ΑΠΟΛΗΨΙΣ»: «Δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας "ΑΠΟΛΗΨΙΣ" για την παρακολούθηση της διαχείρισης των δασικών οικοσυστημάτων στις πυρόπληκτες περιοχές της Β. Εύβοιας»

ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ/ΔΡΑΣΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ	Πρόγραμμα «ΑΠΟΛΗΨΙΣ»: «Δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας "ΑΠΟΛΗΨΙΣ" για την παρακολούθηση της διαχείρισης των δασικών οικοσυστημάτων στις πυρόπληκτες περιοχές της Β. Εύβοιας»
Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	
Σύντομη Τεχνική Περιγραφή	Η συγκεκριμένη εφαρμογή αποσκοπεί στο να βοηθά τον κάθε Δασάρχη να έχει την πλήρη εικόνα για την πρόοδο της κοπής των δέντρων. Από την άλλη δημιουργεί συνθήκες καλύτερης επικοινωνίας των Δασαρχείων με τους συνεταιρισμούς που αναλαμβάνουν το δύσκολο αυτό έργο. Ο κάθε συνεταιρισμός θα έχει πλέον ένα ψηφιακό ημερολόγιο κοπής των δέντρων και με πολύ απλό τρόπο θα ενημερώνει καθημερινά τη βάση δεδομένων για την πρόοδο του έργου του. Παράλληλα με την καταγραφή των δέντρων που υλοτομούνται θα υπάρχει και η καταγραφή και σηματοδότηση των σημείων που έχουν γίνει εργασίες κομποδεμάτων και κομποπλεγμάτων.
Β. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	
Προτεινόμενος Φορέας Υλοποίησης - Δικαιούχος	Διεύθυνση Δασών – Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Γ. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ – ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	
Ενδεικτικός Προϋπολογισμός	€ 30.000
Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα	Πράσινο Ταμείο
Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα	Ιούνιος 2022 – Ιούνιος 2023
Δ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	
Σκοπός του εν λόγω έργου είναι πέρα από την ενημέρωση των πολιτών για την πρόοδο της απόληψης και η καλύτερη παρακολούθηση της απόληψης των καμένων δέντρων από τα δασαρχεία της περιοχής. Επιπλέον, σκοπός είναι να δημιουργηθεί ένα Ψηφιακό Ημερολόγιο Καταγραφής Δεδομένων με σαφές χρονοδιάγραμμα για το πότε ο κάθε συνεταιρισμός έχει αναλάβει να ενεργήσει σε κάθε συστάδα. Ένα από τα αποτελέσματα είναι και η καταπολέμηση της παράνομης υλοτόμησης μέσω της ενημέρωσης των εργασιών. Αυτή η εφαρμογή προβλέπεται να αποτελέσει παρακαταθήκη για την καλύτερη οργάνωση της διαχείρισης του Νέου Δάσους της Βόρειας Εύβοιας, αλλά και γενικότερα για το μέλλον των δασών της Ελλάδας. Ωφελούμενοι της εφαρμογής θα είναι τα δασαρχεία και γενικότερα το ΥΠΕΝ, γιατί αποκτούν ουσιαστικά ένα καινοτόμο εργαλείο καταγραφής και διαχείρισης των καμμένων δασών. Σε δεύτερο χρόνο, όλοι οι πολίτες θα έχουν πλήρη εικόνα για το πως προχωράει η πρόοδος της απομάκρυνσης των καμένων δέντρων που θα δώσουν τη θέση τους στο νέο δάσος.	
Ε. ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	
1	Εν Εξελίξει

ΤΔ-02. Αποκατάσταση υποδομών σε χώρους δασικής αναψυχής

ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ/ΔΡΑΣΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ	Αποκατάσταση υποδομών σε χώρους δασικής αναψυχής
Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	
Σύντομη Τεχνική Περιγραφή	Το έργο αφορά στην αποκατάσταση και βελτίωση των κάτωθι υπαρχόντων χώρων αναψυχής, για τους οποίους έχει ήδη εκπονηθεί σχετική μελέτη και η οποία έχει εγκριθεί από τη Διεύθυνση Δασών Νομού Ευβοίας. Ειδικότερα: - Χώρος δασικής αναψυχής «Καταρράκτες Δρυμών»-Μονοπάτι Ξηρόν Όρος» - Περιηγητικές διαδρομές πέριξ του Δασικού Χωριού «Παπάδες» (πράσινη διαδρομή-κόκκινη διαδρομή) - Χώρος δασικής αναψυχής «Βαθύρεμα-Ταμπακαριά-Προφήτης Ηλίας» - Μονοπάτι «Καναλάκια-Χριστός-Άγιος Γρηγόριος-Μεσοπέτρι» - Χώρος δασικής αναψυχής «Καμαρίτσα»-Μονοπάτι προς όρος Καβαλάρη Ειδικότερα τα έργα περιλαμβάνει: - Εργασίες συντήρησης και διαμόρφωσης των υπαρχόντων δασικών μονοπατιών - Κατασκευή σκαλοπατιών ή πλατύσκαλων με ξηρολιθοδομή - Απομάκρυνση πεσμένων δέντρων - Αντικατάσταση καμένων ξύλινων καθιστικών με κατασκευή πέτρινων καθιστικών - Κατασκευή και τοποθέτηση τραπέζοπαγκων με λιθοδομητά βάθρα και χονδρόπλακες για τραπέζι - Αντικατάσταση καμένης ξύλινης περίφραξης - Αντικατάσταση καμένης ξύλινης περίφραξης με σχοινί - Αντικατάσταση λάστιχου άρδευσης Φ25mm - Αντικατάσταση πληροφοριακών πινακίδων, πινακίδων κατεύθυνσης και επιβεβαίωσης - Κατασκευή εξάγωνων κιόσκι - Κατασκευή τουαλέτας - Γεφυράκι με πέτρινα βάθρα - Τοποθέτηση εξοπλισμού παιδικών παιχνιδιών (κούνιες, τραμπάλες κ.λπ.) - Κατασκευή κιόσκι-κτιρίου ενημέρωσης
Β. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	
Προτεινόμενος Φορέας Υλοποίησης – Δικαιούχος	Δασαρχείο Λίμνης
Γ. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ – ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	
Ενδεικτικός Προϋπολογισμός Έργου	€ 381.920,00
Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα	Πράσινο Ταμείο/Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα «Φυσικό Περιβάλλον και Καινοτόμες Δράσεις 2022», Άξονας Προτεραιότητας 2 «Δράσεις διατήρησης της βιοποικιλότητας καινοτόμες δράσεις – έξυπνες πόλεις – λοιπές δράσεις (έχει ενταχθεί με την υπ' αρ. 233.1.6.1./2022 απόφαση του Δ.Σ. του Πράσινου Ταμείου)

Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα	10/2022-05/2023
Α. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	
Οι προαναφερόμενοι χώροι κατασκευάστηκαν από το Δασαρχείο Λίμνης σε διάφορες χρονικές περιόδους, καλύπτοντας ένα χρονικό διάστημα 15 περίπου χρόνων και χρήζουν άμεσης αποκατάστασης των κατασκευών που έχουν υποστεί ζημιές από την καταστροφική πυρκαγιά του καλοκαιριού του 2021 στη Βόρεια Εύβοια. Παράλληλα με την αποκατάστασή τους θα αναβαθμιστούν αισθητικά οι χώροι, θα καταστούν πιο λειτουργικοί, θα παρέχουν στους επισκέπτες-εκδρομείς ασφάλεια και θα ικανοποιούν αφενός τις βασικές τους ανάγκες για αναψυχή, ενώ ταυτόχρονα, σε συνδυασμό και με τους άλλους χώρους αναψυχής που βρίσκονται σε κοντινή απόσταση θα μπορούν να συμβάλλουν και στην περιβαλλοντική εκπαίδευση των νέων. Τα προτεινόμενα έργα κατά την κατασκευή τους δεν πρόκειται να επιφέρουν αλλοίωση του φυσικού περιβάλλοντος, καθώς οι κατασκευές είναι υφιστάμενες, είναι απλές, ξύλινες ή πέτρινες και θα βοηθήσουν στην αισθητική βελτίωση του χώρου. Η υλοποίηση του έργου θα συμβάλει στην προσέλκυση επισκεπτών και παράλληλα στην ενίσχυση της τοπικής οικονομίας.	
Ε. ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	
1	Το έργο έχει προκηρυχθεί και αναμένεται η συμβασιοποίηση του.

ΤΔ-03. Συντήρηση, Σήμανση & Ανάδειξη σηματοδοτημένων πεζοπορικών διαδρομών στην περιοχή του Δήμου Ιστιαίας – Αιδηψού «Τελέθριον Όρος και Όρος Λίχας

ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ/ΔΡΑΣΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ	Συντήρηση, Σήμανση & Ανάδειξη σηματοδοτημένων πεζοπορικών διαδρομών στην περιοχή του Δήμου Ιστιαίας – Αιδηψού «Τελέθριον Όρος και Όρος Λίχας»
Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	
Σύντομη Τεχνική Περιγραφή	Το έργο αφορά στη βελτίωση της βατότητας υφισταμένων μονοπατιών στην περιοχή των προσβάσιμων ορέων Τελέθριο και Λίχας, του Όρους Ξηρό και στην ημιορεινή ενδοχώρα μεταξύ των οικισμών Πευκί, Αρτεμίσιο, Βασιλικά και Μηλιές του Δήμου Ιστιαίας-Αιδηψού, και τη σήμανσή τους, ώστε να δημιουργηθεί ένα δίκτυο βατών και σηματοδοτημένων πεζοπορικών διαδρομών, στο οποίο να μπορούν να πεζοπορούν με ασφάλεια και άνεση πεζοπόροι όλων των κατηγοριών, από οικογένειες με μικρά παιδιά έως έμπειροι ορειβάτες. Οι προτεινόμενες σηματοδοτημένες πεζοπορικές διαδρομές αναπτύσσονται σε όλες τις περιοχές του Δήμου, με έμφαση στις ορεινές, αγροτικές και μειονεκτικές (από τουριστικής πλευράς) περιοχές, καθώς και σε περιοχές μακριά από την παραθαλάσσια ζώνη. Οι πεζοπορικές διαδρομές (μαζί με τα συνδετήρια σκέλη τους) είναι είκοσι δύο (22), ενώ το συνολικό μήκος τους είναι 126,8 χλμ. Οι προτεινόμενες προς σηματοδότηση πεζοπορικές διαδρομές στο Τελέθριο όρος αξιοποιούν ένα μεγάλο μέρος των εγκαταλελειμμένων δρόμων υλοτομίας, καθώς και παλιά μονοπάτια που δημιουργήθηκαν από αγρότες και κτηνοτρόφους. Στα όρη Λίχας και Ξηρό και στην ημιορεινή ενδοχώρα του Δήμου Ιστιαίας-Αιδηψού, όπου αναπτύσσονται οι υπόλοιπες προτεινόμενες για σηματοδότηση πεζοπορικές διαδρομές, υπάρχει ένα πυκνό δίκτυο αγροτικών οδών που οδηγούν σε αρχαίους ελαιώνες, αμπελώνες, παλιά κτήματα και άλλες αγροτικές εκμεταλλεύσεις, καθώς και πολλά μονοπάτια που οδηγούν σε σημαντικά αξιοθέατα και φυσικά τοπία μοναδικής ομορφιάς, όπως φαράγγια, καταρράκτες, σημεία θέας, κ.λπ. Οι προτεινόμενες για σηματοδότηση πεζοπορικές διαδρομές σε αυτές τις περιοχές αξιοποιούν αυτά τα υφιστάμενα μονοπάτια και τις δασικές /αγροτικές οδούς, συνθέτοντας κυκλικές ή γραμμικές πεζοπορικές διαδρομές που δίνουν την ευκαιρία στον πεζοπόρο να γνωρίσει την ιδιαίτερη περιβαλλοντική και πολιτιστική ταυτότητα της περιοχής. Όλες οι προτεινόμενες προς σηματοδότηση πεζοπορικές διαδρομές αποτελούν πεζοπορίες διάρκειας 2 έως 8 ωρών. Οι διαδρομές διέρχονται από δημόσιες εκτάσεις ή χαράξεις που έχουν τεθεί σε κοινόχρηστη χρήση για τη διέλευση πεζών. Καμία από τις διαδρομές δεν διέρχεται από περιοχή Natura 2000, από περιοχή ΤΙΦΚ (Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους) ή άλλη προστατευόμενη περιοχή ΖΕΠ (Ζώνες Ειδικής Προστασίας) σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία (ν.3937/2011). Για τη δημιουργία του προτεινόμενου δικτύου σηματοδοτημένων πεζοπορικών διαδρομών προβλέπονται οι κάτωθι εργασίες: • Βελτίωση βατότητας μονοπατιών που περιλαμβάνει εργασίες καθαρισμού οχλούσας βλάστησης, εργασίες εξομάλυνσης του καταστρώματος των μονοπατιών, καθώς και εργασίες διαμόρφωσης των πρηνών, όπου αυτό απαιτείται. • Σήμανση πεζοπορικών διαδρομών με υλικά σήμανσης όπως ξύλινοι πάσσαλοι, ξύλινες ενημερωτικές πινακίδες, μεταλλικές πινακίδες-χάρτες, μεταλλικά πινακίδια αρίθμησης, μεταλλικά πινακίδια κατεύθυνσης, επικοινωνικές βραχοσημάνσεις με μπογιά, όπου αυτό απαιτείται, αισθητήρες NFC (Near Field Communication) και μεγάλες ενημερωτικές πινακίδες-χάρτες. • Μικρά τεχνικά έργα κατά μήκος των πεζοπορικών διαδρομών που περιλαμβάνουν τοποθέτηση ξύλινων κορμωσκαλοπατιών σε σημεία του μονοπατιού με μεγάλη κλίση, οριοθέτηση του ίχνους του μονοπατιού με μεγάλους λίθους, μικρές ξύλινες γέφυρες για αντιμετώπιση προβλημάτων στη διάσχιση ρεμάτων, κ.λπ.
Β. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	

Προτεινόμενος Φορέας Υλοποίησης - Δικαιούχος	Δήμος Ιστιαίας-Αιδηψού
Γ. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ – ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	
Ενδεικτικός Προϋπολογισμός	€ 304.800,00
Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα	Ταμείο Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας / Άξονας 1.4 «Αειφόρος χρήση των πόρων, ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και διατήρηση της βιοποικιλότητας», «Δράσεις Προστασίας της βιοποικιλότητας»
Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα	11/2022 – 10/2023
Δ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	
Στόχος του έργου είναι η προσέλκυση επισκεπτών στην περιοχή του Δήμου Ιστιαίας-Αιδηψού από την Ελλάδα και το εξωτερικό, οι οποίοι ενδιαφέρονται για εναλλακτικές μορφές τουρισμού, όπως η πεζοπορία και η ορειβασία. Δεδομένου ότι η πεζοπορία και η ορειβασία είναι αθλητικού χαρακτήρα δραστηριότητες σε ανοιχτό χώρο και πραγματοποιούνται καλύτερα την άνοιξη και το φθινόπωρο, οπότε δεν υπάρχουν οι υψηλές θερμοκρασίες του καλοκαιριού, άμεση συνέπεια αυτού του έργου θα είναι η επέκταση της τουριστικής περιόδου κατά πέντε μήνες (Απρίλιο, Μάιο, Ιούνιο, Οκτώβριο και Νοέμβριο), καθιστώντας τη Βόρεια Εύβοια τουριστικό προορισμό με κίνηση οκτώ μήνες τον χρόνο. Επιπλέον, οι διαδρομές αναπτύσσονται σε ορεινές, αγροτικές και μειονεκτικές (από τουριστικής πλευράς) περιοχές, καθώς και σε περιοχές μακριά από την παραθαλάσσια ζώνη με την έντονη τουριστική κίνηση του καλοκαιριού, με στόχο την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας των μικρών χωριών που υπάρχουν σε αυτές τις περιοχές.	
Ε. ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	
1	- Έχει ολοκληρωθεί η μελέτη «χαρτογράφηση μονοπατιών και δασικών οδών και καταγραφές στοιχείων για τη δημιουργία δικτύου σηματοδοτημένων πεζοπορικών διαδρομών και την ανάπτυξη πεζοπορικού τουρισμού στην περιοχή του Δήμου Ιστιαίας-Αιδηψού». - Αναμένεται η έγκριση της Μελέτης και κατόπιν η σύνταξη των τευχών δημοπράτησης.

ΤΔ-04. Υδρολογική μελέτη ορεινών και πεδινών έργων στην Βόρεια Εύβοια (Μελέτη διαχείρισης υδάτινου δυναμικού)

ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ/ΔΡΑΣΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ	Υδρολογική μελέτη ορεινών και πεδινών έργων στην Βόρεια Εύβοια (Μελέτη διαχείρισης υδάτινου δυναμικού)
Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	
Σύντομη Τεχνική Περιγραφή	Το έργο αφορά στη χωροθέτηση των θέσεων που είναι κατάλληλες για να γίνουν ταμειυτήρες αποθήκευσης ύδατος από ρέματα και πηγές. Οι θέσεις αυτές θα καταγραφούν και θα υπολογιστούν, εν είδει προκαταρκτικής μελέτης, οι πιθανές ποσότητες νερού που μπορούν να αποθηκευτούν. Οι ανάγκες, οι οποίες θα καταγραφούν, αφορούν κυρίως στην ύδρευση των οικισμών και στην άρδευση των γεωργικών εκτάσεων σε όλη την έκταση των Δήμων Μαντουδίου-Λίμνης-Αγίας Άννας και Ιστιαίας-Αιδηψού. Σκοπός της μελέτης είναι να συνδεθούν οι ανάγκες σε νερό με τους υφιστάμενους υδατικούς πόρους και τη δυνατότητα αποθήκευσης σημαντικών ποσοτήτων σε υπάρχουσες τεχνητές λίμνες και σε άλλες, που θα δημιουργηθούν.
Β. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	
Προτεινόμενος Φορέας Υλοποίησης – Δικαιούχος	Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
Γ. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ – ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	
Ενδεικτικός Προϋπολογισμός Έργου	30.000,00€
Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα	Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας 2021-2025
Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα	10/2022 – 03/2023
Δ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	
Με το έργο επιτυγχάνονται: - Η καταγραφή όλων των αναγκών ύδρευσης και άρδευσης των δύο Δήμων της Βόρειας Εύβοιας. - Η καταγραφή του όγκου νερού που μπορούν να συγκεντρώσουν οι υφιστάμενες τεχνικές εκσκαφές (από εκμετάλλευση λευκολίθου), ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως μόνιμες δεξαμενές. - Η καταγραφή όλων των θέσεων που έχουν προταθεί μέχρι σήμερα για την κατασκευή φραγμάτων αποθήκευσης νερού και των δυνατοτήτων τους σε όγκο αποθήκευσης. - Η οργάνωση της οικονομίας των υδάτων και η συγκρότηση του προγράμματος διαχείρισης του νερού με σύνταξη αντίστοιχου χρονοδιαγράμματος. Το έργο συνδυάζεται και συσχετίζεται με όλες τις προηγούμενες ενέργειες που έχουν γίνει στον τομέα αυτό, με στόχο τη δόμηση μιας ενιαίας πολιτικής του τομέα των υδάτων.	
Ε. ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	
1	Ωριμο έργο – αναμένεται η υπογραφή της Σύμβασης με τον Ανάδοχο εντός Οκτωβρίου 2022

ΤΔ-05. Εθνικό Μονοπάτι 21 στην Εύβοια

ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ/ΔΡΑΣΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ	Εθνικό Μονοπάτι 21 στην Εύβοια
Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	
Σύντομη Τεχνική Περιγραφή	Το Μονοπάτι 21 διοικητικά υπάγεται στην Περιφερειακή Ενότητα Εύβοιας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας. Έχει χαραχτεί πριν από 40 περίπου χρόνια από τον πρόεδρο της Ελληνικής Ομοσπονδίας Ορειβασίας και Αναρρίχησης και όταν κατασκευαστεί θα διασχίζει σχεδόν όλα τα βουνά της Εύβοιας ξεκινώντας από τους Όρους της Βόρειας Εύβοιας ως την Κάρυστο στη Νότια Εύβοια. Αναλυτικότερα, το Μονοπάτι 21 θα διασχίζει τους κάτωθι ορεινούς όγκους: - Τελέθριο Όρος – 30 χλμ. - Όρη Ξηρό, Καντήλι και Πυξαριάς – 25 χλμ. - Όρη Δίρφη και Ξεροβούνι – 35 χλμ. - Όρος Όλυμπος Εύβοιας – 20 χλμ. - Περιοχή Όχης – Καρυστίας – 20 χλμ. Το Μονοπάτι 21 χωροθετείται εν μέρει στην περιοχή παρέμβασης (Βόρεια Εύβοια), συνδέοντάς τη με το σύνολο του νησιού. Παρακλάδια του Μονοπατιού 21, συνολικού μήκους 10 χλμ. θα είναι ειδικά διαμορφωμένα, προαβάζοντας για ΑΜΕΑ για τη διασφάλιση των αρχών των ίσων ευκαιριών, τη συμμετοχή χωρίς καμία διάκριση, με ανοιχτές δράσεις και δραστηριότητες σε όλους τους πολίτες. Ειδικότερα, το έργο αφορά στην ανασύσταση των παλαιών διαδρομών επικοινωνίας ιδίως των ορεινών και ημιορεινών κοινοτήτων, μέσω του εντοπισμού και της ανάδειξης των μονοπατιών και τη μετατροπή τους σε άξονες αναψυχής, αναγνώρισης της φύσης και του πολιτισμού. Οι διαδρομές αυτές αποτελούν τους βασικούς ενδογενείς αναπτυξιακούς πόρους, κατά τον άξονα βορρά-νότου της Εύβοιας. Το Μονοπάτι 21 θα διατρέχει όλη την Εύβοια, από Λιχάδα έως Κάβο Ντόρο και θα συνδέσει όλα τα παραπάνω μονοπάτια σε ένα ενιαίο δίκτυο. Το Μονοπάτι 21 θα συνδεθεί με τα μνημεία της φύσης και του πολιτισμού, ήτοι με τους φυσικούς (βλάστηση, πανίδα, τοπίο κ.λπ.) και ανθρωπογενείς (μνημεία, ιστορικοί τόποι, παραδοσιακοί οικισμοί κ.λπ.) πόρους, καθώς και με τις τοπικές επιχειρήσεις, συμβάλλοντας στην ενίσχυση της τοπικής οικονομίας και κοινωνίας. Για την υλοποίηση του έργου αναφέρονται ως αναγκαίες ενέργειες: - Μελέτη και χαρτογράφηση του Μονοπατιού 21. - Υλοποίηση Υποδομών για τα Μονοπάτια (μελέτη καθαρισμού και σηματοδότησης). - Μελέτη ανάδειξης μνημείων φύσης και πολιτισμού. - Πρόταση συμμετοχής επιχειρήσεων εναλλακτικών δραστηριοτήτων και επιχειρήσεων ωφελούμενων από το έργο μέσω ενός Συμφώνου Συνεργασίας. - Μελέτη για την ανάδειξη – προώθηση του μονοπατιού. Η μελέτη και η υλοποίηση του έργου θα πραγματοποιηθεί με βάση την ΥΑ 151344/165 (ΦΕΚ 206/Β/2017) – Καθορισμός τεχνικών προδιαγραφών χάραξης, σήμανσης, διάνοιξης και συντήρησης ορειβατικών-πεζοπορικών μονοπατιών.
Β. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	
Προτεινόμενος Φορέας Υλοποίησης – Δικαιούχος	Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
Γ. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ – ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	

Ενδεικτικός Προϋπολογισμός	€ 125.860,00
Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα	Ταμείο Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας/ Άξονας 1.4 «Αειφόρος χρήση των πόρων, ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και διατήρηση της βιοποικιλότητας», «Δράσεις Προστασίας της βιοποικιλότητας»
Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα	02/2024 – 10/2024
Δ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	
Σκοπός της δράσης είναι η αντιμετώπιση των αναπτυξιακών προκλήσεων των ορεινών και ημιορεινών ιδίως περιοχών της Εύβοιας και η ενίσχυση της τοπικής οικονομίας, μέσα από την ανάδειξη, οργάνωση και προβολή των μονοπατιών ως στοιχείων της δασικής αναψυχής, αλλά και της σύνδεσης της φύσης με τον πολιτισμό. Ειδικότερα, στόχος για το Μονοπάτι 21 είναι: - Να λειτουργήσει ως άξονας αειφόρου ανάπτυξης για την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση. - Να αναδείξει τη φυσική και περιβαλλοντική κληρονομιά. - Να στηρίξει με νέους πόρους την τοπική οικονομία. Επιπλέον, το έργο θα αποτελέσει σημαντικό εργαλείο για την ανάπτυξη και προβολή του πεζοπορικού τουρισμού στην Εύβοια με πολλαπλά οφέλη στον τουρισμό και την τοπική οικονομία. Ως αναμενόμενα αποτελέσματα του έργου αναφέρονται: - Η αξιοποίηση των ορεινών τοπίων και η ανάδειξη της βιοποικιλότητας της Εύβοιας. - Η ανάδειξη των μνημείων της φύσης και του πολιτισμού. - Η σύνδεση των υπαρχόντων μονοπατιών μεταξύ τους σε ένα ενιαίο δίκτυο. - Η δημιουργία συνθηκών ένταξης εναλλακτικών δραστηριοτήτων με τη συμμετοχή της τοπικής οικονομίας.	
Ε. ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	
2	Σύνταξη Τεχνών Δημοπράτησης

ΤΔ-06. Κατασκευή έργων αποκατάστασης των υποδομών του Δασικού χωριού Παπάδων που καταστράφηκαν από την πυρκαγιά στις 3/8/2021»

ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ/ΔΡΑΣΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ	Κατασκευή έργων αποκατάστασης των υποδομών του Δασικού Χωριού Παπάδων που καταστράφηκαν από την πυρκαγιά στις 3/8/2021»
A. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	
Σύντομη Τεχνική Περιγραφή	Το έργο αφορά στην αποκατάσταση του Δασικού Χωριού Παπάδων από τις ζημιές που προκλήθηκαν από την πυρκαγιά του Αυγούστου 2021. Το έργο περιλαμβάνει τα επόμενα ουσιαστικά στοιχεία: - Την κατεδάφιση του υπόγειου κτηρίου του εστιατορίου από σκυρόδεμα και πλινθοδομή, με την απομάκρυνση των υλικών κατεδάφισης και την εκ νέου κατασκευή του, σύμφωνα με την παλιά χωροθέτησή του. - Την πλήρη κατασκευή του ξύλινου κτηρίου του εστιατορίου στην πρότερή του κατάσταση. - Την κατασκευή νέας πλάκας δαπέδου στις βάσεις των πέντε κτηρίων που καταστράφηκαν. - Την πλήρη κατασκευή των 5 ξύλινων κτηρίων-κατοικιών στην πρότερή τους κατάσταση. - Νέες Η/Μ εγκαταστάσεις (Υδραυλικές, Ηλεκτρικές, Θέρμανσης και Πυροπροστασίας) στα νέα κτήρια που θα κατασκευαστούν και στις κεντρικές εγκαταστάσεις που βρίσκονταν στο υπόγειο του εστιατορίου. - Την εκ νέου διαμόρφωση των κατεστραμμένων μονοπατιών που οδηγούσαν στα καμένα κτίρια. - Την αντικατάσταση λαμπτήρων και φανών στα περιμετρικά φωτιστικά.
B. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	
Προτεινόμενος Φορέας Υλοποίησης – Δικαιούχος	Δασαρχείο Λίμνης
Γ. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ – ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	
Ενδεικτικός Προϋπολογισμός	€ 780.000,00
Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα	ΣΑΕ 875 Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων 2022 – Κωδικός Έργου 2021ΣΕ87500001
Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα	10/2022 – 07/2023
Δ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	
Η αποκατάσταση του δασικού χωριού θα προσελκύσει πάλι τους επισκέπτες της περιοχής. Αποτελεί πόλο δασικής αναψυχής, σε συνδυασμό με τις δυνατότητες πεζοπορίας, ορειβασίας, ποδηλασίας κ.λπ. που προσφέρει η εγγύς περιοχή, ενισχύοντας το αίσθημα της αποκατάστασης της παραγωγικής βάσης της περιοχής και της αναζωογόνησής της.	
Ε. ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	
1	Έχει δημοπρατηθεί το έργο και βρίσκεται σε διαδικασία συμβασιοποίησης.

ΤΔ-07. Πρόγραμμα μη Δημόσιας Δασοπονίας

ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ/ΔΡΑΣΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ	Πρόγραμμα Μη Δημόσιας Δασοπονίας
A. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	
Σύντομη Τεχνική Περιγραφή	Τα μη δημόσια δάση αποτελούν περίπου το 35% των δασών της χώρας και ανήκουν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου. Σε σχέση με τη δημόσια δασοπονία, η μη δημόσια έχει μικρότερη πυκνότητα οδικού δικτύου, οι αναδασώσεις που έχουν πραγματοποιηθεί στο παρελθόν είναι ελάχιστες, τα εκτελεσθέντα έργα για τη δασοπροστασία είναι ανεπαρκή και δεν έχουν πραγματοποιηθεί σε μεγάλο βαθμό, βελτιώσεις και καλλιέργειες στα δάση. Τα δάση αυτά από την άποψη σύνθεσης και παραγωγικής ικανότητας δεν υστερούν έναντι των δημοσίων, από άποψη όμως παραγωγής σε δασικά προϊόντα και υπηρεσίες, υπολείπονται εκείνων του δημόσιου δασοπονικού τομέα. Η χαμηλή απόδοσή τους οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι δεν γίνονται ιδιωτικές επενδύσεις λόγω της χαμηλής, μακρόχρονης και συνεπώς αβέβαιης απόδοσής τους και σε μερικά άλλα προβλήματα, που αναφέρονται στο μικρό μέγεθος των δασικών ιδιοκτησιών, στην πρεμνοφυή κυρίως μορφή τους κ.λπ. Σύμφωνα με τα στοιχεία για την ελληνική δασοπονία (Κριτήρια και Δείκτες Αειφορικής Διαχείρισης των Δασών της Ελλάδας, 2000) η ετησίως απολαμβανόμενη ποσότητα ξύλου από τα δάση της χώρας υπολείπεται σημαντικά της καθαρής ετήσιας προσάυξής τους. Η ποιότητα του παραγόμενου σήμερα ξύλου δεν είναι η καλύτερη δυνατή εξαιτίας των επιδράσεων που δέχτηκε το ξυλώδες κεφάλαιο των ελληνικών δασών από τη βοσκή, τις πυρκαγιές, τις λαθροϋλοτομίες και τέλος, της κατά κανόνα χαμηλής παραγωγικότητας των δασικών εδαφών της Ελλάδας. Σκοπός του συγκεκριμένου μέτρου είναι η στήριξη των ιδιοκτητών δασών και δασικών εκτάσεων, προκειμένου να εφαρμόσουν μία <u>πολυλειτουργική</u> δασική πολιτική, η οποία επικεντρώνεται μεν στη βελτίωση των οικονομικών δεικτών και της ανταγωνιστικότητας, αλλά συγχρόνως διατηρεί τη βιοποικιλότητα και ακολουθεί τις δεσμεύσεις της <u>αειφορικής</u> διαχείρισης. Πιο συγκεκριμένα, οι στόχοι του μέτρου είναι: - Η βελτίωση της οικολογικής και οικονομικής αξίας των δασών και δασικών εκτάσεων με την ποιοτική αναβάθμισή τους, με τη λήψη κατάλληλων διαχειριστικών μέτρων. - Η δημιουργία έργων υποδομής για τη βελτίωση της προσβασιμότητας των δασών με πολλαπλά οφέλη (οικονομικά, προστατευτικά). - Η ανάγκη προστασίας τους από φυσικές και άλλες καταστροφές που υποβαθμίζουν την αξία τους. Συγκεκριμένα, τα μη δημόσια δάση της Βόρειας Εύβοιας καλύπτουν –λόγω ιστορικών συνθηκών (τρόπος και χρόνος απελευθέρωσής της από την Επανάσταση του 1821)– ένα μεγάλο ποσοστό αναλογικά με τη συνολική δασική έκταση της περιοχής. Έτσι, στην περιοχή αρμοδιότητας του Δασαρχείου Ιστιαίας, τα μη δημόσια δάση και δασικές εκτάσεις (ανήκοντα σε ιδιώτες, Κοινότητες, Αναγκαστικούς Δασικούς Συνεταιρισμούς, <u>συνιδιόκτητα, συνδιατεχόμενα, διακατεχόμενα ή άλλης μορφής</u>) καλύπτουν περίπου το 90% της συνολικής δασικής έκτασης, ενώ στην περιοχή ευθύνης του Δασαρχείου Λίμνης το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 70%. Μετά από τις καταστροφικές πυρκαγιές του 2021, ο τομέας της μη δημόσιας δασοπονίας στις περιοχές αυτές έχει ανάγκη από δράσεις ενίσχυσης, διεύρυνσης και αναβάθμισης μέσα από παρεμβάσεις, προγράμματα και ενέργειες που θα στηρίξουν τους ιδιοκτήτες/κατόχους των μη δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων. Εν κατακλείδι, το πρόγραμμα αφορά στη χρηματοδότηση μελετών και έργων, τα οποία είναι απαραίτητα να γίνουν μετά την πυρκαγιά του Αυγούστου 2021, ώστε να προστατευθούν τα ιδιωτικά δάση και να γίνουν αντικείμενο διαχείρισης με ορθολογικά επιστημονικά τρόπο. Τα <u>αντικείμενα χρηματοδότησης μελετών</u> είναι: - Σύνταξη μελετών διαχείρισης δασών ή τροποποίησής τους μετά τις καταστροφές της φωτιάς. <u>Μελέτες καθαρισμού.</u> - Σύνταξη μελετών αντιπυρικής προστασίας, για τα έργα που είναι απαραίτητα για την αντιμετώπιση του κινδύνου της φωτιάς. - Σύνταξη μελετών αναδάσωσης στις περιοχές που θα κριθεί αυτό απαραίτητο.

	Τα έργα που χρειάζονται χρηματοδότηση είναι: • Αντιπυρικές ζώνες, δρόμοι, δεξαμενές, προμήθεια υλικών εξοπλισμού για την αντιπυρική προστασία των δασών. • Αγορά, φύτευση και συντήρηση των φυτών που είναι απαραίτητο να εγκατασταθούν για την αναδάσωση ορισμένων περιοχών. • Καθαρισμός περιοχών του δάσους, κυρίως ζώνες αντιπυρικής προστασίας, παρόδιες ζώνες, ζώνες σε θέσεις αντιμετώπισης της φωτιάς. Επιλέξιμες δράσεις: Οι επενδύσεις που μπορεί να υλοποιήσει ένας δικαιούχος για τη βελτίωση της οικονομικής αξίας των δασών είναι αναγκαίο να αποσκοπούν στον <u>πολυλειτουργικό</u> ρόλο αυτών και όχι μόνο στην παραγωγή υψηλής ποιότητας τεχνικής ξυλείας. Εξάλλου, ο <u>πολυλειτουργικός</u> ρόλος του δάσους και η εφαρμογή δασοπονίας πολλαπλών σκοπών δεν αποτελεί μόνο στόχο της ελληνικής δασοπονίας, αλλά και της Δασικής Στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συνεπώς, οι προτεινόμενες δράσεις του μέτρου είναι οι εξής: • Καλλιεργητικές φροντίδες <u>δασοσυστάδων</u> (περιποίηση <u>νεοφυτειών</u>, καθαρισμός <u>πυκνοφυτειών</u>, αραιώσεις κ.λπ.) και βελτίωση υποβαθμισμένων δασών, καθώς και <u>καστανοτεμαχίων</u> για εργασίες καθαρισμού, αραιώσεων, κ.λπ. • Εισαγωγή νέων δασοπονικών ειδών σε υποβαθμισμένες <u>δασοσυστάδες</u> ή σε συστάδες που επιδιώκεται η αλλαγή του δασοπονικού είδους με σκοπό την αύξηση, ανανέωση, βελτίωση, αντικατάσταση και εμπλουτισμό του ξυλώδους κεφαλαίου (ξυλαπόθεμα). • Αναδάσωση (και περίφραξη εκτάσεων αυτών), με σκοπό την προστασία επικλινών εδαφών, παραγωγή δασικών προϊόντων ή αγαθών και υπηρεσιών κ.λπ. • Έργα κατασκευής, βελτίωσης δασικών μεταφορικών εγκαταστάσεων (διάνοιξη – βελτίωση δασικών δρόμων, κατασκευή τεχνικών έργων σκυρόστρωσης κ.λπ.). • Έργα προστασίας δασών από πυρκαγιές (διενέργεια <u>εκθαμνώσεων</u>, <u>φρυγανεύσεων</u>, <u>θρυμματισμού</u> υπολειμμάτων, διάνοιξη <u>δασοδρόμων</u>, κατασκευή <u>υδατοδεξαμενών</u>, κ.λπ.). • Η εκπόνηση διαχειριστικών σχεδίων και οι μελέτες για την υλοποίηση των προαναφερόμενων τύπων επενδύσεων. • Έργα υπαίθριας δασικής αναψυχής (θέσεων θέας, μονοπατιών, σημάνσεις, σήμανση κ.λπ.). • Μελέτες και έργα προστασίας δασών από πυρκαγιές (διενέργεια <u>εκθαμνώσεων</u>, <u>φρυγανεύσεων</u>, <u>θρυμματισμού</u> υπολειμμάτων, διάνοιξη, βελτίωση αντιπυρικών ζωνών και δασικών δρόμων, κατασκευή <u>υδατοδεξαμενών</u>, <u>υδατοφραγμάτων</u>, <u>πυροφυλακίων</u>, κ.λπ.). • Μελέτες και Έργα Κατασκευής και Βελτίωσης Δασικών Μεταφορικών Εγκαταστάσεων (διάνοιξη δασικών δρόμων, <u>δασοτρακτερόδρομων</u>, <u>κορμολατειών</u>, κατασκευή τεχνικών έργων σκυρόστρωσης κ.λπ.). • Μελέτες και Έργα Καλλιέργειας <u>Δασοσυστάδων</u> (περιποίηση <u>νεοφυτειών</u>, καθαρισμό <u>πυκνοφυτειών</u>, αραιώσεις κ.λπ.) και βελτίωση υποβαθμισμένων Δασών, καθώς και <u>Καστανοτεμαχίων</u> για εργασίες καθαρισμού, αραιώσεων εμβολιασμού κ.λπ.). • <u>Μελέτες Διαχείρισης Δασών</u> (Δασοπονικές). • Μελέτες και Έργα Ορεινής <u>Υδρονομίας</u>. Στόχοι: 1. Αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση των οικοσυστημάτων που εξαρτώνται από τη δασοκομία. 2. Αποκατάσταση και διατήρηση της βιοποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών Natura 2000. 3. Βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων (διασφάλιση ποιότητας νερού, αποτροπή πλημμυρών κ.λπ.). 4. Βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους (πρόληψη διάβρωσης του εδάφους, διατήρηση της ποιότητας των εδαφών κ.λπ.). Προϋποθέσεις: • Εγκεκριμένες μελέτες σύμφωνα με την ισχύουσα Δασική Νομοθεσία. • Τα προτεινόμενα έργα να είναι ενταγμένα στα Ετήσια Προγράμματα Ανάπτυξης της Δασοπονίας της Περιφερειακής Ενότητας –στο πλαίσιο της παρ. 7 του άρθρου 10 του ν. 2503/1997 «<u>Διοίκηση, οργάνωση, στελέχωση της Περιφέρειας, ρύθμιση θεμάτων για την τοπική αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις</u>» (Α' 107), όπως ισχύει.
--	---

Β. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	
Προτεινόμενος Φορέας Υλοποίησης – Δικαιούχος	Δικαιούχοι: • Δήμοι/Κοινότητες Βόρειας Εύβοιας, κάτοχοι κοινοτικών δασών και δασικών εκτάσεων • Ιδιοκτήτες/συνιδιοκτήτες κάτοχοι ιδιωτικών δασών και δασικών εκτάσεων • Διακάτοχοι/<u>συνδιακάτοχοι</u> (συν)διακατεχόμενων δασών και δασικών εκτάσεων • <u>Δασοκλήμονες Ιερές Μονές</u> • <u>Αναγκαστικοί Δασικοί Συνεταιρισμοί</u> Εμπλεκόμενοι φορείς: • ΥΠΕΝ, Επιθεώρηση Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής Θεσσαλίας & Στερεάς Ελλάδας, Διεύθυνση Δασών Ευβοίας, Δασαρχεία Ιστιαίας και Λίμνης • Περιφερειακή Ενότητα Ευβοίας – Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας & Στερεάς Ελλάδας
Γ. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ – ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	
Ενδεικτικός Προϋπολογισμός Έργου	€ 1.200.000,00
Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα	Ο.Χ.Ε. Βόρειας Εύβοιας
Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα	05/2023 – 12/2027
Δ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	
Με το έργο επιτυγχάνονται τα παρακάτω: • Η διαχείριση των δασών για την παραγωγή δασικών προϊόντων, αλλά και των άλλων υπηρεσιών που παρέχουν τα δάση. • Η προστασία των δασών, ώστε να παρέχουν εργασία στον <u>παραδασόβιο</u> πληθυσμό, αλλά και τις <u>οικονομικές</u> τους υπηρεσίες. • Η ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας με την αύξηση της απασχόλησης. • Η αναθέρμανση της εμπιστοσύνης των πολιτών προς το κράτος, η οποία δοκιμάστηκε κατά την τελευταία καταστροφική πυρκαγιά.	
Ε. ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	
2	Σύνταξη τευχών προκήρυξης του προγράμματος

ΜΕΡΟΣ Β:

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 4 ΚΑΙ 5 ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ MASTERPLAN ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟ ΔΑΣΟΣ

Εξειδίκευση των κεφαλαίων 4 και 5 της «Μελέτης Master Plan για το Νέο Δάσος» από τη Θερμοκοιτίδα “D-HUB” του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ», προκειμένου να είναι σε αρμονία με τις εγκυκλίου του Ε.Σ.Π.Α. 2021-2027

Η ομάδα της Θερμοκοιτίδας “D-HUB” του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ», εμπνεόμενη και έχοντας ως πυξίδα τη «Μελέτη Master Plan για το Νέο Δάσος» που εκπόνησε η Εταιρεία ΥΛΗ – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ και παρακολουθώντας επίμονα τις διεργασίες συγκρότησης του Ε.Σ.Π.Α. 2021-2027, προχώρησε στην εξειδίκευση των κεφαλαίων 4 και 5 της μελέτης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4.1. Όραμα

«Το Νέο Δάσος στο κέντρο της ζωής, της αειφορίας και της βιώσιμης ανάπτυξης της Βόρειας Εύβοιας»

4.2. Στρατηγική

Η τελλοηογία της όλης ανασυγκρότησης και πα-ράλληλα η στρατηγική της παρούσας μελέτης, συνοψίζεται στα εξής:

«Το ΝΕΟ ΔΑΣΟΣ θέλουμε να πάλληται από ζωή, να αναγεννηθεί και να υιοθετηθεί από την τοπική κοινωνία με πρωταγωνιστές της αναγέννησης τις δύο εμβληματικές κοινότητες των ρητινοσυλλε-κτών και των μελισσοκόμων,

Θέλουμε ακόμη το ΝΕΟ ΔΑΣΟΣ να αποτελέσει τον πρωταγωνιστή της διπλής μετάβασης, ΠΡΑΣΙ-ΝΗΣ και ΨΗΦΙΑΚΗΣ, και να είναι ορόσημο και-νοτομίας στο κρίσιμο πεδίο της ανθεκτικότητας σε μελλοντικές απειλές,

Θέλουμε να κυριαρχεί η οικολογική διάσταση χω-ρίς να παραμελήσουμε την “οικονομία του Δά-σους” με τρόπο ευφυή και μετρημένο που δίνει τον τόνο και την έμπνευση σε όλους τους θεσμι-κούς πυλώνες της Ανασυγκρότησης (αγροδια-τροφή, τουρισμός, υποδομές, κοινωνικές δομές κ.ο.κ.).».

Δεδομένου ότι το Νέο Δάσος βρίσκεται στο επί-κεντρο του Προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας προσεγγίζεται και λειτουργεί σε σχέση με: α) το περιβάλλον και τους φυσικούς πό-ρους στο σύνολό τους, β) την τοπική κοινωνία και γ) την τοπική οικονομία, δηλαδή όπως ακριβώς υποδεικνύει η έννοια της τριπλής βιωσιμότητας (περιβάλλον-κοινωνία-οικονομία), σε συνάρτηση και συνάφεια και με τους 17 Στόχους της Βιώσιμης Ανάπτυξης.

4.3. Στόχος

Στόχος της παρούσας Στρατηγικής Μελέτης του Προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύ-βοιας, είναι η ώσωση του Νέου Δάσους με όλες τις μορφές της ζωής και της αειφορίας, και ο οποί-ος περιγράφεται ως εξής:

Στόχος: «Το Νέο Δάσος ως Εμπνευστής της Ανα-συγκρότησης»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

5.1. Δράσεις – Έργα

Στη συνέχεια, ακολουθούν οι προτάσεις για ώριμα έργα όπως απορρέουν από τη μελέτη και αφο-ρούν στον στόχο: «Το Νέο Δάσος ως Εμπνευστής της Ανασυγκρότησης», ως ακολούθως:

Στόχος: «Το Νέο Δάσος ως Εμπνευστής της Ανασυγκρότησης»

Δράση: ΤΟ ΔΑΣΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΟΥ

1. Πρόγραμμα «ΑΠΟΛΗΨΙΣ»: «Δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας ΑΠΟΛΗΨΙΣ για την παρακολούθηση της διαχείρισης των δασικών οικοσυστημάτων στις πυρόπληκτες περιοχές της Β. Εύβοιας»

Η συγκεκριμένη εφαρμογή αποσκοπεί να βοηθά τον κάθε Δασάρχη να έχει την πλήρη εικόνα για την πρόοδο της κοπής των δένδρων. Από την άλλη δημιουργεί συνθήκες καλύτερης επικοινωνίας των Δασαρχείων με τους συνεταιρισμούς που αναλαμβάνουν το δύσκολο αυτό έργο. Ο κάθε συνεταιρισμός θα έχει πλέον ένα ψηφιακό ημερο-λόγιο κοπής των δένδρων και με πολύ απλό τρό-πο θα ενημερώνει καθημερινά την βάση δεδομέ-νων για την πρόοδο του έργου του. Παράλληλα με την καταγραφή των δέντρων που υλοτομούνται θα υπάρχει και η καταγραφή και σηματοδότηση των σημείων που έχουν γίνει εργασίες κομποδε-μάτων και κορμποληγμάτων.

2. Αποκατάσταση υποδομών σε χώρους δασι-κής αναψυχής

Το έργο αφορά στην αποκατάσταση και βελτίω-ση των κάτωθι υπαρχόντων χώρων αναψυχής, για τους οποίους έχει ήδη εκπονηθεί σχετική μελέτη και η οποία έχει εγκριθεί από την Διεύθυνση Δα-σών Νομού Ευβοίας.

Ειδικότερα:

1. ώρος δασικής αναψυχής «Καταρράκτες Δρυμών» - Μονοπάτι Ξηρόν Όρος».
2. Περιγητικές διαδρομές περίξ του Δασικού χωριού «Παπάδες» (πράσινη διαδρομή-κόκκι-νη διαδρομή).
3. Χώρος δασικής αναψυχής «Βαθύρεμα-Τα-μπακαριά-Προφήτης Ηλίας».
4. Μονοπάτι «Καναλάκια – Χριστός – Άγιος Γρηγόριος – Μεσσήτρι».
5. Χώρος δασικής αναψυχής «Καμαρί-τσα»-Μονοπάτι προς όρος Καβαλάρη.

Ειδικότερα το έργο περιλαμβάνει:

- Εργασίες συντήρησης και διαμόρφωσης των υπαρχόντων δασικών μονοπατιών.
- Κατασκευή σκαλοπατιών ή πλατύσκαλων με ξηρολιθοδομή.
- Απομάκρυνση πεσμένων δένδρων.
- Αντικατάσταση καμένων ξύλινων καθιστικών με κατασκευή πέτρινων καθιστικών.
- Κατασκευή και τοποθέτηση τραπεζόπαγκων με λιθόδμητα βάρη και χονδρόπληκες για τραπέζι.
- Αντικατάσταση καμένης ξύλινης περίφραξης.
- Αντικατάσταση καμένης ξύλινης περίφραξης με σχοινί.
- Αντικατάσταση λιάσιχου άρδευσης Φ25mm.
- Αντικατάσταση πληροφοριακών πινακίδων, πινακίδων κατεύθυνσης και επιβεβαίωσης.
- Κατασκευή εξαγωγών κιόσκι.
- Κατασκευή αφοδευτηρίου.
- Γεφυράκι με πέτρινα βάρη.
- Τοποθέτηση εξοπλισμού παιδικών παιχνι-διών (κούνιες, τραμπάλες κ.λπ.).
- Κατασκευή κιόσκι – κτιρίου ενημέρωσης.

3. Συντήρηση, Σήμανση & Ανάδειξη σηματοδο-τημένων πεζοπορικών διαδρομών στην περιο-χή του Δήμου Ιστιαίας – Αιδηψού «Τελλέθριον Όρος και Όρος Λίχας»

Το έργο αφορά στη βελτίωση της βατότητας υφι-σταμένων μονοπατιών στην περιοχή των προ-σβάσιμων Ορέων Τελλέθριο και Λίχας, του Όρους Ξηρό και στην ημιορεινή ενδοχώρα μεταξύ των οικισμών Πευκί, Αρτεμίσιο, Βασιλικά και Μηλιές του Δήμου Ιστιαίας - Αιδηψού, και τη σήμανσή τους ώστε να δημιουργηθεί ένα δίκτυο βατών και σηματοδοτημένων πεζοπορικών διαδρομών, στο οποίο να μπορούν να πεζοπορούν με ασφάλεια και άνεση πεζοπόροι όλων των κατηγοριών, από οικογένειες με μικρά παιδιά έως έμπειροι ορειβά-τες.

Οι προτεινόμενες σηματοδοτημένες πεζοπορικές διαδρομές αναπτύσσονται σε όλες τις περιοχές του Δήμου, με έμφαση στις ορεινές, αγροτικές και μειονεκτικές (από τουριστικής πλευράς) περιοχές, καθώς και σε περιοχές μακριά από την παραθα-λάσσια ζώνη.

Οι πεζοπορικές διαδρομές (μαζί με τα συνδετήρια σκέλη τους) είναι είκοσι δύο (22), ενώ το συνολι-κό μήκος τους είναι 126,8 χλμ.

Οι προτεινόμενες προς σηματοδότηση πεζοπο-

ρικές διαδρομές στο Τελλέθριο όρος αξιοποιούν ένα μεγάλο μέρος των εγκαταλειμμένων δρόμων υλοτομίας, καθώς και παλιά μονοπάτια που δημι-ουργήθηκαν από αγρότες και κτηνοτρόφους.

Στα όρη Λίχας και Ξηρό και στην ημιορεινή ενδο-χώρα του Δήμου Ιστιαίας-Αιδηψού, όπου ανα-πτύσσονται οι υπόλοιπες προτεινόμενες για ση-ματοδότηση πεζοπορικές διαδρομές, υπάρχει ένα πυκνό δίκτυο αγροτικών οδών που οδηγούν σε αρχαίους ελαιώνες, αμπελώνες, παλιά κτήματα και άλλες αγροτικές εκμεταλλεύσεις, καθώς και πολλά μονοπάτια που οδηγούν σε σημαντικά αξιοθέατα και φυσικά τοπία μοναδικής ομορφιάς, όπως φαράγγια, καταρράκτες, σημεία θέας, κ.λπ. Οι προτεινόμενες για σηματοδότηση πεζοπορικές διαδρομές σε αυτές τις περιοχές αξιοποιούν αυτά τα υφιστάμενα μονοπάτια και τις δασικές /αγρο-τικές οδούς συνθέτοντας κυκλικές ή γραμμικές πεζοπορικές διαδρομές που δίνουν την ευκαιρία στον πεζοπόρο να γνωρίσει την ιδιαίτερη περιβαλ-λιοντική και πολιτιστική ταυτότητα της περιοχής.

Όλες οι προτεινόμενες προς σηματοδότηση πεζο-πορικές διαδρομές αποτελούν πεζοπορίες διάρ-κειας 2 έως 8 ωρών. Οι διαδρομές διέρχονται από δημόσιες εκτάσεις ή χαράξεις που έχουν τεθεί σε κοινόχρηστη χρήση για τη διέλευση πεζών.

Καμιά από τις διαδρομές δεν διέρχεται από περιο-χή Natura 2000, από περιοχή ΤΠΦΚ (Τοπίο Ιδιαίτε-ρου Φυσικού Κάλλους) ή άλλη προστατευόμενη περιοχή ΖΕΠ (Ζώνες Ειδικής Προστασίας) σύμφω-να με την ελληνική νομοθεσία (ν.3937/2011). Για τη δημιουργία του προτεινόμενου δικτύου σηματοδοτημένων πεζοπορικών διαδρομών προ-βλέπονται οι κάτωθι εργασίες:

- Βελτίωση βατότητας μονοπατιών που πε-ριλαμβάνει εργασίες καθαρισμού οχλούσας βλάστησης, εργασίες εξομάλυνσης του κατα-στρώματος των μονοπατιών, καθώς και ερ-γασίες διαμόρφωσης των πρικών όπου αυτό απαιτείται.
- Σήμανση πεζοπορικών διαδρομών με υλικά σήμανσης όπως ξύλινοι πάσσαλοι, ξύλινες ενημερωτικές πινακίδες, μεταλλικές πινακί-δες-χάρτες, μεταλλικά πινακίδια αριθμησης,
- Επικουρικές βραχοσημάνσεις με μπογιά όπου αυτό απαιτείται, αισθητήρες NFC (Near Field Communication) και μεγάλες ενημερωτι-κές πινακίδες-χάρτες.
- Μικρά τεχνικά έργα κατά μήκος των πεζοπο-ρικών διαδρομών που περιλαμβάνουν τοπο-

θέτηση ξύλινων κορμοσκαλοπατιών σε σημεία του μονοπατιού με μεγάλη κλίση, οριοθέτηση του ίχνους του μονοπατιού με μεγάλους λίθους, μικρές ξύλινες γέφυρες για αντιμετώπιση προβλημάτων στη διάσχιση ρεμάτων, κ.λπ.

4. Υδρολογική μελέτη ορεινών και πεδινών έργων στην Βόρεια Εύβοια (Μελέτη διαχείρισης υδάτινου δυναμικού)

Το έργο αφορά στη χωροθέτηση των θέσεων που είναι κατάλληλες για να γίνουν Ταμιευτήρες αποθήκευσης ύδατος από ρέματα και πηγές.

Οι θέσεις αυτές θα καταγραφούν και θα υπολογιστούν, εν είδη προκαταρκτικής μελέτης, οι πιθανές ποσότητες νερού που μπορούν να αποθηκευτούν.

Οι ανάγκες, οι οποίες θα καταγραφούν, αφορούν κυρίως στην ύδρευση των οικισμών και στην άρδευση των γεωργικών εκτάσεων σε όλη την έκταση των Δήμων Μαντουδίου - Λίμνης - Αγίας Άννας και Ιστιαίας - Αιδηψού.

Σκοπός της μελέτης είναι να συνδεθούν οι ανάγκες σε νερό με τους υφιστάμενους υδατικούς πόρους και τη δυνατότητα αποθήκευσης σημαντικών ποσοτήτων σε υπάρχουσες τεχνητές λίμνες και σε άλλες, που θα δημιουργηθούν.

5. Εθνικό Μονοπάτι 21 στην Εύβοια

Το Μονοπάτι 21 διοικητικά υπάγεται στην Περιφερειακή Ενότητα Εύβοιας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας. Έχει χαραχτεί πριν από 40 περίπου χρόνια από τον πρόεδρο της Ελληνικής Ομοσπονδίας Ορειβασίας και Αναρρίχησης και όταν κατασκευαστεί θα διασχίζει σχεδόν όλα τα βουνά της Εύβοιας ξεκινώντας από τους Ωρεούς της Βόρειας Εύβοιας ως την Κάρυστο στη Νότια Εύβοια.

Αναλυτικότερα, το Μονοπάτι 21 θα διασχίζει τους κάτωθι ορεινούς όγκους:

- Τελέθριο Όρος - 30 χλμ.
- Όρη Ήρō, Καντήλι και Πυξαριάς - 25 χλμ.
- Όρη Δίρφη και Ξεροβούνι - 35 χλμ.
- Όρος Όλυμπος Εύβοιας - 20 χλμ.
- Περιοχή Όχης - Καρυστίας - 20 χλμ.

Το Μονοπάτι 21 χωροθετείται εν μέρει στην περιοχή παρέμβασης (Βόρεια Εύβοια), συνδέοντάς την με το σύνολο του νησιού.

Παρακλάδια του Μονοπατιού 21, συνολικού μήκους 10 χλμ. θα είναι ειδικά διαμορφωμένα, προ-

σβάσιμα για ΑΜΕΑ για τη διασφάλιση των αρχών των ίσων ευκαιριών, την συμμετοχή χωρίς καμία διάκριση, με ανοιχτές δράσεις και δραστηριότητες σε όλους τους πολίτες.

Ειδικότερα, το έργο αφορά στην ανασύσταση των παλαιών διαδρομών επικοινωνίας ιδίως των ορεινών και ημιορεινών κοινοτήτων, μέσω του εντοπισμού και της ανάδειξης των μονοπατιών και την μετατροπή τους σε άξονες αναψυχής, αναγνώρισης της φύσης και του πολιτισμού. Οι διαδρομές αυτές αποτελούν τους βασικούς ενδογενείς αναπτυξιακούς πόρους, κατά τον άξονα βορρά-νότου της Εύβοιας. Το Μονοπάτι 21 θα διατρέχει όλη την Εύβοια, από Λιχάδα έως Κάβο Ντόρο και θα συνδέσει όλα τα παραπάνω μονοπάτια σε ένα ενιαίο δίκτυο. Το Μονοπάτι 21 θα συνδεθεί με τα μνημεία της φύσης και του πολιτισμού, ήτοι με τους φυσικούς (βλάστηση, πανίδα, τοπίο κλπ.) και ανθρωπογενείς (μνημεία, ιστορικοί τόποι, παραδοσιακοί οικισμοί κλπ.) πόρους, καθώς και με τις τοπικές επιχειρήσεις συμβάλλοντας στην ενίσχυση της τοπικής οικονομίας και κοινωνίας.

Για την υλοποίηση του έργου αναφέρονται ως αναγκαίες ενέργειες:

- Μελέτη και χαρτογράφηση του Μονοπατιού 21.
- Υλοποίηση Υποδομών για τα Μονοπάτια (μελέτη καθαρισμού και σηματοδότησης).
- Μελέτη ανάδειξης μνημείων φύσης και πολιτισμού.
- Πρόταση συμμετοχής επιχειρήσεων εναλλακτικών δραστηριοτήτων και επιχειρήσεων ωφεληόμενων από το έργο μέσω ενός Συμφώνου συνεργασίας.
- Μελέτη για την ανάδειξη - προώθηση του μονοπατιού.

Η μελέτη και η υλοποίηση του έργου θα πραγματοποιηθεί με βάση την ΥΑ 151344/165 (ΦΕΚ 206/Β/2017) - Καθορισμός τεχνικών προδιαγραφών χάραξης, σήμανσης, διάνοιξης και συντήρησης ορειβατικών - πεζοπορικών μονοπατιών.

6. Πρόγραμμα Μη Δημόσιας Δασοπονίας

Τα μη δημόσια δάση αποτελούν περίπου το 35% των δασών της χώρας και ανήκουν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου. Σε σχέση με τη δημόσια δασοπονία, η μη δημόσια έχει μικρότερη πυκνότητα οδικού δικτύου, οι αναδασώσεις που έχουν πραγματοποιηθεί στο παρελθόν είναι ελάχιστες, τα εκτελεσθέντα έργα για τη δασοπροστασία είναι ανεπαρκή και δεν έχουν

πραγματοποιηθεί σε μεγάλο βαθμό, βελτιώσεις και καλλιέργειες στα δάση.

Τα δάση αυτά από την άποψη σύνθεσης και παραγωγικής ικανότητας δεν υστερούν έναντι των δημοσίων, από άποψη όμως παραγωγής σε δασικά προϊόντα και υπηρεσίες, υπολείπονται εκείνων του δημοσίου δασοπονικού τομέα. Η χαμηλή απόδοσή τους οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι δεν γίνονται ιδιωτικές επενδύσεις λόγω της χαμηλής, μακρόχρονης και συνεπώς αβέβαιης απόδοσής τους και σε μερικά άλλα προβλήματα, που αναφέρονται στο μικρό μέγεθος των δασικών ιδιοκτησιών, στην πρεμνοφυή κυρίως μορφή τους κλπ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία για την ελληνική δασοπονία (Κριτήρια και Δείκτες αειφορικής διαχείρισης των Δασών της Ελλάδας, 2000) η ετησίως απολαμβανόμενη ποσότητα ξύλου από τα δάση της χώρας υπολείπεται σημαντικά της καθαρής ετήσιας παραγωγής τους. Η ποιότητα του παραγόμενου σήμερα ξύλου δεν είναι η καλύτερη δυνατή εξαιτίας των επιδράσεων που δέχτηκε το ξυλώδες κεφάλαιο των ελληνικών δασών από τη βοσκή, τις πυρκαγιές, τις λαθροϋλοτομίες και τέλος, της κατά κανόνα χαμηλής παραγωγικότητας των δασικών εδαφών της Ελλάδας.

Σκοπός του συγκεκριμένου Μέτρου είναι η στήριξη των ιδιοκτητών δασών και δασικών εκτάσεων προκειμένου να εφαρμόσουν μία πολυλειτουργική δασική πολιτική η οποία επικεντρώνεται μεν στην βελτίωση των οικονομικών δεικτών και της ανταγωνιστικότητας, αλλά συγχρόνως διατηρεί την βιοποικιλότητα και ακολουθεί τις δεσμεύσεις της αειφορικής διαχείρισης.

Πιο συγκεκριμένα, οι στόχοι του μέτρου είναι:

- Η βελτίωση της οικολογικής και οικονομικής αξίας των δασών και δασικών εκτάσεων με την ποιοτική αναβάθμισή τους με τη λήψη κατάλληλων διαχειριστικών μέτρων.
- Η δημιουργία έργων υποδομής για την βελτίωση της προσβασιμότητας των δασών με δημόσια οφέλη (οικονομικά, προστατευτικά).
- Η ανάγκη προστασίας τους από φυσικές και άλλες καταστροφές που υποβαθμίζουν την αξία τους.

Συγκεκριμένα, τα μη δημόσια δάση της Βόρειας Εύβοιας καλύπτουν - λόγω ιστορικών συνθηκών (τρόπος και χρόνος απελευθέρωσής της από την

επανάσταση του 1821) - ένα μεγάλο ποσοστό αναλογικά με τη συνολική δασική έκταση της περιοχής. Έτσι, στην περιοχή αρμοδιότητας του Δασαρχείου Ιστιαίας, τα μη δημόσια δάση και δασικές εκτάσεις (ανήκοντα σε ιδιώτες, Κοινότητες, Αναγκαστικούς Δασικούς Συνεταιρισμούς, συνιδιόκτητα, συνδιατεχόμενα, διατεχόμενα ή άλλης μορφής) καλύπτουν περίπου το 90% της συνολικής δασικής έκτασης, ενώ στην περιοχή ευθύνης του Δασαρχείου Λίμνης το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 70%.

Μετά από τις καταστροφικές πυρκαγιές του 2021, ο τομέας της μη δημόσιας δασοπονίας στις περιοχές αυτές έχει ανάγκη από δράσεις ενίσχυσης, διεύρυνσης και αναβάθμισης μέσα από παρεμβάσεις, προγράμματα και ενέργειες που θα στηρίξουν τους ιδιοκτήτες/κατόχους των μη δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων.

Εν κατακλείδι, το πρόγραμμα αφορά στην χρηματοδότηση μελετών και έργων τα οποία είναι απαραίτητα να γίνουν μετά τη φωτιά του Αυγούστου 2021, ώστε να προστατευθούν και να διαχειριστούν τα ιδιωτικά δάση με ορθολογικά επισημονικά τρόπο. Το αντικείμενο χρηματοδότησης μελετών είναι:

- Σύνταξη μελετών διαχείρισης δασών ή τροποποίησής τους μετά τις καταστροφές της φωτιάς. Μελέτες καθαρισμού.
- Σύνταξη μελετών αντιπυρικής προστασίας, για τα έργα που είναι απαραίτητα για την αντιμετώπιση του κινδύνου της φωτιάς.
- Σύνταξη μελετών αναδάσωσης στις περιοχές που θα κριθεί αυτό απαραίτητο.

Τα έργα που χρειάζονται χρηματοδότηση είναι:

- Αντιπυρικές ζώνες, δρόμοι, δεξαμενές, προμήθεια υλικών εξοπλισμού για την αντιπυρική προστασία των δασών.
- Αγορά, φύτευση και συντήρηση των φυτών που είναι απαραίτητα να εγκατασταθούν για την αναδάσωση ορισμένων περιοχών.
- Καθαρισμός περιοχών του δάσους, κυρίως ζώνες αντιπυρικής προστασίας, παρόδιες ζώνες, ζώνες σε θέσεις αντιμετώπισης της φωτιάς.

Επιλέξιμες δράσεις:

Οι επενδύσεις που μπορεί να υλοποιήσει ένας δικαιούχος για την βελτίωση της οικονομικής αξίας των δασών είναι αναγκαίο να αποσκοπούν στον πολυλειτουργικό ρόλο αυτών και όχι μόνο στην παραγωγή υψηλής ποιότητας τεχνικής ξυλείας.

Εξάλλου, ο πολυλειτουργικός ρόλος του δάσους και η εφαρμογή δασοπονίας πολυλειτουργικών σκοπών δεν αποτελεί μόνο στόχο της ελληνικής δασοπονίας, αλλά και της Δασικής Στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συνεπώς, οι προτεινόμενες δράσεις του μέτρου είναι οι εξής:

- Καλλιεργητικές φροντίδες δασοσυστάδων (περιποίηση νεοφυτειών, καθαρισμός πυκνοφυτειών, αραιώσεις κ.λπ.) και βελτίωση υποβαθμισμένων δασών, καθώς και καστανοτεμαχίων για εργασίες καθαρισμού, αραιώσεων, κ.λπ..

- Εισαγωγή νέων δασοπονικών ειδών σε υποβαθμισμένες δασοσυστάδες ή σε συστάδες που επιδιώκεται η αλληλαγή του δασοπονικού είδους με σκοπό την αύξηση, ανανέωση, βελτίωση, αντικατάσταση και εμπλουτισμό του ξυλώδους κεφαλαίου (ξυληπόθεμα).

- Αναδάσωση (και περίφραξη εκτάσεων αυτών), με σκοπό την προστασία επικλινών εδαφών, παραγωγή δασικών προϊόντων ή αγαθών και υπηρεσιών κ.λπ.

- Έργα κατασκευής, βελτίωσης δασικών μεταφορικών εγκαταστάσεων (διάνοιξη – βελτίωση δασικών δρόμων, κατασκευή τεχνικών έργων σκυρόστρωσης κ.λπ.).

- Έργα προστασίας δασών από πυρκαγιές (διενέργεια εκθαμνώσεων, φρυγανεύσεων, θρυμματοποίησης υπολειμμάτων, διάνοιξη δασοδρόμων, κατασκευή υδατοδεξαμενών, κ.λπ.).

- Η εκπόνηση διαχειριστικών σχεδίων και οι μελέτες για την υλοποίηση των προαναφερόμενων τύπων επενδύσεων.

- Έργα υπαίθριας δασικής αναψυχής (θέσεων θέας, μονοπατιών, σημάσεις, σήμανση κ.λπ.).

- Μελέτες και έργα προστασίας δασών από πυρκαγιές (διενέργεια εκθαμνώσεων, φρυγανεύσεων, θρυμματισμού υπολειμμάτων, διάνοιξη, βελτίωση αντιπυρικών ζωνών και δασικών δρόμων, κατασκευή υδατοδεξαμενών, υδατοφραγμάτων, πυροφυλακίων, κ.λπ.).

- Μελέτες και Έργα κατασκευής και βελτίωσης Δασικών Μεταφορικών Εγκαταστάσεων (διάνοιξη δασικών δρόμων, δασοτρακτερόδρομων, κορ-

μοπλαιτών, κατασκευή τεχνικών έργων σκυρόστρωσης κ.λπ.).

- Μελέτες και Έργα Καλλιέργειας Δασοσυστάδων (περιποίηση νεοφυτειών, καθαρισμό πυκνοφυτειών, αραιώσεις κ.λπ.) και βελτίωση υποβαθμισμένων Δασών, καθώς και Καστανοτεμαχίων για εργασίες καθαρισμού, αραιώσεων εμβολιασμού κ.λπ.).

- Μελέτες Διαχείρισης Δασών (Δασοπονικές).

- Μελέτες και Έργα Ορεινής Υδρονομίας.

Στόχοι:

α) Αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση των οικοσυστημάτων που εξαρτώνται από τη δασοκομία, με έμφαση στους ακόλουθους τομείς.

β) Αποκατάσταση και διατήρηση της βιοποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών Natura 2000.

γ) Βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων (διασφάλιση ποιότητας νερού, αποτροπή πλημμυρών κ.λπ.).

δ) Βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους (πρόληψη διάβρωσης του εδάφους, διατήρηση της ποιότητας των εδαφών κ.λπ.).

Προϋποθέσεις:

- Εγκεκριμένες μελέτες σύμφωνα με την ισχύουσα Δασική Νομοθεσία.
- Τα προτεινόμενα έργα να είναι ενταγμένα στα Ετήσια Προγράμματα Ανάπτυξης της Δασοπονίας της Περιφερειακής Ενότητας - στα πλαίσια της παρ. 7 του άρθρου 10 του ν. 2503/1997 «Διοίκηση, οργάνωση, στελέχωση της Περιφέρειας, ρύθμιση θεμάτων για την τοπική αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις» (Α' 107), όπως ισχύει.

7. Κατασκευή έργων αποκατάστασης των υποδομών του Δασικού Χωριού Παπάδων που καταστράφηκαν από την πυρκαγιά στις 3/8/2021»

Το έργο αφορά στην αποκατάσταση του Δασικού Χωριού Παπάδων από της ζημιές που προκλήθηκαν από την πυρκαγιά του Αυγούστου 2021. Το έργο περιλαμβάνει τις εξής ουσιώδεις ενέργειες:

- Την κατεδάφιση του υπογείου κτιρίου του εστιατορίου από σκυρόδεμα και πλινθοδομή με την απομάκρυνση των υλικών κατεδάφισης και την εκ νέου κατασκευή του, σύμφωνα με την παλιά χωροθέτησή του.

- Την πλήρη κατασκευή του ξύλινου κτιρίου του εστιατορίου στην πρότερή του κατάσταση.
- Την κατασκευή νέας πλάκας δαπέδου στις βάσεις των πέντε κτιρίων που καταστράφηκαν.
- Την πλήρη κατασκευή των 5 ξύλινων κτιρίων-κατοικιών στην πρότερή τους κατάσταση.
- Νέες Η/Μ εγκαταστάσεις (Υδραυλικές, Ηλεκτρικές, Θέρμανσης και Πυροπροστασίας) στα νέα κτίρια που θα κατασκευασθούν και στις κεντρικές εγκαταστάσεις που βρίσκονταν στο υπόγειο του εστιατορίου.
- Την εκ νέου διαμόρφωση των κατεστραμμένων μονοπατιών που οδηγούσαν στα καμένα κτίρια.
- Την αντικατάσταση λαμπτήρων και φανών στα περιμετρικά φωτιστικά.

5.2. Διπλή μετάβαση – Καινοτομία

5.2.1. Έκθεση Αξιολόγησης

5.2.1.1. Το Ψηφιακό Κύμα

Το ψηφιακό κύμα φιλοδοξεί να αξιοποιήσει το πνευματικό υπόβαθρο των ολιστικών προγραμμάτων συνδυαστικά με τις τεχνολογικές εξελίξεις, προκειμένου να προτείνει και να περιγράψει συγκεκριμένες δράσεις για την Βόρεια Εύβοια, με στόχο την ενίσχυση της Προστασίας και της Αναγέννησης του Δάσους.

Η θέσπιση δράσεων και ρυθμίσεων με βάση τις αρχές και τα εργαλεία της Ανοικτής Διακυβέρνησης, ενισχύουν την οικοδόμηση αποτελεσματικών δημοκρατικών θεσμών και την παροχή ποιοτικών και ουσιαστικών υπηρεσιών προς τους πολίτες και το κοινωνικό σύνολο, ενώ παράλληλα αποτελούν παρονομαστή της ψηφιοποίησης στον τομέα της διαχείρισης και προστασίας του Δάσους.

Οι οριζόντιες παρεμβάσεις για την ανοικτή και συμμετοχική διακυβέρνηση αποσκοπούν στην εγκαθίδρυση συστημάτων επικοινωνίας, συντονισμού και προβολής. Στόχοι είναι:

- Ο καλύτερος συντονισμός των εμπλεκόμενων φορέων, ώστε να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα του μηχανισμού διαχείρισης και να αντιμετωπιστούν οι αδυναμίες και δυσλειτουργίες που παρατηρήθηκαν στην αντιμετώπιση της πυρκαγιάς του 2021.
- Ο κάθε πολίτης να είναι σε θέση να ενημερώνεται με απλό τρόπο για τις διαδικασίες του

καθαρισμού, της προστασίας και της αναγέννησης του Δάσους, ώστε να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη του πληθυσμού στις αρχές και τις υπηρεσίες που διαχειρίζονται την ασφάλειά του από τις πυρκαγιές.

Οι δράσεις αυτές πρέπει:

- να κατανοούν και να επιλύουν τα προβλήματα των πολιτών,
- να χρησιμοποιούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τους διαθέσιμους πόρους,
- να συνδυάζονται και να αλληλεπιδρούν (δι-αλειτουργικότητα) μεταξύ τους τόσο στο τεχνικό, στο σημασιολογικό και στο οργανωσιακό επίπεδο,
- και να είναι ολιστικές, δηλαδή να λαμβάνουν υπ' όψιν τους όλες τις παραμέτρους που επηρεάζουν την βιωσιμότητά τους και τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον.

5.2.1.2. Πράσινη Μετάβαση

Οι τρεις εμβληματικές μελέτες για το Νέο Δάσος - την “καρδιά” του Προγράμματος Ανασυγκρότησης - η Απόληψη της καμένης ξυλείας, η Αναδάσωση (φυσική και τεχνητή) και η Οικονομία του Δάσους, είναι από τη φύση τους ο ορισμός της Πράσινης Μετάβασης. Διαπνέονται δηλαδή από τις αρχές της κυκλικής οικονομίας, της αειφορίας και της βιωσιμότητας, καθώς και από το τρίπτυχο Λειτουργικότητα – Προσβασιμότητα – Αισθητική, αξίες και αρχές που επιθυμούμε να διαπερνούν οριζόντια, σαν «πράσινο κύμα», όλες τις μελέτες του Προγράμματος Ανασυγκρότησης.

5.2.1.3. Χώρος Καινοτομίας

Οι προτάσεις Καινοτομίας έχουν σκοπό να αναπτυχθεί μεσομακροπρόθεσμα ένα «βιώσιμο οικοσύστημα καινοτομίας» (sustainable innovation ecosystem) στη Βόρεια Εύβοια, στο οποίο συμμετέχουν πολίτες, επιχειρήσεις, πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα και δημόσιοι φορείς.

Στο επίκεντρο του Προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας βρίσκεται η αναγέννηση του «Νέου Δάσους». Όραμα είναι το Νέο Δάσος να αποτελέσει ένα ορόσημο καινοτομίας – και την καλύτερη παρακαταθήκη για τη διαχείριση των Δασών σε όλη την ελληνική επικράτεια.

Και καθώς το όραμα για τη μελέτη του Νέου Δάσους είναι: «Το Νέο Δάσος στο κέντρο της ζωής,

της αειφορίας και της βιώσιμης ανάπτυξης της Βόρειας Εύβοιας», αναγκαία από κάθε άποψη, κρίνεται η δράση με τίτλο: «Αναδάσωση – Α.Π.Θ. – Αρθρωτή κυλιόμενη δράση που εξειδικεύεται σε έξι κατηγορίες έργων, τα οποία αφορούν: Συλλογή δασικού αναπαραγωγικού υλικού, παραγωγή φυταρίων στο φυτώριο για την αναδάσωση, παρακολούθηση της φυσικής αναγέννησης του Νέου Δάσους, αναδάσωση – βιώσιμη διαχείριση – βιώσιμος καθαρισμός, έργα αποκατάστασης υγρασίας εδάφους (Νερό) και τέλος τον υπολογισμό παρακολούθησης CO₂ και αποθήκευσης άνθρακα.

Εμβληματικές δράσεις καινοτομίας πλουτίζουν τη μελέτη του νέου δάσους όπως:

- Το Πρόγραμμα «ΠΡΟΛΗΨΙΣ», πρόταση της Επιτροπής υπό τον συντονισμό του διευθυντή του Global Fire Monitoring Center (GFMC) καθηγητή Dr. Johann Georg Goldammer.

- Η «Οικονομία του Δάσους – Προστασία και αξιοποίηση προϊόντων και υπηρεσιών των ελληνικών δασών - («Βιώσιμος Καθαρισμός)» - που περιλαμβάνει την ίδρυση της Δασικής Κοιν.Σ.Επ. «ΑΕΙΦΟΡΙΑ», έργο που προτείνεται από το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (Τμήμα Δασολογίας, Επιστημών Ξύλου & Σχεδιασμού) για το βιώσιμο καθαρισμό του Δάσους, με ταυτόχρονη αξιοποίηση των προϊόντων και υπηρεσιών του δάσους.

Ταυτόχρονα, σε αυτό το σημείο, αξίζει να σημειώσουμε πως οι βασικές προτάσεις καινοτομίας σε όλες τις μελέτες περιστρέφονται και αυτές γύρω από το «Νέο Δάσος». Ενδεικτικά αναφέρουμε: Γιορτές του Δάσους, Αξιοποίηση υλικών του δάσους ως πρώτη ύλη για καλλιτεχνικές δημιουργίες - στη μελέτη του πολιτισμού, το τρίπτυχο «Παραγωγός, Αθυσίδες εφοδιασμού, Καταναλωτής» -στη μελέτη αγροδιατροφής, την αναβάθμιση του θεματικού τουρισμού με επικεντρο το Δάσος - στη μελέτη του Τουρισμού.

Σε αυτή την κατεύθυνση προτείνουμε επίσης η Δασική Κοιν.Σ.Επ. «ΑΕΙΦΟΡΙΑ» να αποτελέσει βασικό πυλώνα για την ομαλή ενσωμάτωση όλων των επιχειρήσεων που σχετίζονται έμμεσα ή άμεσα με το Νέο Δάσος στο Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας - με στόχο την κινητοποίηση όλων των παραγωγικών δυνάμεων της περιοχής.

5.2.2. Προτάσεις

Στην παρούσα μελέτη προτάθηκαν από τη θερμοκοιτίδα “D-HUB” του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ», οι παρακάτω «Αυτοτελείς Δράσεις», ως νέες «ιδέες» για την ενίσχυση του προγράμματος και «Συμπληρωματικές Δράσεις», ως εμπλουτισμός ήδη υπάρχουσας προτεινόμενης δράσης της μελετητικής ομάδας. Οι Δράσεις αυτές διαχωρίζονται η κάθε μία ξεχωριστά και ως προς το επίπεδο της διαδικασίας ένταξή τους, καθώς και με την ανάγκη κανονιστικής ρύθμισης για την υλοποίησή τους.

Τα παραπάνω επίπεδα που γίνεται ο διαχωρισμός είναι τα εξής δύο: α) Τεχνικό Δελτίο, ως διαβατήριο της ένταξης όταν το έργο είναι ώριμο και β) Γενικές Κατευθύνσεις, με επιμέρους υποενότητες: i) Πρόγραμμα Τεχνικού Δελτίου που καλείται αλλιώς και «προθάλαμος ένταξης», ii) Γενικό Περιεχόμενο για έργα/δράσεις που απαιτούν διερεύνηση ως προς την ετοιμότητα και βιωσιμότητά τους.

5.2.2.1. Οι Αυτοτελείς Δράσεις.

• **Πρόγραμμα «ΑΠΟΛΗΨΙΣ».**
Επίπεδο Ωρίμανσης: Τεχνικό Δελτίο.

Το έργο «Δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας “ΑΠΟΛΗΨΙΣ” για την παρακολούθηση της διαχείρισης των δασικών οικοσυστημάτων στις πυρόπληκτες περιοχές της Β. Εύβοιας» αποσκοπεί να βοηθά τον κάθε Δασάρχη να έχει την πλήρη εικόνα για την πρόοδο της κοπής των δέντρων. Από την άλλη δημιουργεί συνθήκες καλύτερης επικοινωνίας των Δασαρχείων με τους συνεταιρισμούς που αναλαμβάνουν το δύσκολο αυτό έργο. Ο κάθε συνεταιρισμός θα έχει πλέον ένα ψηφιακό ημερολόγιο κοπής των δέντρων και με πολύ απλό τρόπο θα ενημερώνει καθημερινά την βάση δεδομένων για την πρόοδο του έργου του. Παράλληλα με την καταγραφή των δέντρων που υλοτομούνται θα υπάρχει και η καταγραφή και σηματοδότηση των σημείων που έχουν γίνει εργασίες κομποδεμάτων και κομποηλεγμάτων.

5.2.2.2. Οι Συμπληρωματικές Δράσεις.

• **Η Βιβλιοθήκη του δάσους.**
Επίπεδο Ωρίμανσης: Γενικό Περιεχόμενο

Το έργο αυτό είναι μια ψηφιακή εφαρμογή, στην οποία καταγράφονται – αποθηκεύονται, με συγκροτημένο τρόπο, όλες οι πληροφορίες που αφορούν το συγκεκριμένο δάσος. Σκοπός της

είναι, να βοηθά τον διαχειριστή του δάσους, να γνωρίζει όλες τις μελέτες και τα έργα που έγιναν στο δάσος, από όλη την περίοδο που κρατούνται στοιχεία, αναλογικά, ή ψηφιακά. Επίσης, μπορούν να αποθηκεύονται και άλλες πληροφορίες, που προκύπτουν από νέες καταγραφές, ακόμη και από προφορικές διηγήσεις, αφού περάσουν από σχετικό έλεγχο.

• **Δημιουργία Πλατφόρμας επικοινωνίας και συντονισμού.**

Επίπεδο Ωρίμανσης: Γενικό Περιεχόμενο

Δημιουργία (θεσμοθέτηση) online πλατφόρμας επικοινωνίας με τη συμμετοχή εκπροσώπου όλων των εμπλεκόμενων φορέων (περιλαμβανομένων και των εθελόντων) για τη βελτίωση του συντονισμού και του διαμοιρασμού της πληροφορίας.

Η ψηφιακή πλατφόρμα που θα λειτουργεί ως αποδέκτης πληροφοριών ή γεγονότων με γεωγραφικό στίγμα, θα χρησιμοποιείται από όλους τους επίσημα εμπλεκόμενους φορείς, στην αντιμετώπιση πιθανών καταστροφικών γεγονότων στο Δάσος. Θα έχει χαρτοκεντρική προσέγγιση, ώστε να δημιουργεί μια κοινή επιχειρησιακή εικόνα της κατάστασης του Δάσους, κατά τη δεδομένη χρονική στιγμή. Η ροή της πληροφορίας θα πρέπει να γίνεται με τον απλούστερο δυνατό τρόπο και να είναι βελτιστοποιημένη για τη λειτουργία μέσω κινητών συσκευών, ώστε η καταγραφή των δεδομένων και η ανάρτησή τους να γίνεται από το πεδίο (π.χ. εθελοντές πυροσβέστες θα μπορούν να καταχωρούν απευθείας το συμβάν με τη χρήση του ζωντανού γεωγραφικού στίγματος)

• **Δημιουργία αναμνηστικών μικρού μεγέθους από την απόληψη της καμένης δασικής ύλης .**
Επίπεδο Ωρίμανσης: Γενικό Περιεχόμενο.

Στο πλαίσιο της αξιοποίησης των καμένων κορμών από τις ελληνικές βιομηχανίες ξύλου, προτείνεται στα προϊόντα που θα παραχθούν να συμπεριλαμβάνονται τα καλής αισθητικής αναμνηστικά από το Νέο Δάσος, τα οποία μπορούν να δημιουργήσουν ευχάριστη σύνδεση τόσο με το δάσος, όσο και με ολόκληρη την αναγεννημένη Β. Εύβοια, τα οποία θα παραχθούν από την κατεστραμμένη, λόγω πυρκαγιών, δασική ύλη.

Η δράση αυτή θα λειτουργεί ως υπόμνηση της καταστροφής που συντελέστηκε, αλλά κυρίως της Αναγέννησης της Φύσης και των Ανθρώπων, δίνοντας ένα από παράδειγμα κυκλικής οικονο-

μίας και αειφορίας. Σε αυτό θα βοηθούσε αν η προέλευση της ξυλείας αναγραφόταν πάνω στα αντικείμενα και το δασικό εξοπλισμό, με ειδικό λογότυπο, πιθανόν με το όνομα APOLIPSIS, δημιουργώντας ένα ισχυρά συμβολικό brand name του Προγράμματος Ανασυγκρότησης. Θα μπορούσε, επίσης, ο σχεδιασμός των παραπάνω προϊόντων να αποτελέσει αντικείμενο φοιτητικής εργασίας του Τμήματος Δασολογίας, Επιστημών Ξύλου & Σχεδιασμού, του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

• **Δημιουργία δασικού εξοπλισμού των περιπατητικών μονοπατιών του Νέου Δάσους από την απόληψη της καμένης δασικής ύλης.**

Επίπεδο Ωρίμανσης: Γενικό Περιεχόμενο

Θα ήταν ιδιαίτερος συμβολικό αν ο εξοπλισμός των περιπατητικών διαδρομών μέσα στο αναγεννημένο δάσος, όπως οι πινακίδες σήμανσης, τα προστατευτικά κιγκλιδώματα κ.α., ήταν προϊόν υπολειμμάτων του καμένου δάσους.

• **Δημιουργία θερμομονωτικών πάνελ από τα υποπροϊόντα του δάσους.**

Επίπεδο Ωρίμανσης: Γενικό Περιεχόμενο.

Τα προϊόντα αποψίλωσης και καθαρισμού του δάσους και ιδιαίτερος οι πευκοβελάδες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή οικοδομικών υλικών, όπως είναι τα θερμομονωτικά πάνελ. Με τον τρόπο αυτό θα αντικατασταθεί η χρήση των πάνελ διογκωμένης πολυστερίνης, που έχουν μεγάλο ενεργειακό αποτύπωμα, ως μη βιοδιασπώμενα, υποπροϊόντα του πετρελαίου, με ένα υλικό τοπικής προέλευσης, ανακυκλώσιμο, που απαιτεί χαμηλή ενέργεια μετατροπής του σε δομικό υλικό και που είναι απολύτως φιλικό για τον κατασκευαστή και τον χρήστη. Η κατασκευή των πάνελ αυτών θα συμβάλει, όχι μόνο στην ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων και την «πράσινη» ανάπτυξη των οικισμών της περιοχής, αλλά και στην τόνωση της τοπικής οικονομίας, δίνοντας μια άλλη προοπτική απασχόλησης στους επαγγελματίες του δάσους (ρητινοπαραγωγούς, μελισσοκόμους, κτηνοτρόφους) που επλήγησαν οδυσεώς από τις πυρκαγιές. Σχετική πρόταση για την κατασκευή των πάνελ, καθώς και άλλων οικοδομικών υλικών από τοπικές πρώτες ύλες, έχει κατατεθεί ήδη, ως ερευνητικό πρόγραμμα, από το Πολυτεχνείο Κρήτης και συγκεκριμένα από το Εργαστήριο Υλικών Πολιτιστικής Κληρονομιάς και Σύγχρονης Δόμησης της Σχολής Αρχιτεκτόνων.

- **Δορυφορική παρακολούθηση της αναδάσωσης.**
Επίπεδο Ωρίμανσης: Γενικό Περιεχόμενο.

Προτείνεται η διερεύνηση της πιθανής μελλοντικής παρακολούθησης της αναδάσωσης, μέσω δορυφορικών συστημάτων, ούτως ώστε να υπάρχει αφενός συνολήκη, γεωγραφικά και χρονικά, επόπτευση ανά πάσα στιγμή της εξέλιξης της, με δυνατότητα εξαγωγής χρήσιμων και επεξεργάσιμων συμπερασμάτων και αφετέρου απομείωση του ενεργειακού / ανθρακικού αποτυπώματος, της αντίστοιχης εκ του σύνεγγυς επόπτευσης.

5.3. Γενικές κατευθύνσεις

Η Κατηγορία με τίτλο «Γενικές Κατευθύνσεις» διακρίνεται σε δύο υποκατηγορίες έργων και δράσεων που πιθανόν να προκύπτουν από κάθε Στρατηγική Μελέτη του Προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας, ως ακολούθως:

Υποκατηγορία α': έργα και δράσεις που βρίσκονται στον προθάλαμο της ένταξης σε χρηματοδοτική πηγή και προτείνονται προς άμεση ενέργεια μόλις συντρέξουν οι σχετικές προϋποθέσεις (άνοιγμα σχετικών προσκλήσεων). Σε αυτή την υποκατηγορία υπάγεται το πρόγραμμα τεχνικού δελτίου.

Υποκατηγορία β': έργα και δράσεις που απαιτούν διερεύνηση ως προς την ετοιμότητα και βιωσιμότητά τους, οπότε θα πρέπει να συνταχθούν για τον σκοπό αυτό οι σχετικές μελέτες και να αποτελέσουν έργα και δράσεις προς υλοποίηση.

Στην παρούσα μελέτη περιλαμβάνεται κατάλογος έργων, τα οποία εμπίπτουν στην υποκατηγορία β, ως ακολούθως:

1. Οργάνωση υπαίθριας δασικής αναψυχής / περιοχές και χαρακτηριστικά, Ποδηλατόδρομοι, Χάρτης.
2. Διάνοιξη – Διαμόρφωση δασικού μονοπατιού Βασιλικών.
3. Βιβλιοθήκη του Δάσους.
4. Δημιουργία Πλατφόρμας επικοινωνίας και συντονισμού.

5. Δημιουργία αναμνηστικών μικρού μεγέθους από την απόληψη της καμένης δασικής ύλης.

6. Δημιουργία δασικού εξοπλισμού των περιπατητικών μονοπατιών του Νέου Δάσους από την απόληψη της καμένης δασικής ύλης.

7. Δημιουργία θερμομονωτικών πάνελ από τα υποπροϊόντα του δάσους.

8. Δορυφορική παρακολούθηση της αναδάσωσης.

5.4. Θεσμικές ρυθμίσεις

5.4.1. Προτάσεις στήριξης των επαγγελματιών του δάσους

5.4.1.1. Ρητινοκαλλιεργητές:

Το ρετσίνι (η ρητίνη) είναι ένα πολύ σημαντικό δασικό προϊόν, το οποίο σε ένα μεγάλο ποσοστό του παράγεται στη Β. Εύβοια. Από τις τρεις επιχειρήσεις, οι οποίες ασχολούνται με την μεταποίηση του προϊόντος στην Ελλάδα, οι δύο βρίσκονται στη Βόρεια Εύβοια και έχουν αποκλειστικό προϊόν τα παράγωγα του ρετσινιού. Το καμένο δάσος της Βόρειας Εύβοιας παρήγαγε περισσότερο από το 50% της ετήσιας παραγωγής της χώρας. Η συνέχιση της άσκησης του επαγγέλματος των ανέργων ρητινοσυλλεκτών είναι απαραίτητος όρος αφ' ενός για την προστασία του δάσους, αφ' ετέρου για τη διατήρηση του επαγγέλματος και την παραγωγή του προϊόντος.

Τα μέτρα που προτείνονται για την συνέχιση παραγωγής του ρετσινιού, τη συνέχιση της απασχόλησης των ρητινεργατών με το επάγγελμά τους, τη συνέχιση λειτουργίας των μεταποιητικών επιχειρήσεων, την οικονομία της Βόρειας Εύβοιας, αλληλάκυρτως τη διαχείριση και προστασία των δασών από τις φωτιές, είναι τα εξής:

- Να συνεχίσουν να εκμεταλλεύονται για παραγωγή ρητίνης τα πεύκα που σώθηκαν μέσα στη περίμετρο της φωτιάς, όσοι θα ενταχθούν στο πρόγραμμα σε επόμενα εξάμηνα.
- Όσοι ενταχθούν στο πρόγραμμα απασχόλησης ανέργων ρητινεργατών σε επόμενα εξάμηνα,

να, να μπορούν να δουλεύουν ως ρητινοκαλλιεργητές.

- Να μπορούν να απασχοληθούν στη ρητινοκαλλιέργεια, όσοι επιθυμούν, από τους απασχολούμενους στο πρόγραμμα ανέργων, για να μην χάσουν την επαφή με το επάγγελμά τους, για να αυξηθεί η παραγόμενη ρητίνη, για να υπάρξει αραίωση του υπορόφου για προστασία του δάσους.
- Να ενταχθούν στο πρώτο εξάμηνο του προγράμματος όσοι είναι δικαιούχοι και έχουν ηλικία πολύ κοντά στη συνταξιοδότηση.
- Να καταρτιστεί συμφωνία συνεργασίας μεταξύ των ρητινοσυλλεκτών και των επιχειρήσεων επεξεργασίας της για τον καθορισμό ελάχιστης τιμής πώλησης του προϊόντος προς τις επιχειρήσεις, για την διασφάλιση των παραγωγών ρητίνης, αλληλά και για την είσοδο πιθανών νέων ρητινοκαλλιεργητών. Στη συμφωνία αυτή θα μπορούσε να εισέλθει ως εγγυητής η Γενική Γραμματεία Δασών. Βάση της συμφωνίας μπορεί πιθανόν να είναι η τιμή του κολλοφώνιου στο χρηματιστήριο. Η δασική υπηρεσία θα μπορούσε να επιδοτεί με μεγαλύτερο ποσό τον καθαρισμό του δάσους από τους ρητινεργάτες, ελέγχοντας ταυτόχρονα και τις εργασίες που θα γίνονται μέσα σε αυτό. Το μέτρο αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα τη προστασία του δάσους και την απόδοση από αυτό όλων των δασικών προϊόντων (βιοποικιλότητα, κλιματική αλληλαγιά, ξύλο, μέλι, ρητίνη, νερά, φυσική ισορροπία, κλίμα, δασική αναψυχή).
- Να γίνει έρευνα για νέες μεθόδους ρητίνευσης.

Συνεπώς, είναι απαραίτητο:

- να βρεθούν τα δάση της χαλεπίου πεύκης που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για ρητινοπαραγωγή και να διανεμηθούν σε οργανώσεις, ή συνεταιρισμούς ρητινοσυλλεκτών, ώστε να αυξηθεί η παραγωγή του προϊόντος,
- να γίνουν όλες οι απαιτούμενες αλληλαγές στη προκήρυξη του ΟΑΕΔ, αλληλά και στη νομοθεσία, ώστε να επιτραπεί η εμπλοκή των ρητινεργατών του προγράμματος απασχόλησης στην παραγωγική διαδικασία,
- να επιδιωχθεί η σύνταξη ενός συμφώνου συνεργασίας μεταξύ ρητινοκαλλιεργητών και ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων για καθορισμό μιας δίκαιης τιμής που θα ωφελεί όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη,
- η Δασική Υπηρεσία πρέπει να επανεξετάσει την επιδότηση των ρητινοκαλλιεργητών για την αραίωση του δάσους, θέτοντας όρους για τον

καθαρισμό μεγαλύτερων εκτάσεων (εκτατικά, ή ανά δέντρο) και προσαρμόζοντας αντίστοιχα την οικονομική ενίσχυση,

- για την ρητινοπαραγωγή θα πρέπει να ιδρυθεί φορέας εκπροσώπησής τους (ένωση ή δευτεροβάθμιος συνεταιρισμός), ομοίως και για τους αναγκαστικούς δασικούς συνεταιρισμούς.

Σχόλιο: Απαιτείται υιοθέτηση ρυθμιστικού μέσου, το οποίο ενδεχομένως θα περιέχει οριζόντια επίλυση περισσότερων ζητημάτων της οικείας επαγγελματικής κατηγορίας. Σε αυτό το πλαίσιο, η όποια ρύθμιση αναμένεται να έχει α) υψηλό βαθμό τεχνικής εξειδίκευσης του περιεχομένου της, β) συγκεκριμένες προϋποθέσεις εξατομίκευσης του κύκλου των αποδεκτών-ωφεληομένων (υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής στη βάση ειδικότερων κριτηρίων).

Πρέπει να αναζητηθεί υφιστάμενη νομοθετική βάση για την κανονιστικώς δρώσα Διοίκηση, αλλιώς να προβλεφθεί νομοθετική εξουσιοδότηση στην εκδοθησόμενη διάταξη τυπικού νόμου.

Ανακύπτει ζήτημα συναρμοδιότητας Υπουργείων.

Όπου προτείνεται η ενδυνάμωση της συνεργασίας μεταξύ εμπλεκόμενων παραγόντων, σκόπιμο είναι να διερευνηθεί η πιθανότητα επεξεργασίας πρότυπων συμφωνιών (model agreements).

5.4.1.2. Καρβουνάδες

Ένα από τα βασικά επαγγέλματα του δάσους είναι αυτό του καρβουνά. Η δραστηριότητα του καρβουνά περιλαμβάνει την παραγωγή και πώληση από την ξυλεία του δάσους κάρβουνων. Απαραίτητη εγκατάσταση και τόπος εργασίας του καρβουνά είναι το καμίνι, όπου έκαιγε χοντρά ξύλα, από τα οποία προέκυπτε το κάρβουνο. Τον πρώτο λόγο στην κατασκευή του καμινιού την έχει ο καρβουνάς που έχει μάθει την τέχνη από κάποιον παλαιότερο τεχνίτη. Συνήθως ο καρβουνάς δουλεύει με την γυναίκα του και τα παιδιά του (οικογενειακή επιχείρηση). Σε ορισμένες εργασίες χρησιμοποιεί και άλλους δασεργάτες, κυρίως στο στήσιμο του καμινιού.

Η παραγωγή κάρβουνου είναι σήμερα μια σημαντική δραστηριότητα, την οποία όμως ασκεί ένας μικρός πληθυσμός εργαζόμενων στο δάσος. Πα-

ηαιότερα ήταν βασική δραστηριότητα σε αρκετά χωριά, ενώ στην περιοχή μετέβαιναν το καλοκαίρι και καρβουνάδες από άλλες περιοχές, όπως από την Ικαρία (στον Δρυμώνα).

Η τιμή του προϊόντος αυτή την περίοδο επιτρέπει την αναζωογόνηση του επαγγέλματος, που προϋποθέτει σημαντικές τεχνικές γνώσεις και έχει πολιτισμικό ενδιαφέρον.

Οι παρακάτω προτάσεις έχουν σκοπό να βελτιώσουν την θέση του καρβουνά και να αυξήσουν την ελκυστικότητα του επαγγέλματος, για την εισδοχή σε αυτό και νέων ανθρώπων του δάσους:

1. Οργάνωση των καρβουνάδων. Για να μπορέσουν να διεκδικήσουν καλύτερες συνθήκες άσκησης του επαγγέλματος είναι απαραίτητο όλοι οι καρβουνάδες να συμμετέχουν σε μια δική τους δομή.
2. Επιδότηση για τον καθαρισμό των δασών, αντίστοιχη των ρητινοσυληκτών. Η κατοχύρωση της επιδότησης για την αραίωση των δασών και την προστασία τους από τις φωτιές, είναι ένα δίκαιο αίτημα του κλάδου που θα δώσει νέο ενδιαφέρον για την άσκηση του επαγγέλματος. Η αραίωση του δάσους θα πρέπει να συσχετιστεί με την παραγόμενη ποσότητα κάρβουνου, ώστε να είναι δίκαιη και η επιδότησή τους.
3. Προβολή του προϊόντος. Το κάρβουνο είναι ένα φυσικό προϊόν το οποίο χρειάζεται προβολή. Τα υλικά από τα οποία προέρχεται είναι δευτερεύοντα δασικά προϊόντα, των οποίων η απομάκρυνση είναι ευεργετική για την προστασία των δασών. Η χρήση του κάρβουνου μειώνει τις ενεργειακές ανάγκες σε μικρό βαθμό, αλλά σημαντικό, για την μείωση των ορυκτών καυσίμων.
4. Επισκέψιμα επαγγέλματα. Η διαδικασία της παραγωγής του κάρβουνου, είναι μια εξειδικευμένη, ενδιαφέρουσα και παραδοσιακή εργασία. Η επίσκεψη σχολείων και άλλων ενδιαφερόμενων ομάδων, όπως και τουριστών, για να παρακολουθήσουν τις εργασίες και να συμμετέχουν εν μέρει σε αυτές, μπορεί να δημιουργήσει ένα νέο οικοτουριστικό προϊόν, με θετικά αποτελέσματα και για τους επισκέπτες, αλλά και για τους επαγγελματίες.

Σχόλιο: Απαιτείται υιοθέτηση ρυθμιστικού μέσου, το οποίο ενδεχομένως θα περιέχει οριζόντια επίλυση περισσότερων ζητημάτων της οικείας επαγγελματικής κατηγορίας.

Σε αυτό το πλαίσιο, η οποία ρύθμιση αναμένεται να έχει α) υψηλό βαθμό τεχνικής εξειδίκευσης του περιεχομένου της, β) συγκεκριμένες προϋποθέσεις εξατομίκευσης του κύκλου των αποδεκτών-ωφελουμένων (υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής στη βάση ειδικότερων κριτηρίων). Πρέπει να αναζητηθεί υφιστάμενη νομοθετική βάση για την κανονιστικώς δρώσα Διοίκηση, άλλως να προβλεφθεί νομοθετική εξουσιοδότηση στην εκδοθησόμενη διάταξη τυπικού νόμου. Ανακύπτει ζήτημα συναρμοδιότητας Υπουργείων.

Όπου προτείνεται η ενδυνάμωση της συνεργασίας μεταξύ εμπλεκόμενων παραγόντων, σκόπιμο είναι να διερευνηθεί η πιθανότητα επεξεργασίας πρότυπων συμφωνιών (model agreements).

5.4.1.3. Το Ενιαίο Δάσος (Δημόσιο, Δημοτικό και Ιδιωτικό)

Το δάσος αποτελεί μια αδιάσπαστη περιβαλλοντική αισθητική και οικονομική οντότητα και έτσι πρέπει να αντιμετωπίζεται ως προς την αειφορία και τη βιωσιμότητά του. Στην πατρίδα μας για ιστορικούς λόγους υπάρχει πολυδιάσπαση ιδιοκτησιακή, με αποτέλεσμα σε ένα ενιαίο δασικό σύμπλεγμα, όπως π.χ. στη Βόρεια Εύβοια, να συνυπάρχουν το Δημόσιο και το Ιδιωτικό δάσος, ή και σε άλλες περιοχές το Δημοτικό Δάσος.

Συνεπώς, θα πρέπει να αναζητηθούν οι τρόποι και τα μέσα ισοδύναμης αντιμετώπισης, μελετητικά, πνευματικά και επιχειρησιακά, με στόχο το ενιαίο δάσος.

Για το σκοπό αυτό προτείνεται η σύναψη ειδικού πλαισίου δεοντολογίας για τη συνεργασία μεταξύ Δημοσίου και ιδιοκτητών δασών, με στόχο:

1. την άρση των αντιπαραθέσεων μεταξύ ιδιοκτητών και Δημοσίου (Δασαρχείων), που δημιουργούν αρνητικό κλίμα για την τοπική κοινωνία και για το δάσος.
2. την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των δύο μερών για τη προστασία του δάσους, κυρίως από τις φωτιές, με την ένταξη της τοπικής κοινωνίας στον αντιπυρικό σχεδιασμό.
3. την ορθολογική διαχείριση των δασών, σε συνεργασία με τη δασική υπηρεσία, προς

όφελος των ιδιοκτητών, της κοινωνίας και του δάσους.

4. την ενεργό συμμετοχή των ιδιοκτητών στον έλεγχο όλων των πιθανών παράνομων πράξεων που είναι δυνατό να συμβούν στο δάσος τους.
5. τη συνεργασία με τη δασική υπηρεσία για θέματα που αφορούν έργα προστασίας (αντιδιαβρωτικά, αντιπλημμυρικά), έργα αναδάσωσης, έργα υπαίθριας αναψυχής.
6. την προώθηση της επικοινωνίας και ενημέρωσης ανάμεσα στους δύο φορείς,
7. τη συνδρομή του Δημοσίου προς τους ιδιοκτήτες για την καλύτερη δυνατή διαχείριση των προϊόντων των δασών τους.

Για την εκπλήρωση των παραπάνω στόχων προωθούμε στο πρόγραμμα Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας δύο διακριτά προγράμματα:

- Πρόγραμμα ΑΠΟΛΗΨΙΣ για τον προγραμματισμό και τη διαχείριση με όρους διαφάνειας της κοπής των καμένων δέντρων.
- Πρόγραμμα ΜΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΣΟΠΟΝΟΙΑΣ.

Σχόλιο: Βλ. και ανάπτυξη για την «Οικονομία του Δάσους» και την εκεί πρόταση ίδρυσης «Δασικής ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ.».

Ειδικά για την περίπτωση συνεκτικής ενότητας μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού δάσους, θα μπορούσε να προβλεφθεί η δυνατότητα opt-in συμμετοχής εμπράγματος ιδιοκτήτη ιδιωτικού δάσους στο εταιρικό κεφάλαιο (δηλαδή με απλή δήλωση προσχώρησης και προκαθορισμένο ποσοστό, π.χ. με βάση το ποσοστό της ιδιοκτησίας επί της όλης καθορισμένης έκτασης του ενιαίου δάσους).

5.6. Τεχνικά δελτία

Ακολουθεί παράρτημα με τα τεχνικά δελτία, ο οποίος προέκυψε μετά από διαβούλευση της Επιτροπής Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας, των μελετητών και των αρμόδιων φορέων (Υπουργείο Περιβάλλοντος, Δασαρχεία, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Ανεξάρτητη Επιτροπή υπό τον συντονισμό του διευθυντή του Global Fire Monitoring Center καθηγητή Dr. Johann Georg Goldammer).

ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ/ΔΡΑΣΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ	Πρόγραμμα «ΑΠΟΛΗΨΙΣ»: «Δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας "ΑΠΟΛΗΨΙΣ" για την παρακολούθηση της διαχείρισης των δασικών οικοσυστημάτων στις πυρόπληκτες περιοχές της Β. Εύβοιας»
Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	
Σύντομη Τεχνική Περιγραφή	Η συγκεκριμένη εφαρμογή αποσκοπεί στο να βοηθά τον κάθε Δασάρχη να έχει την πλήρη εικόνα για την πρόοδο της κοπής των δέντρων. Από την άλλη δημιουργεί συνθήκες καλύτερης επικοινωνίας των Δασαρχείων με τους συνεταιρισμούς που αναλαμβάνουν το δύσκολο αυτό έργο. Ο κάθε συνεταιρισμός θα έχει πλέον ένα ψηφιακό ημερολόγιο κοπής των δέντρων και με πολύ απλό τρόπο θα ενημερώνει καθημερινά τη βάση δεδομένων για την πρόοδο του έργου του. Παράλληλα με την καταγραφή των δέντρων που υλοτομούνται θα υπάρχει και η καταγραφή και σηματοδότηση των σημείων που έχουν γίνει εργασίες κομποδεμάτων και κομποπλεγμάτων.
Β. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	
Προτεινόμενος Φορέας Υλοποίησης - Δικαιούχος	Διεύθυνση Δασών – Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Γ. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ – ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	
Ενδεικτικός Προϋπολογισμός	€ 30.000
Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα	Πράσινο Ταμείο
Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα	Ιούνιος 2022 – Ιούνιος 2023
Δ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	
Σκοπός του εν λόγω έργου είναι πέρα από την ενημέρωση των πολιτών για την πρόοδο της απόληψης και η καλύτερη παρακολούθηση της απόληψης των καμένων δέντρων από τα δασαρχεία της περιοχής. Επιπλέον, σκοπός είναι να δημιουργηθεί ένα Ψηφιακό Ημερολόγιο Καταγραφής Δεδομένων με σαφές χρονοδιάγραμμα για το πότε ο κάθε συνεταιρισμός έχει αναλάβει να ενεργήσει σε κάθε συστάδα. Ένα από τα αποτελέσματα είναι και η καταπολέμηση της παράνομης υλοτόμησης μέσω της ενημέρωσης των εργασιών. Αυτή η εφαρμογή προβλέπεται να αποτελέσει παρακαταθήκη για την καλύτερη οργάνωση της διαχείρισης του Νέου Δάσους της Βόρειας Εύβοιας, αλλά και γενικότερα για το μέλλον των δασών της Ελλάδας. Ωφελούμενοι της εφαρμογής θα είναι τα δασαρχεία και γενικότερα το ΥΠΕΝ, γιατί αποκτούν ουσιαστικά ένα καινοτόμο εργαλείο καταγραφής και διαχείρισης των καμένων δασών. Σε δεύτερο χρόνο, όλοι οι πολίτες θα έχουν πλήρη εικόνα για το πως προχωράει η πρόοδος της απομάκρυνσης των καμένων δέντρων που θα δώσουν τη θέση τους στο νέο δάσος.	
Ε. ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	
1	Εν Εξελίξει

ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ/ΔΡΑΣΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ	Αποκατάσταση υποδομών σε χώρους δασικής αναψυχής
Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	
Σύντομη Τεχνική Περιγραφή	Το έργο αφορά στην αποκατάσταση και βελτίωση των κάτωθι υπαρχόντων χώρων αναψυχής, για τους οποίους έχει ήδη εκπονηθεί σχετική μελέτη και η οποία έχει εγκριθεί από τη Διεύθυνση Δασών Νομού Ευβοίας. Ειδικότερα: - Χώρος δασικής αναψυχής «Καταρράκτες Δρυμώνα»-Μονοπάτι Ξηρόν Όρος» - Περιηγητικές διαδρομές πέριξ του Δασικού Χωριού «Παπάδες» (πράσινη διαδρομή-κόκκινη διαδρομή) - Χώρος δασικής αναψυχής «Βαθύρεμα-Ταμπακαριά-Προφήτης Ηλίας» - Μονοπάτι «Καναλάκια-Χριστός-Άγιος Γρηγόριος-Μεσοπέτρι» - Χώρος δασικής αναψυχής «Καμαρίτσα»-Μονοπάτι προς όρος Καβαλάρη Ειδικότερα το έργο περιλαμβάνει: - Εργασίες συντήρησης και διαμόρφωσης των υπαρχόντων δασικών μονοπατιών - Κατασκευή σκαλοπατιών ή πλατύσκαλων με ξηρολιθοδομή - Απομάκρυνση πεσμένων δέντρων - Αντικατάσταση καμένων ξύλινων καθιστικών με κατασκευή πέτρινων καθιστικών - Κατασκευή και τοποθέτηση <u>τραπέζοπαγκων</u> με λιθόδημητα βάθρα και <u>χονδρόπλακες</u> για τραπέζι <u>Αντικατάσταση καμένης ξύλινης περίφραξης</u> - Αντικατάσταση καμένης ξύλινης περίφραξης με σχοινί <u>Αντικατάσταση λάστιχου άρδευσης Φ25mm</u> - Αντικατάσταση πληροφοριακών πινακίδων, πινακίδων κατεύθυνσης και επιβεβαίωσης - Κατασκευή <u>εξάγωνων κιάσκι</u> - Κατασκευή <u>τουαλέτας</u> <u>Γεφυράκι με πέτρινα βάθρα</u> - Τοποθέτηση εξοπλισμού παιδικών παιχνιδιών (κούινες, τραμπάλες κ.λπ.) - Κατασκευή <u>κιάσκι-κτιρίου ενημέρωσης</u>
Β. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	
Προτεινόμενος Φορέας Υλοποίησης – Δικαιούχος	Δασαρχείο Λίμνης
Γ. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ – ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	
Ενδεικτικός Προϋπολογισμός Έργου	€ 381.920,00
Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα	Πράσινο Ταμείο/Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα «Φυσικό Περιβάλλον και Καινοτόμες Δράσεις 2022», Άξονας Προτεραιότητας 2 «Δράσεις διατήρησης της βιοποικιλότητας καινοτόμες δράσεις – έξυπνες πόλεις – λοιπές δράσεις (έχει ενταχθεί με την υπ' αρ. 233.1.6.1./2022 απόφαση του Δ.Σ. του Πράσινου Ταμείου)
Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα	10/2022-05/2023

Δ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	
Οι προαναφερόμενοι χώροι κατασκευάστηκαν από το Δασαρχείο Λίμνης σε διάφορες χρονικές περιόδους, καλύπτοντας ένα χρονικό διάστημα 15 περίπου χρόνων και χρήζουν άμεσης αποκατάστασης των κατασκευών που έχουν υποστεί ζημιές από την καταστροφική πυρκαγιά του καλοκαιριού του 2021 στη Βόρεια Εύβοια. Παράλληλα με την αποκατάστασή τους θα αναβαθμιστούν αισθητικά οι χώροι, θα καταστούν πιο λειτουργικοί, θα παρέχουν στους επισκέπτες-εκδρομείς ασφάλεια και θα ικανοποιούν αφενός τις βασικές τους ανάγκες για αναψυχή, ενώ ταυτόχρονα, σε συνδυασμό και με τους άλλους χώρους αναψυχής που βρίσκονται σε κοντινή απόσταση θα μπορούν να συμβάλλουν και στην περιβαλλοντική εκπαίδευση των νέων. Τα προτεινόμενα έργα κατά την κατασκευή τους δεν πρόκειται να επιφέρουν αλλοίωση του φυσικού περιβάλλοντος, καθώς οι κατασκευές είναι υφιστάμενες, είναι απλές, ξύλινες ή πέτρινες και θα βοηθήσουν στην αισθητική βελτίωση του χώρου. Η υλοποίηση του έργου θα συμβάλει στην προσέλκυση επισκεπτών και παράλληλα στην ενίσχυση της τοπικής οικονομίας.	
Ε. ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	
1	Το έργο έχει προκηρυχθεί και αναμένεται η συμβασιοποίησή του.

ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ/ΔΡΑΣΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ	Συντήρηση, Σήμανση & Ανάδειξη σηματοδοτημένων πεζοπορικών διαδρομών στην περιοχή του Δήμου Ιστιαίας – Αιδηψού «Τελέθριο Όρος και Όρος Λίχα»
Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	
Σύντομη Τεχνική Περιγραφή	Το έργο αφορά στη βελτίωση της βατότητας υφισταμένων μονοπατιών στην περιοχή των προσβάσιμων ορέων Τελέθριο και Λίχας, του Όρους Ξηρό και στην ημιορεινή ενδοχώρα μεταξύ των οικισμών Πευκί, Αρτεμίσιο, Βασιλικά και Μηλιές του Δήμου Ιστιαίας-Αιδηψού, και τη σήμανσή τους, ώστε να δημιουργηθεί ένα δίκτυο βατών και σηματοδοτημένων πεζοπορικών διαδρομών, στο οποίο να μπορούν να πεζοπορούν με ασφάλεια και άνεση πεζοπόροι όλων των κατηγοριών, από οικογένειες με μικρά παιδιά έως έμπειροι ορειβάτες. Οι προτεινόμενες σηματοδοτημένες πεζοπορικές διαδρομές αναπτύσσονται σε όλες τις περιοχές του Δήμου, με έμφαση στις ορεινές, αγροτικές και μειονεκτικές (από τουριστικής πλευράς) περιοχές, καθώς και σε περιοχές μακριά από την παραθαλάσσια ζώνη. Οι πεζοπορικές διαδρομές (μαζί με τα συνδετήρια σκέλη τους) είναι είκοσι δύο (22), ενώ το συνολικό μήκος τους είναι 126,8 χλμ. Οι προτεινόμενες προς σηματοδότηση πεζοπορικές διαδρομές στο Τελέθριο όρος αξιοποιούν ένα μεγάλο μέρος των εγκαταλελειμμένων δρόμων υλοτομίας, καθώς και παλιά μονοπάτια που δημιουργήθηκαν από αγρότες και κτηνοτρόφους. Στα όρη Λίχας και Ξηρό και στην ημιορεινή ενδοχώρα του Δήμου Ιστιαίας-Αιδηψού, όπου αναπτύσσονται οι υπόλοιπες προτεινόμενες για σηματοδότηση πεζοπορικές διαδρομές, υπάρχει ένα πυκνό δίκτυο αγροτικών οδών που οδηγούν σε αρχαίους ελαιώνες, αμπελώνες, παλιά κτήματα και άλλες αγροτικές εκμεταλλεύσεις, καθώς και πολλά μονοπάτια που οδηγούν σε σημαντικά αξιοθέατα και φυσικά τοπία μοναδικής ομορφιάς, όπως φαράγγια, καταρράκτες, σημεία θέας, κ.λπ. Οι προτεινόμενες για σηματοδότηση πεζοπορικές διαδρομές σε αυτές τις περιοχές αξιοποιούν αυτά τα υφιστάμενα μονοπάτια και τις δασικές /αγροτικές οδούς, συνθέτοντας κυκλικές ή γραμμικές πεζοπορικές διαδρομές που δίνουν την ευκαιρία στον πεζοπόρο να γνωρίσει την ιδιαίτερη περιβαλλοντική και πολιτιστική ταυτότητα της περιοχής. Όλες οι προτεινόμενες προς σηματοδότηση πεζοπορικές διαδρομές αποτελούν πεζοπορικές διάρκειας 2 έως 8 ωρών. Οι διαδρομές διέρχονται από δημόσιες εκτάσεις ή χαράξεις που έχουν τεθεί σε κοινόχρηστη χρήση για τη διέλευση πεζών. Καμία από τις διαδρομές δεν διέρχεται από περιοχή Natura 2000, από περιοχή ΤΙΦΚ (Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους) ή άλλη προστατευόμενη περιοχή ΖΕΠ (Ζώνες Ειδικής Προστασίας) σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία (ν.3937/2011). Για τη δημιουργία του προτεινόμενου δικτύου σηματοδοτημένων πεζοπορικών διαδρομών προβλέπονται οι κάτωθι εργασίες: • Βελτίωση βατότητας μονοπατιών που περιλαμβάνει εργασίες καθαρισμού οχλούσας βλάστησης, εργασίες εξομάλυνσης του καταστρώματος των μονοπατιών, καθώς και εργασίες διαμόρφωσης των πρηνών, όπου αυτό απαιτείται. • Σήμανση πεζοπορικών διαδρομών με υλικά σήμανσης όπως ξύλινοι πάσσαλοι, ξύλινες ενημερωτικές πινακίδες, μεταλλικές πινακίδες-χάρτες, μεταλλικά πινακίδια αρίθμησης, μεταλλικά πινακίδια κατεύθυνσης, επικοινωνικές βραχοσημάνσεις με μπογιά, όπου αυτό απαιτείται, αισθητήρες NFC (Near Field Communication) και μεγάλες ενημερωτικές πινακίδες-χάρτες. • Μικρά τεχνικά έργα κατά μήκος των πεζοπορικών διαδρομών που περιλαμβάνουν τοποθέτηση ξύλινων κορμωσκαλοπατιών σε σημεία του μονοπατιού με μεγάλη κλίση, οριοθέτηση του ίχνους του μονοπατιού με μεγάλους λίθους, μικρές ξύλινες γέφυρες για αντιμετώπιση προβλημάτων στη διάσχιση ρεμάτων, κ.λπ.
Β. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	
Προτεινόμενος Φορέας Υλοποίησης - Δικαιούχος	Δήμος Ιστιαίας-Αιδηψού

Γ. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ – ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	
Ενδεικτικός Προϋπολογισμός	€ 304.800,00
Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα	Ταμείο Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας / Άξονας 1.4 «Αειφόρος χρήση των πόρων, ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και διατήρηση της βιοποικιλότητας», «Δράσεις Προστασίας της βιοποικιλότητας»
Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα	11/2022 – 10/2023
Δ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	
Στόχος του έργου είναι η προσέλκυση επισκεπτών στην περιοχή του Δήμου Ιστιαίας-Αιδηψού από την Ελλάδα και το εξωτερικό, οι οποίοι ενδιαφέρονται για εναλλακτικές μορφές τουρισμού, όπως η πεζοπορία και η ορειβασία. Δεδομένου ότι η πεζοπορία και η ορειβασία είναι αθλητικού χαρακτήρα δραστηριότητες σε ανοιχτό χώρο και πραγματοποιούνται καλύτερα την άνοιξη και το φθινόπωρο, οπότε δεν υπάρχουν οι υψηλές θερμοκρασίες του καλοκαιριού, άμεση συνέπεια αυτού του έργου θα είναι η επέκταση της τουριστικής περιόδου κατά πέντε μήνες (Απρίλιο, Μάιο, Ιούνιο, Οκτώβριο και Νοέμβριο), καθιστώντας τη Βόρεια Εύβοια τουριστικό προορισμό με κίνηση οκτώ μήνες τον χρόνο. Επιπλέον, οι διαδρομές αναπτύσσονται σε ορεινές, αγροτικές και μειονεκτικές (από τουριστικής πλευράς) περιοχές, καθώς και σε περιοχές μακριά από την παραθαλάσσια ζώνη με την έντονη τουριστική κίνηση του καλοκαιριού, με στόχο την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας των μικρών χωριών που υπάρχουν σε αυτές τις περιοχές.	
Ε. ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	
1	- Έχει ολοκληρωθεί η μελέτη «χαρτογράφηση μονοπατιών και δασικών οδών και καταγραφές στοιχείων για τη δημιουργία δικτύου σηματοδοτημένων πεζοπορικών διαδρομών και την ανάπτυξη πεζοπορικού τουρισμού στην περιοχή του Δήμου Ιστιαίας-Αιδηψού». - Αναμένεται η έγκριση της Μελέτης και κατόπιν η σύνταξη των τευχών δημοπράτησης.

ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ/ΔΡΑΣΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ	Υδρολογική μελέτη ορεινών και πεδινών έργων στην Βόρεια Εύβοια (Μελέτη διαχείρισης υδάτινου δυναμικού)
Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	
Σύντομη Τεχνική Περιγραφή	Το έργο αφορά στη χωροθέτηση των θέσεων που είναι κατάλληλες για να γίνουν ταμειωτήρες αποθήκευσης ύδατος από ρέματα και πηγές. Οι θέσεις αυτές θα καταγραφούν και θα υπολογιστούν, εν είδει προκαταρκτικής μελέτης, οι πιθανές ποσότητες νερού που μπορούν να αποθηκευτούν. Οι ανάγκες, οι οποίες θα καταγραφούν, αφορούν κυρίως στην ύδρευση των οικισμών και στην άρδευση των γεωργικών εκτάσεων σε όλη την έκταση των Δήμων Μαντουδίου-Λίμνης-Αγίας Άννας και Ιστιαίας-Αιδηψού. Σκοπός της μελέτης είναι να συνδεθούν οι ανάγκες σε νερό με τους υφιστάμενους υδατικούς πόρους και τη δυνατότητα αποθήκευσης σημαντικών ποσοτήτων σε υπάρχουσες τεχνητές λίμνες και σε άλλες, που θα δημιουργηθούν.
Β. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	
Προτεινόμενος Φορέας Υλοποίησης – Δικαιούχος	Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
Γ. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ – ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	
Ενδεικτικός Προϋπολογισμός Έργου	30.000,00€
Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα	Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας 2021-2025
Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα	10/2022 – 03/2023
Δ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	
Με το έργο επιτυγχάνονται: - Η καταγραφή όλων των αναγκών ύδρευσης και άρδευσης των δύο Δήμων της Βόρειας Εύβοιας. - Η καταγραφή του όγκου νερού που μπορούν να συγκεντρώσουν οι υφιστάμενες τεχνικές εκσκαφές (από εκμετάλλευση λευκολίθου), ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως μόνιμες δεξαμενές. - Η καταγραφή όλων των θέσεων που έχουν προταθεί μέχρι σήμερα για την κατασκευή φραγμάτων αποθήκευσης νερού και των δυνατοτήτων τους σε όγκο αποθήκευσης. - Η οργάνωση της οικονομίας των υδάτων και η συγκρότηση του προγράμματος διαχείρισης του νερού με σύνταξη αντίστοιχου χρονοδιαγράμματος. Το έργο συνδυάζεται και συσχετίζεται με όλες τις προηγούμενες ενέργειες που έχουν γίνει στον τομέα αυτό, με στόχο τη δόμηση μιας ενιαίας πολιτικής του τομέα των υδάτων.	
Ε. ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	
1	Ωριμο έργο – αναμένεται η υπογραφή της Σύμβασης με τον Ανάδοχο εντός Οκτωβρίου 2022

ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ/ΔΡΑΣΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ	Εθνικό Μονοπάτι 21 στην Εύβοια
Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	
Σύντομη Τεχνική Περιγραφή	Το Μονοπάτι 21 διοικητικά υπάγεται στην Περιφερειακή Ενότητα Εύβοιας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας. Έχει χαραχτεί πριν από 40 περίπου χρόνια από τον πρόεδρο της Ελληνικής Ομοσπονδίας Ορειβασίας και Αναρρίχησης και όταν κατασκευαστεί θα διασχίζει σχεδόν όλα τα βουνά της Εύβοιας ξεκινώντας από τους Ωρεούς της Βόρειας Εύβοιας ως την Κάρυστο στη Νότια Εύβοια. Αναλυτικότερα, το Μονοπάτι 21 θα διασχίζει τους κάτωθι ορεινούς όγκους: - Τελέθριο Όρος – 30 χλμ. - Όρη Ξηρό, Καντήλι και Πυξαριάς – 25 χλμ. - Όρη Δίρφη και Ξεροβούνι – 35 χλμ. - Όρος Όλυμπος Εύβοιας – 20 χλμ. - Περιοχή Όχης – Καρυστίας – 20 χλμ. Το Μονοπάτι 21 <u>χωροθετείται</u> εν μέρει στην περιοχή παρέμβασης (Βόρεια Εύβοια), συνδέοντάς τη με το σύνολο του νησιού. Παρακλάδια του Μονοπατιού 21, συνολικού μήκους 10 χλμ. θα είναι ειδικά διαμορφωμένα, προσβάσιμα για ΑΜΕΑ για τη διασφάλιση των αρχών των ίσων ευκαιριών, τη συμμετοχή χωρίς καμία διάκριση, με ανοιχτές δράσεις και δραστηριότητες σε όλους τους πολίτες. Ειδικότερα, το έργο αφορά στην ανασύσταση των παλαιών διαδρομών επικοινωνίας ιδίως των ορεινών και ημιορεινών κοινοτήτων, μέσω του εντοπισμού και της ανάδειξης των μονοπατιών και τη μετατροπή τους σε άξονες αναψυχής, αναγνώρισης της φύσης και του πολιτισμού. Οι διαδρομές αυτές αποτελούν τους βασικούς ενδογενείς αναπτυξιακούς πόρους, κατά τον άξονα βορρά-νότου της Εύβοιας. Το Μονοπάτι 21 θα διατρέχει όλη την Εύβοια, από Λιχάδα έως Κάβο Ντόρο και θα συνδέσει όλα τα παραπάνω μονοπάτια σε ένα ενιαίο δίκτυο. Το Μονοπάτι 21 θα συνδεθεί με τα μνημεία της φύσης και του πολιτισμού, ήτοι με τους φυσικούς (βλάστηση, πανίδα, τοπίο κ.λπ.) και ανθρωπογενείς (μνημεία, ιστορικοί τόποι, παραδοσιακοί οικισμοί κ.λπ.) πόρους, καθώς και με τις τοπικές επιχειρήσεις, συμβάλλοντας στην ενίσχυση της τοπικής οικονομίας και κοινωνίας. Για την υλοποίηση του έργου αναφέρονται ως αναγκαίες ενέργειες: - Μελέτη και χαρτογράφηση του Μονοπατιού 21. - Υλοποίηση Υποδομών για τα Μονοπάτια (μελέτη καθαρισμού και σηματοδότησης). - Μελέτη ανάδειξης μνημείων φύσης και πολιτισμού. - Πρόταση συμμετοχής επιχειρήσεων εναλλακτικών δραστηριοτήτων και επιχειρήσεων ωφελούμενων από το έργο μέσω ενός Συμφώνου Συνεργασίας. - Μελέτη για την ανάδειξη – προώθηση του μονοπατιού. Η μελέτη και η υλοποίηση του έργου θα πραγματοποιηθεί με βάση την ΥΑ 151344/165 (ΦΕΚ 206/Β/2017) – Καθορισμός τεχνικών προδιαγραφών χάραξης, σήμανσης, διάνοιξης και συντήρησης ορειβατικών-πεζοπορικών μονοπατιών.
Β. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	
Προτεινόμενος Φορέας Υλοποίησης – Δικαιούχος	Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
Γ. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ – ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	
Ενδεικτικός Προϋπολογισμός	€ 125.860,00

Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα	Ταμείο Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας/ Άξονας 1.4 «Αειφόρος χρήση των πόρων, ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και διατήρηση της βιοποικιλότητας», «Δράσεις Προστασίας της βιοποικιλότητας»
Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα	02/2024 – 10/2024
Δ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	
Σκοπός της δράσης είναι η αντιμετώπιση των αναπτυξιακών προκλήσεων των ορεινών και ημιορεινών ιδίως περιοχών της Εύβοιας και η ενίσχυση της τοπικής οικονομίας, μέσα από την ανάδειξη, οργάνωση και προβολή των μονοπατιών ως στοιχείων της δασικής αναψυχής, αλλά και της σύνδεσης της φύσης με τον πολιτισμό. Ειδικότερα, στόχος για το Μονοπάτι 21 είναι: - Να λειτουργήσει ως άξονας αειφόρου ανάπτυξης για την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση. - Να αναδείξει τη φυσική και περιβαλλοντική κληρονομιάς. - Να στηρίξει με νέους πόρους την τοπική οικονομία. Επιπλέον, το έργο θα αποτελέσει σημαντικό εργαλείο για την ανάπτυξη και προβολή του πεζοπορικού τουρισμού στην Εύβοια με πολλαπλά οφέλη στον τουρισμό και την τοπική οικονομία. Ως αναμενόμενα αποτελέσματα του έργου αναφέρονται: - Η αξιοποίηση των ορεινών τοπίων και η ανάδειξη της βιοποικιλότητας της Εύβοιας. - Η ανάδειξη των μνημείων της φύσης και του πολιτισμού. - Η σύνδεση των υπαρχόντων μονοπατιών μεταξύ τους σε ένα ενιαίο δίκτυο. - Η δημιουργία συνθηκών ένταξης εναλλακτικών δραστηριοτήτων με τη συμμετοχή της τοπικής οικονομίας.	
Ε. ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	
2	Σύνταξη Τευχών Δημοπράτησης

ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ/ΔΡΑΣΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ	Πρόγραμμα Μη Δημόσιας Δασοπονίας
Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	
Σύντομη Τεχνική Περιγραφή	Τα μη δημόσια δάση αποτελούν περίπου το 35% των δασών της χώρας και ανήκουν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου. Σε σχέση με τη δημόσια δασοπονία, η μη δημόσια έχει μικρότερη πυκνότητα οδικού δικτύου, οι αναδασώσεις που έχουν πραγματοποιηθεί στο παρελθόν είναι ελάχιστες, τα εκτελεσθέντα έργα για τη δασοπροστασία είναι ανεπαρκή και δεν έχουν πραγματοποιηθεί σε μεγάλο βαθμό, βελτιώσεις και καλλιέργειες στα δάση. Τα δάση αυτά από την άποψη σύνθεσης και παραγωγικής ικανότητας δεν υστερούν έναντι των δημοσίων, από άποψη όμως παραγωγής σε δασικά προϊόντα και υπηρεσίες, υπολείπονται εκείνων του δημόσιου δασοπονικού τομέα. Η χαμηλή απόδοσή τους οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι δεν γίνονται ιδιωτικές επενδύσεις λόγω της χαμηλής, μακρόχρονης και συνεπώς αβέβαιης απόδοσής τους και σε μερικά άλλα προβλήματα, που αναφέρονται στο μικρό μέγεθος των δασικών ιδιοκτησιών, στην πρεμνοφυή κυρίως μορφή τους κ.λπ. Σύμφωνα με τα στοιχεία για την ελληνική δασοπονία (Κριτήρια και Δείκτες Αειφορικής Διαχείρισης των Δασών της Ελλάδας, 2000) η ετησίως απολαμβανόμενη ποσότητα ξύλου από τα δάση της χώρας υπολείπεται σημαντικά της καθαρής ετήσιας προσαύξησής τους. Η ποιότητα του παραγόμενου σήμερα ξύλου δεν είναι η καλύτερη δυνατή εξαιτίας των επιδράσεων που δέχτηκε το ξυλώδες κεφάλαιο των ελληνικών δασών από τη βοσκή, τις πυρκαγιές, τις λαθρούλοτομίες και τέλος, της κατά κανόνα χαμηλής παραγωγικότητας των δασικών εδαφών της Ελλάδας. Σκοπός του συγκεκριμένου μέτρου είναι η στήριξη των ιδιοκτητών δασών και δασικών εκτάσεων, προκειμένου να εφαρμόσουν μία <u>πολυλειτουργική</u> δασική πολιτική, η οποία επικεντρώνεται μεν στη βελτίωση των οικονομικών δεικτών και της ανταγωνιστικότητας, αλλά συγχρόνως διατηρεί τη βιοποικιλότητα και ακολουθεί τις δεσμεύσεις της <u>αειφορικής</u> διαχείρισης. Πιο συγκεκριμένα, οι στόχοι του μέτρου είναι: • Η βελτίωση της οικολογικής και οικονομικής αξίας των δασών και δασικών εκτάσεων με την ποιοτική αναβάθμισή τους, με τη λήψη κατάλληλων διαχειριστικών μέτρων. • Η δημιουργία έργων υποδομής για τη βελτίωση της προσβασιμότητας των δασών με πολλαπλά οφέλη (οικονομικά, προστατευτικά). • Η ανάγκη προστασίας τους από φυσικές και άλλες καταστροφές που υποβαθμίζουν την αξία τους. Συγκεκριμένα, τα μη δημόσια δάση της Βόρειας Εύβοιας καλύπτουν –λόγω ιστορικών συνθηκών (τρόπος και χρόνος απελευθέρωσής της από την Επανάσταση του 1821)– ένα μεγάλο ποσοστό αναλογικά με τη συνολική δασική έκταση της περιοχής. Έτσι, στην περιοχή αρμοδιότητας του Δασαρχείου Ιστιαίας, τα μη δημόσια δάση και δασικές εκτάσεις (ανήκοντα σε ιδιώτες, Κοινότητες, Αναγκαστικούς Δασικούς Συνεταιρισμούς, <u>συνιδιόκτητα, συνδιακατεχόμενα</u>, διακατεχόμενα ή άλλης μορφής) καλύπτουν περίπου το 90% της συνολικής δασικής έκτασης, ενώ στην περιοχή ευθύνης του Δασαρχείου Λίμνης το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 70%. Μετά από τις καταστροφικές πυρκαγιές του 2021, ο τομέας της μη δημόσιας δασοπονίας στις περιοχές αυτές έχει ανάγκη από δράσεις ενίσχυσης, διεύρυνσης και αναβάθμισης μέσα από παρεμβάσεις, προγράμματα και ενέργειες που θα στηρίξουν τους ιδιοκτήτες/κατόχους των μη δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων. Εν κατακλείδι, το πρόγραμμα αφορά στη χρηματοδότηση μελετών και έργων, τα οποία είναι απαραίτητα να γίνουν μετά την πυρκαγιά του Αυγούστου 2021, ώστε να προστατευθούν τα ιδιωτικά δάση και να γίνουν αντικείμενο διαχείρισης με ορθολογικά επιστημονικά τρόπο. Τα <u>αντικείμενα χρηματοδότησης μελετών</u> είναι: • Σύνταξη μελετών διαχείρισης δασών ή τροποποίησής τους μετά τις καταστροφές της φωτιάς. <u>Μελέτες καθαρισμού.</u> • Σύνταξη μελετών αντιπυρικής προστασίας, για τα έργα που είναι απαραίτητα για την αντιμετώπιση του κινδύνου της φωτιάς. • Σύνταξη μελετών αναδάσωσης στις περιοχές που θα κριθεί αυτό απαραίτητο. Τα <u>έργα</u> που χρειάζονται χρηματοδότηση είναι: • Αντιπυρικές ζώνες, δρόμοι, δεξαμενές, προμήθεια υλικών εξοπλισμού για την αντιπυρική προστασία των δασών.

	• Αγορά, φύτευση και συντήρηση των φυτών που είναι απαραίτητο να εγκατασταθούν για την αναδάσωση ορισμένων περιοχών. • Καθαρισμός περιοχών του δάσους, κυρίως ζώνες αντιπυρικής προστασίας, παρόδιες ζώνες, ζώνες σε θέσεις αντιμετώπισης της φωτιάς. Επιλέξιμες δράσεις: Οι επενδύσεις που μπορεί να υλοποιήσει ένας δικαιούχος για τη βελτίωση της οικονομικής αξίας των δασών είναι αναγκαίο να αποσκοπούν στον <u>πολυλειτουργικό</u> ρόλο αυτών και όχι μόνο στην παραγωγή υψηλής ποιότητας τεχνικής ξυλείας. Εξάλλου, ο <u>πολυλειτουργικός</u> ρόλος του δάσους και η εφαρμογή δασοπονίας πολλαπλών σκοπών δεν αποτελεί μόνο στόχο της ελληνικής δασοπονίας, αλλά και της Δασικής Στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συνεπώς, οι προτεινόμενες δράσεις του μέτρου είναι οι εξής: • Καλλιεργητικές φροντίδες <u>δασοσυστάδων</u> (περιποίηση <u>νεοφυτειών</u>, καθαρισμός <u>πυκνοφυτειών</u>, αραιώσεις κ.λπ.) και βελτίωση υποβαθμισμένων δασών, καθώς και <u>καστανοτεμαχίων</u> για εργασίες καθαρισμού, αραιώσεων, κ.λπ. • Εισαγωγή νέων δασοπονικών ειδών σε υποβαθμισμένες <u>δασοσυστάδες</u> ή σε συστάδες που επιδιώκεται η αλλαγή του δασοπονικού είδους με σκοπό την αύξηση, ανανέωση, βελτίωση, αντικατάσταση και εμπλουτισμό του ξυλώδους κεφαλαίου (<u>ξυλαπώθεμα</u>). • Αναδάσωση (και περίφραξη εκτάσεων αυτών), με σκοπό την προστασία επικλινών εδαφών, παραγωγή δασικών προϊόντων ή αγαθών και υπηρεσιών κ.λπ. • Έργα κατασκευής, βελτίωσης δασικών μεταφορικών εγκαταστάσεων (διάνοιξη – βελτίωση δασικών δρόμων, κατασκευή τεχνικών έργων σκυρόστρωσης κ.λπ.). • Έργα προστασίας δασών από πυρκαγιές (διενέργεια <u>εκθαμνώσεων, φρυγανεύσεων, θρυμματισμού</u> υπολειμμάτων, διάνοιξη <u>δασοδρόμων</u>, κατασκευή <u>υδατοδεξαμενών</u>, κ.λπ.). • Η εκπόνηση διαχειριστικών σχεδίων και οι μελέτες για την υλοποίηση των προαναφερόμενων τύπων επενδύσεων. • Έργα υπαίθριας δασικής αναψυχής (θέσεων θέας, μονοπατιών, σημάνσεις, σήμανση κ.λπ.). • Μελέτες και έργα προστασίας δασών από πυρκαγιές (διενέργεια <u>εκθαμνώσεων, φρυγανεύσεων</u>, θρυμματισμού υπολειμμάτων, διάνοιξη, βελτίωση αντιπυρικών ζωνών και δασικών δρόμων, κατασκευή <u>υδατοδεξαμενών, υδατοφραγμάτων, πυροφυλακίων</u>, κ.λπ.). • Μελέτες και Έργα Κατασκευής και Βελτίωσης Δασικών Μεταφορικών Εγκαταστάσεων (διάνοιξη δασικών δρόμων, <u>δασοτρακτερόδρομων, κορμποπλατειών</u>, κατασκευή τεχνικών έργων σκυρόστρωσης κ.λπ.). • Μελέτες και Έργα Καλλιέργειας <u>Δασοσυστάδων</u> (περιποίηση <u>νεοφυτειών</u>, καθαρισμό <u>πυκνοφυτειών</u>, αραιώσεις κ.λπ.) και βελτίωση υποβαθμισμένων δασών, καθώς και <u>καστανοτεμαχίων</u> για εργασίες καθαρισμού, αραιώσεων εμβολιασμού κ.λπ.). • <u>Μελέτες Διαχείρισης Δασών (Δασοπονικές).</u> • Μελέτες και Έργα Ορεινής <u>Υδρονομίας.</u> Στόχοι: 1. Αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση των οικοσυστημάτων που εξαρτώνται από τη δασοκομία. 2. Αποκατάσταση και διατήρηση της βιοποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών <u>Natura 2000</u>. 3. Βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων (διασφάλιση ποιότητας νερού, αποτροπή πλημμυρών κ.λπ.). 4. Βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους (πρόληψη διάβρωσης του εδάφους, διατήρηση της ποιότητας των εδαφών κ.λπ.). ροϋποθέσεις: • Εγκεκριμένες μελέτες σύμφωνα με την ισχύουσα Δασική Νομοθεσία. • Τα προτεινόμενα έργα να είναι ενταγμένα στα Ετήσια Προγράμματα Ανάπτυξης της Δασοπονίας της Περιφερειακής Ενότητας –στο πλαίσιο της παρ. 7 του άρθρου 10 του ν. 2503/1997 «<u>Διοίκηση, οργάνωση, στελέχωση της Περιφέρειας, ρύθμιση θεμάτων για την τοπική αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις</u>» (Α΄ 107), όπως ισχύει.
--	---

Β. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	
Προτεινόμενος Φορέας Υλοποίησης – Δικαιούχος	Δικαιούχοι: - Δήμοι/Κοινότητες Βόρειας Εύβοιας, κάτοχοι κοινοτικών δασών και δασικών εκτάσεων - Ιδιοκτήτες/συνιδιοκτήτες κάτοχοι ιδιωτικών δασών και δασικών εκτάσεων - Διακάτοχοι/συνδιακάτοχοι (συν)διακατεχόμενων δασών και δασικών εκτάσεων - Δασοκτήμονες Ιερές Μονές - Αναγκαστικοί Δασικοί Συνεταιρισμοί Εμπλεκόμενοι φορείς: - ΥΠΕΝ, Επιθεώρηση Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής Θεσσαλίας & Στερεάς Ελλάδας, Διεύθυνση Δασών Ευβοίας, Δασαρχεία Ιστιαίας και Λίμνης - Περιφερειακή Ενότητα Ευβοίας – Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας & Στερεάς Ελλάδας
Γ. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ – ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	
Ενδεικτικός Προϋπολογισμός Έργου	€ 1.200.000,00
Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα	Ο.Χ.Ε. Βόρειας Εύβοιας
Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα	05/2023 – 12/2027
Δ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	
Με το έργο επιτυγχάνονται τα παρακάτω: - Η διαχείριση των δασών για την παραγωγή δασικών προϊόντων, αλλά και των άλλων υπηρεσιών που παρέχουν τα δάση. - Η προστασία των δασών, ώστε να παρέχουν εργασία στον <u>παραδασόβιο</u> πληθυσμό, αλλά και τις οικοσυστημικές τους υπηρεσίες. - Η ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας με την αύξηση της απασχόλησης. - Η αναθέρμανση της εμπιστοσύνης των πολιτών προς το κράτος, η οποία δοκιμάστηκε κατά την τελευταία καταστροφική πυρκαγιά.	
Ε. ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	
2	Σύνταξη τευχών προκήρυξης του προγράμματος

ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ/ΔΡΑΣΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ	Κατασκευή έργων αποκατάστασης των υποδομών του Δασικού Χωριού Παπάδων που καταστράφηκαν από την πυρκαγιά στις 3/8/2021»
Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	
Σύνοψη Τεχνική Περιγραφή	Το έργο αφορά στην αποκατάσταση του Δασικού Χωριού Παπάδων από τις ζημιές που προκλήθηκαν από την πυρκαγιά του Αυγούστου 2021. Το έργο περιλαμβάνει τα επόμενα ουσιαστικά στοιχεία: - Την κατεδάφιση του υπόγειου κτηρίου του εστιατορίου από σκυρόδεμα και πλινθοδομή, με την απομάκρυνση των υλικών κατεδάφισης και την εκ νέου κατασκευή του, σύμφωνα με την παλιά χωροθέτησή του. - Την πλήρη κατασκευή του ξύλινου κτηρίου του εστιατορίου στην πρότερή του κατάσταση. - Την κατασκευή νέας πλάκας δαπέδου στις βάσεις των πέντε κτηρίων που καταστράφηκαν. - Την πλήρη κατασκευή των 5 ξύλινων κτηρίων-κατοικιών στην πρότερή τους κατάσταση. - Νέες Η/Μ εγκαταστάσεις (Υδραυλικές, Ηλεκτρικές, Θέρμανσης και Πυροπροστασίας) στα νέα κτήρια που θα κατασκευαστούν και στις κεντρικές εγκαταστάσεις που βρίσκονταν στο υπόγειο του εστιατορίου. - Την εκ νέου διαμόρφωση των κατεστραμμένων μονοπατιών που οδηγούσαν στα καμένα κτίρια. - Την αντικατάσταση λαμπτήρων και φανών στα περιμετρικά φωτιστικά.
Β. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	
Προτεινόμενος Φορέας Υλοποίησης – Δικαιούχος	Δασαρχείο Λίμνης
Γ. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ – ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	
Ενδεικτικός Προϋπολογισμός	€ 780.000,00
Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα	ΣΑΕ 875 Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων 2022 – Κωδικός Έργου 2021ΣΕ87500001
Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα	10/2022 – 07/2023
Δ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	
Η αποκατάσταση του δασικού χωριού θα προσελκύσει πάλι τους επισκέπτες της περιοχής. Αποτελεί πόλο δασικής αναψυχής, σε συνδυασμό με τις δυνατότητες πεζοπορίας, ορειβασίας, ποδηλασίας κ.λπ. που προσφέρει η εγγύς περιοχή, ενισχύοντας το αίσθημα της αποκατάστασης της παραγωγικής βάσης της περιοχής και της αναζωογόνησής της.	
Ε. ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	
1	Έχει δημοπρατηθεί το έργο και βρίσκεται σε διαδικασία συμβασιοποίησης.

ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ/ΔΡΑΣΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ	Πρόγραμμα «ΠΡΟΛΗΨΙΣ»
Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	
Σύντομη Τεχνική Περιγραφή	Το έργο αφορά στις ενέργειες που πρέπει να γίνουν πριν από την αντιπυρική περίοδο, με στόχο τη μείωση της πιθανότητας εκδήλωσης πυρκαγιών, τη μείωση της δυσκολίας αντιμετώπισης των πυρκαγιών, τη μείωση πιθανών καταστροφών σε περίπτωση μεγάλης πυρκαγιάς, αλλά και τη βελτίωση της οργάνωσης και ετοιμότητας των εμπλεκόμενων φορέων για άμεση αντιμετώπιση σχετικών περιστατικών. Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων προβλέπεται μια σειρά δράσεων, ως εξής: Δράση 1: Μελέτη τυποποίησης και χαρτογράφησης της δασικής καύσιμης ύλης και των τύπων μίξης δασών – οικισμών της Β. Εύβοιας. Η δράση αυτή αποτελεί απαραίτητη υποδομή για τα επόμενα βήματα σχεδιασμού. Θα στηριχθεί σε μεγάλο βαθμό σε μοντέλα καύσιμης ύλης που έχουν δημιουργηθεί ειδικά για την Ελλάδα, με επιβεβαίωση της καταλληλότητάς τους στο πεδίο. Θα απαιτηθεί η συνεργασία στελεχών των δασαρχείων που γνωρίζουν την περιοχή και τη βλάστησή της, με ειδικούς επιστήμονες που γνωρίζουν την μοντελοποίηση της καύσιμης ύλης και έχουν τη δυνατότητα χαρτογράφησης αυτής. Δράση 2: α) Μελέτη ανάλυσης απειλής από δασική πυρκαγιά στη Βόρεια Εύβοια, γενικό σχέδιο πρόληψης και προκαταστολής, και β) ειδικές Μελέτες- Σχέδια αυτοπροστασίας ανά Δημοτική Ενότητα/Κοινότητα (με τη συμμετοχή τοπικών παραγόντων). Η γενική μελέτη θα συνδυάσει τα αποτελέσματα της δράσης 1 με πλήθος άλλων πληροφοριών για την περιοχή, όπως τα στατιστικά στοιχεία των πυρκαγιών, της οικονομίας και του πληθυσμού, την τοπογραφία, την κατανομή και τα χαρακτηριστικά οικισμών και άλλων υποδομών, τις υποδομές πυρόσβεσης κ.λπ. για να προτείνει τις αποτελεσματικότερες και αποδοτικότερες προληπτικές ενέργειες. Ειδικότερα, θα γίνει ανάλυση στατιστικών, εκτίμηση και χαρτογράφηση του ρίσκου πυρκαγιάς (αίτια πυρκαγιών, πιθανοφάνεια εκδήλωσης και πιθανές επιπτώσεις) για την περιοχή της Εύβοιας, αποτύπωση των υφιστάμενων δυνατοτήτων (πόροι και μέσα) αντιμετώπισης και προσδιορισμός και προτεραιοποίηση μέτρων και έργων μείωσης του ρίσκου. Θα αναγνωριστούν σημεία κινδύνου (π.χ. ηλεκτρικό δίκτυο) αλλά και ευκαιρίας (φυσικά εμπόδια στην πυρκαγιά, καλλιέργειες), με αντίστοιχο σχεδιασμό μέτρων, κ.λπ. Παραδείγματα: • Χαρακτηρισμός ανάγκης για εκκένωση κάθε οικισμού σε περίπτωση πυρκαγιάς σε τρεις κατηγορίες (α) όχι εκκένωση, β) εκκένωση υπό (προκαθορισμένες) προϋποθέσεις, γ) άμεση εκκένωση, με αντίστοιχη ενημέρωση των κατοίκων. • Πύκνωση δικτύου υδατοδεξαμενών νερού/κρουινών, με δημιουργία νέων σε σημεία όπου δεν υπάρχουν άλλες πηγές υδροληψίας. Απαιτείται υψομετρική διαφορά για εύκολη πλήρωση των πυροσβεστικών οχημάτων (π/ο). • Σχεδιασμός ζωνών αντιμετώπισης πυρκαγιάς, οι οποίες θα είναι δυνατόν να υλοποιηθούν σε μικρό χρόνο, εφόσον παραστεί ανάγκη, καθώς οι συνθήκες εκεί το επιτρέπουν (εύκολη πρόσβαση, ήπιες κλίσεις, υπάρχουσα διάσπαση της συνέχειας καύσιμης ύλης (π.χ. από καλλιέργειες), μειωμένη ποσότητα δασικής βλάστησης, κ.λπ.). Έτσι θα αποφευχθεί μη απαραίτητο κόστος κατασκευής και ετήσιας συντήρησης, καθώς και οικολογική καταστροφή, ενώ σε περίπτωση πυρκαγιάς ο χρόνος και η προσπάθεια κατασκευής αντιπυρικής ζώνης θα είναι πολύ βελτιωμένα. Τα ειδικά σχέδια θα αξιοποιήσουν τη γενική μελέτη προσθέτοντας λεπτομέρεια και τοπική εξειδίκευση. Έτσι, θα βελτιώσουν σημαντικά την ασφάλεια των κατοίκων και θα επιτρέψουν την καλύτερη προστασία των οικισμών. Για την υλοποίηση της δράσης θα απαιτηθεί συνεργασία στελεχών των αρμόδιων φορέων με ειδικούς επιστήμονες. Για τα τοπικά σχέδια θα επιδιωχθεί επιπλέον η συμβολή της τοπικής αυτοδιοίκησης και εθελοντών, που θα συνεργαστούν επίσης στενά με τους ειδικούς επιστήμονες. Δράση 3: Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης πληθυσμιακών ομάδων για την αποτροπή πυρκαγιών, μέτρα αυτοπροστασίας και ανάπτυξης του εθελοντισμού. Η δράση θα περιλαμβάνει γενική ενημέρωση πληθυσμού για τα αίτια των πυρκαγιών και την αποφυγή σφαλμάτων που μπορούν να οδηγήσουν σε πυρκαγιά, αλλά και έκτακτη ενημέρωση πολιτών σε περίπτωση αυξημένου κινδύνου (ΜΜΕ, ενημερωτικές πινακίδες, προσωπικές επαφές). Οι πολίτες θα ενημερωθούν επιπλέον για την ανάγκη συμβολής με αποτρεπτικές επεμβάσεις σε περίπτωση διαπίστωσης κινδύνου αλλά και άμεσης και σωστής αναφοράς στο 199 για τυχόν εντοπιζόμενες εστίες πυρκαγιάς. Δράση 4: Βελτίωση συνεργασίας εμπλεκόμενων μερών (δημόσιων υπηρεσιών, φορέων & εθελοντών), με κοινές εκπαιδεύσεις, ασκήσεις επί χάρτου και στο πεδίο, προμήθεια εξοπλισμού καταγραφής πληροφοριών όπως μετεωρολογικά δεδομένα, στιγμιότυπα και πληροφορική

	υποστήριξη και δημιουργία online πλατφόρμας άμεσης επικοινωνίας. Θα πρέπει να επιδιωχθεί η συμμετοχή της Π.Υ., της Δασικής Υπηρεσίας, της ΠΠ των Δήμων, της Αστυνομίας, του Στρατού και των Εθελοντών της Εύβοιας (περιλαμβανομένων των δασεργατών, ρητινοκαλλιεργητών και ενεργών-ικανών πολιτών, οι οποίοι θα πρέπει να καταγραφούν και να εκπαιδευτούν κατάλληλα) Δράση 5: Υπηρεσίες Συμβούλου από ομάδα ειδικών επιστημόνων για την υποστήριξη της υλοποίησης και την αποτίμηση του Προγράμματος «ΠΡΟΛΗΨΙΣ».																																																																																																								
Β. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ																																																																																																									
Προτεινόμενος Φορέας Υλοποίησης - Δικαιούχος	Ο.Φ.Υ.ΠΕ.Κ.Α.																																																																																																								
Γ. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ																																																																																																									
Μελέτη	Λεπτομερής σχεδιασμός υλοποίησης των δράσεων (περιεχόμενο, τρόπος υλοποίησης, κριτήρια, τρόπος αποτίμησης)																																																																																																								
Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα Μελέτης	Τρεις μήνες από την έναρξη του έργου, με ολοκλήρωση το αργότερο ως τις 31 Ιανουαρίου 2023																																																																																																								
Ενδεικτικός Προϋπολογισμός Έργου	Μελέτη (περιλαμβάνει επιμίσθια & μετακινήσεις) € 30.000 Δράση 1: (περιλαμβάνει υπεργολαβία) € 120.000 Δράση 2: (περιλαμβάνει υπεργολαβία) € 120.000 Δράση 3: (περιλαμβάνει υπεργολαβία) € 80.000 Δράση 4: (περιλαμβάνει υπεργολαβία & εξοπλισμό) € 75.000 Δράση 5: (περιλαμβάνει υπεργολαβία) € 30.000 Σύνολο € 455.000																																																																																																								
Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα Υλοποίησης του Έργου	Πρόγραμμα «Στερεά Ελλάδα» 2021-2027, Ο.Χ.Ε. Βόρειας Εύβοιας																																																																																																								
Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Έργου	<table><tr><th colspan="13">ΜΗΝΑΣ (έναρξη Νοέμβριος 2022)</th></tr><tr><th>ΔΡΑΣΗ</th><th>1</th><th>2</th><th>3</th><th>4</th><th>5</th><th>6</th><th>7</th><th>8</th><th>9</th><th>10</th><th>11</th><th>12</th></tr><tr><td>Μελέτη</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Δράση 1</td><td></td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Δράση 2</td><td></td><td></td><td></td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Δράση 3</td><td></td><td></td><td></td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Δράση 4</td><td></td><td></td><td></td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td></td></tr><tr><td>Δράση 5</td><td></td><td></td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td>x</td></tr></table>	ΜΗΝΑΣ (έναρξη Νοέμβριος 2022)													ΔΡΑΣΗ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Μελέτη	x	x	x										Δράση 1		x	x	x	x	x	x	x					Δράση 2				x	x	x	x	x	x	x			Δράση 3				x	x	x	x	x	x	x			Δράση 4				x	x	x	x	x	x	x	x		Δράση 5			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
ΜΗΝΑΣ (έναρξη Νοέμβριος 2022)																																																																																																									
ΔΡΑΣΗ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12																																																																																													
Μελέτη	x	x	x																																																																																																						
Δράση 1		x	x	x	x	x	x	x																																																																																																	
Δράση 2				x	x	x	x	x	x	x																																																																																															
Δράση 3				x	x	x	x	x	x	x																																																																																															
Δράση 4				x	x	x	x	x	x	x	x																																																																																														
Δράση 5			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x																																																																																													
Δ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ																																																																																																									

- Βελτίωση της πρόληψης των δασικών πυρκαγιών στη Βόρεια Εύβοια και μείωση της πιθανότητας μεγάλων πυρκαγιών και σημαντικών καταστροφών. - Αύξηση της αποτελεσματικότητας έργων και δράσεων (π.χ. μείωσης της καύσιμης ύλης στο πλαίσιο του προγράμματος ANTI-NEPO) με υποστήριξη του σχεδιασμού εφαρμογής σε περιοχές προτεραιότητας και του τρόπου και είδους επέμβασης. - Βελτίωση της ενημέρωσης των κατοίκων και ευαισθητοποίησή τους, ώστε να συμβάλλουν στην πρόληψη με γνώμονα και την προστασία της κοινότητάς τους και της προσωπικής τους περιουσίας. - Βελτίωση του αισθήματος ασφάλειας και του επιπέδου προστασίας των κατοίκων <u>παραδασόβιων</u> χωριών και οικισμών με την ανάπτυξη επιχειρησιακών σχεδίων. - Ανάπτυξη του εθελοντισμού (προσέλκυση νέων, εκπαίδευση και οργάνωση) και αξιοποίηση του δυναμικού των εθελοντών από το Πυροσβεστικό Σώμα σε επιχειρησιακή βάση (επιλεγμένες ομάδες). - Βελτίωση της αντιμετώπισης σημαντικών πυρκαγιών, με έμφαση τον περιορισμό τους στο αρχικό στάδιο χάρη στην άμεση και αποτελεσματική προσβολή. - Αντικειμενική αποτίμηση του αποτελέσματος με στόχο μελλοντικές βελτιώσεις.	
Ε. ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	
2	Σύνταξη τευχών διακήρυξης Έργου

ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ/ΔΡΑΣΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ	Αναδάσωση – Α.Π.Θ. – Αρθρωτή Κυλιόμενη Δράση με την παρακάτω εκδοχή : Σπόροι, Φυτώρια/Φυτάρια, Αναδάσωση, Φυσική Αναγέννηση / Συνεχής Παρακολούθηση, Νερό, Απορρόφηση CO2 Έργο Α. Συλλογή και χειρισμός δασικού αναπαραγωγικού υλικού
Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	
Σύνοψη Τεχνική Περιγραφή	Σκοπός του έργου είναι η συλλογή του καταλληλότερου πολλαπλασιαστικού υλικού από την ευρύτερη περιοχή της Βόρειας Εύβοιας, με στόχο την παραγωγή άριστου φυτευτικού υλικού με τοπικά ενδημικά χαρακτηριστικά για τις ανάγκες του Έργου Β', και τελικά προς χρήση στις <u>αναδασωτικές</u> εργασίες του Έργου Δ' που προβλέπεται να υλοποιηθούν σε καμένες εκτάσεις του νησιού, σύμφωνα και με τις προβλέψεις της μελέτης Αναδάσωσης Βόρειας Εύβοιας. Για την υλοποίηση του Έργου Α' θα πρέπει να εφαρμοστεί μια σειρά από πρόδρομες ενέργειες, οι οποίες να βοηθούν στην προσέγγιση του θέματος με επιστημονικό τρόπο και με κατεύθυνση στην επίτευξη του μέγιστου οικολογικού αλλά και μελλοντικού οικονομικού οφέλους από το Νέο Δάσος. Για τον λόγο αυτό το Έργο χωρίζεται σε δύο διακριτές Δράσεις Α1 & Α2. Για την υλοποίηση των αναδασώσεων, οι εκτάσεις των οποίων προβλέπονται στο σχετικό Έργο Δ', θα πρέπει να επισημανθούν οι άριστοι φαινότυποι για τα είδη ενδιαφέροντος ήτοι: <u>χαλέπιος πεύκη</u>, <u>μαύρη πεύκη</u> και <u>ελάτη</u>. Η κάλυψη των αναγκών σε <u>αναδασωτικό</u> φυτευτικό υλικό υπολογίστηκε με βάση: - την έκταση αναδάσωσης με κάθε είδος - το χλωρό βάρος των κώνων - τον αριθμό των σπόρων σε κάθε κώνο - τη <u>φυτρωτικότητα</u> και - ένα περιθώριο ασφαλείας της τάξης του 20% - το συνολικό βάρος του προς συλλογή υλικού, το οποίο ανέρχεται σε 3.500 κιλά κώνων και για τα τρία είδη από τα οποία τελικά αναμένεται να παραχθούν προς χειρισμό και φύτευση σε δημόσια φυτώρια 1.800.000 σπόροι ελάτης, 1.000.000 σπόροι μαύρης πεύκης και 275.000 σπόροι χαλεπίου πεύκης
Β. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	
Προτεινόμενος Φορέας Υλοποίησης - Δικαιούχος	Έργο Α' Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Γενική Γραμματεία Δασών Δράση Α1 Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης Τμήμα Δασολογίας & Φυσικού Περιβάλλοντος Δράση Α2 Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Γενική Γραμματεία Δασών
Γ. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ – ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	
Μελέτη	Δράση Α1. Οργάνωση εντοπισμού και σήμανσης άριστων φαινοτύπων
Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα Μελέτης	01/01/2023 - 30/6/2023
Ενδεικτικός Προϋπολογισμός Έργου	Δράση Α1 € 35.000 Δράση Α2 € 35.000 Έργο Α' € 70.000
Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα Υλοποίησης του Έργου	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ΠΑΑ 2021-2027

Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Έργου	Δράση Α2: Εργασίες συλλογής και χειρισμού σπόρων από εντοπισμένους άριστους φαινοτύπους για την αναδάσωση της Βόρειας Εύβοιας 1/07/2023 – 31/12/2024
Δ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	
Ο σκοπός του έργου είναι διττός. Αφενός μεν αποσκοπεί στην επιλογή των άριστων φαινοτύπων από τοπικούς πληθυσμούς κωνοφόρων ειδών, για τη συλλογή σπόρων που θα χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή φυταρίων σε δημόσια φυτώρια της Ελλάδας (Έργο Β'), με τελικό σκοπό τη διενέργεια ευρείας αναδάσωσης στην περιοχή της Βόρειας Εύβοιας. Αφετέρου δε αποσκοπεί στην επιλογή και ταυτοποίηση ατόμων από τον πληθυσμό της χαλεπίου πεύκης με εκείνα ακριβώς τα γενετικά χαρακτηριστικά που προσδίδουν συγκεκριμένα επιθυμητά αποτελέσματα. Είναι γνωστό ότι ο πληθυσμός χαλεπίου της Βόρειας Εύβοιας παράγει τις μεγαλύτερες ποσότητες ρητίνης ανά δένδρο, σε σύγκριση με πληθυσμούς σε όλη την Ελλάδα. Επίσης ο πληθυσμός της χαλεπίου φαινολογικά διακρίνεται για την πληρομορφία και την ευθυτένεια του κορμού και συνεπώς μπορεί να καταστεί κατάλληλος και για την παραγωγή τεχνικής ξυλείας, κάτι που και επιθυμητό μπορεί να είναι καθώς προσδίδει οικονομική αξία σε έναν μη διαχειριζόμενο σήμερα φυσικό πόρο. Ο σπόρος θα συλλεχθεί από εξειδικευμένα συνεργεία αναρριχητών, από θέσεις και άτομα, τα οποία θα έχουν επιλεγεί και σημανθεί από εξειδικευμένους επιστήμονες του Α.Π.Θ. (ΥΕ Α1). Ένα μικρό μέρος των σπόρων κατά τη συλλογή θα διαχωριστεί κατάλληλα, ώστε να δημιουργηθούν ταυτοποιημένες σειρές σπόρων με βάση συγκεκριμένα κριτήρια και σύμφωνα με την επιστημονική μεθοδολογία που θα ακολουθηθεί για τον χειρισμό στο εργαστήριο για τον γενετικό έλεγχο και κατόπιν στο φυτώριο προς φύτευση και παρακολούθηση από τους επιστήμονες (Έργο Β'). Οι μεγαλύτερες ποσότητες θα οδηγηθούν απευθείας, μετά τον σχετικό καθαρισμό τους, προς αποθήκευση και προετοιμασία για μαζική παραγωγή φυταρίων σε δημόσια φυτώρια της χώρας. Το έργο αναμένεται να αποδώσει αποτελέσματα σε πολλά επίπεδα. Αποτελεί την αρχή δημιουργίας μιας αλυσίδας αξίας, καθώς αποτελεί τη βάση για την παραγωγή και ανάπτυξη του άριστου υλικού που είναι κλειδί για την εφαρμογή των Έργων Β' & Γ'. Με την επιλογή και ταυτοποίηση του κατάλληλου υλικού δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για την ελαχιστοποίηση των απωλειών κατά την εφαρμογή του Έργου Β' και για την επιτυχία του Έργου Γ'. Αποτελεί επίσης τη βάση για τη δημιουργία και πιστοποίηση μιας συνδυαστικής μεθοδολογίας επιλογής και ελέγχου μέσω της συνεργασίας δύο δημόσιων φορέων, η οποία μπορεί να επεκταθεί και να εφαρμοστεί κατάλληλα και σε άλλες περιπτώσεις στο μέλλον	
Ε. ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	
2	Η υλοποίηση του Έργου Α' θα γίνει με βάση τις προβλέψεις του εθνικού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις, στο επίπεδο που αυτό απαιτηθεί με βάση τις συνθήκες υλοποίησής τους.

ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ/ΔΡΑΣΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ	Αναδάσωση – Α.Π.Θ. – Αρθρωτή Κυλιόμενη Δράση με την παρακάτω εκδοχή : Σπόροι, Φυτώρια/Φυτάρια, Αναδάσωση, Φυσική Αναγέννηση / Συνεχής Παρακολούθηση, Νερό, Απορρόφηση CO2 Έργο Β'. Παραγωγή φυταρίων στο φυτώριο για την αναδάσωση
Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	
Σύντομη Τεχνική Περιγραφή	Σκοπός του έργου είναι η οργάνωση, ο σχεδιασμός και η υλοποίηση της παραγωγής φυτευτικού υλικού για την αναδάσωση της Βόρειας Εύβοιας. Το Έργο Β' εκκινεί από τη στιγμή που οι επιλεγμένοι, ταυτοποιημένοι και συσκευασμένοι σπόροι του Έργου Α' αποστέλλονται σε δημόσια φυτώρια για παραγωγή φυταρίων και εκτείνεται μέχρι την ολοκλήρωση κατασκευής του τοπικού Σταθμού Προσωρινής Μεταστάθμευσης και Προσαρμογής Φυτευτικού Υλικού σε περιοχή της Εύβοιας για τις ανάγκες αναδάσωσης. Για την υλοποίηση του Έργου Β' θα πρέπει να εφαρμοστούν μια σειρά από δράσεις, οι οποίες θα βοηθούν στην προσέγγιση του θέματος της παραγωγής φυτευτικού υλικού, αλλά και της μετέπειτα διαχείρισής του με επιστημονικό τρόπο και με κατεύθυνση στην επίτευξη του μέγιστου οικολογικού, αλλά και μελλοντικού οικονομικού οφέλους από το Νέο Δάσος. Για τον λόγο αυτό το Έργο χωρίζεται σε τρεις διακριτές Δράσεις Β1 έως Β3.
Β. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	
Προτεινόμενος Φορέας Υλοποίησης – Δικαιούχος	Έργο Β' Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Γενική Γραμματεία Δασών Δράση Β1 - Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης Τμήμα Δασολογίας & Φυσικού Περιβάλλοντος Δράση Β2 - Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Γενική Γραμματεία Δασών Δράση Β3 - Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Γενική Γραμματεία Δασών
Γ. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ – ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	
Μελέτη	Δράση Β1: Οργάνωση και σχεδιασμός παραγωγής άριστων φαινοτύπων πολλαπλασιαστικού υλικού Δράση Β2: Μελέτη δημιουργίας Σταθμού Μεταστάθμευσης και Προσαρμογής Φυτευτικού Υλικού στην Εύβοια
Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα Μελέτης	Δράση Β1 1/1/2024 έως 31-12-2025 (12 μήνες) Δράση Β2 1/3/2024 έως 31-10-2024 (4 μήνες)
Ενδεικτικός Προϋπολογισμός Έργου	Δράση Β1 € 65.000 Δράση Β2 € 35.000 Δράση Β3 € 500.000 Έργο Β' € 600.000
Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα Υλοποίησης του Έργου	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ΠΑΑ 2021-2027
Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα	Δράση Β3: Έργο κατασκευής Σταθμού Μεταστάθμευσης και Προσαρμογής Φυτευτικού Υλικού στην Εύβοια 1/1/2024 έως 31-12-2026 (36 μήνες)
Δ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	

Σκοπός του Έργου Β΄ είναι η οργάνωση των συνοδών εργασιών που απαιτούνται για την άριστη οργάνωση υλοποίησης της επέμβασης αναδάσωσης του Έργου Δ΄. Η αναδάσωση αναμένεται να είναι εκτενής, καταλαμβάνοντας εκτάσεις μεγαλύτερες των 15.000 στρεμμάτων, αλλά ταυτόχρονα θα εκτείνεται σε μεγάλο αριθμό θέσεων με διαφορετικό καθεστώς, εμπλέκοντας όχι μόνο δημόσιες δασικές εκτάσεις, αλλά και σημαντικές ιδιωτικές. Συνεπώς, η <u>χωροχρονική</u> αλληλουχία των εργασιών θα απαιτήσει ισχυρό συντονισμό από την πλευρά της Δασικής Υπηρεσίας για την παραγωγή, μεταφορά και μεταστάθμευση του φυτευτικού υλικού (Δράση Β3), αλλά και παράπλευρες ενισχυτικές δράσεις (Β1 & Β2), οι οποίες θα εξασφαλίσουν την επιτυχία του εγχειρήματος όχι μόνο στο παρόν αλλά και στο μέλλον, όταν οι αναδασώσεις θα πρέπει να καταστούν οικονομικά παραγωγικές. Ειδικότερα, η Δράση Β2 αναμένεται να προσδώσει μια νέα προσέγγιση στη διαχείριση του φυτευτικού υλικού για το διάστημα από την ολοκλήρωση της παραγωγής του έως και τη φύτευσή του στο πεδίο, βελτιώνοντας τις συνθήκες μεταστάθμευσης, προσωρινής αποθήκευσης και χειρισμών εγκλιματισμού, εάν απαιτείται προ της φύτευσης. Οι δράσεις αυτές θα προσδώσουν την αξία στην αλυσίδα δημιουργίας του Νέου Δάσους «παντρεύοντας» τις παραδοσιακές μεθόδους με την επιστημονική γνώση, τόσο στην παραγωγή όσο και στον χειρισμό των <u>φυταρίων</u> προ της φύτευσης. Η ολοκληρωμένη αυτή προσέγγιση θα βοηθήσει αμφότερα τα εμπλεκόμενα μέρη (δασική πράξη και επιστήμη), γεφυρώνοντας τα πιθανά κενά που μπορεί να υπάρχουν σήμερα. Η ανταλλαγή γνώσης και εμπειρίας μεταξύ των μερών θα βελτιώσει επίσης τη μεθοδολογία προσέγγισης σε μεγάλο βαθμό, ώστε κατά το τέλος του Έργου Β΄ να υπάρξει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση ή/και πιστοποιημένη μεθοδολογία στη βέλτιστη περίπτωση, η οποία να μπορεί να αντιγραφεί και να επαναληφθεί με μεγαλύτερη ασφάλεια και ευκολία σε κάθε νέα παρόμοια ενέργεια στο μέλλον. Το Έργο Β΄, ως συνέχεια του Έργου Α΄, αναμένεται να καλύψει τις δράσεις παραγωγής του φυτευτικού υλικού που θα απαιτηθεί για την αναδάσωση εκτάσεων στη Βόρεια Εύβοια, την παραγωγή πιστοποιημένου και γενετικά ελεγχμένου φυτευτικού υλικού με <u>φαινοτυπικά</u> χαρακτηριστικά που θα πρέπει να φυτευτεί σε επιλεγμένες θέσεις εντός δημόσιων εκτάσεων στο πεδίο, ώστε να παρακολουθούνται στο μέλλον. Οι θέσεις αυτές θα λειτουργήσουν ως <u>αποροπαραγωγές</u> συστάδες τόσο για επιστημονικούς, όσο και για λειτουργικούς αποροπαραγωγής της Δασικής Υπηρεσίας. Επίσης, ο Σταθμός Μεταστάθμευσης και Προσαρμογής Φυτευτικού Υλικού αποτελεί ένα ακόμη καινοτόμο στοιχείο του Έργου του Νέου Δάσους. Η δημιουργία του Σταθμού θα εξασφαλίσει με πιστοποιημένο τρόπο την ασφάλεια αποθήκευσης και προσαρμογής (conditioning) που πιθανότατα θα χρειαστεί το φυτευτικό υλικό λόγω της αλλαγής των κλιματικών συνθηκών, καθώς και εξαιτίας της ανάγκης «σκληρύνσης» προ της φύτευσης στο πεδίο. Η δράση αυτή εξασφαλίζει ότι το υγιές φυτευτικό υλικό φτάνει από το φυτώριο στον χώρο φύτευσης χωρίς να υποστεί υπερβολικό στρες εξαιτίας ακατάλληλων συνθηκών αποθήκευσης και χειρισμού έως την ημέρα της φύτευσης. Οι αναδασώσεις αποτελούν πλέον προτεραιότητα και έχουν υψηλό κόστος, το οποίο θα πρέπει να δαπανάται με εξασφάλιση της επίτευξης στόχων της κλιματικής αλλαγής ή και παραγωγικών προτεραιοτήτων. Με βάση την ανωτέρω περιγραφή, άμεσα ωφελούμενη πέραν της επιστημονικής κοινότητας θεωρείται και η Δασική Υπηρεσία. Η ωφέλεια μπορεί να εκφραστεί σε πολλαπλά επίπεδα, καθώς πέραν της κατοχύρωσης μιας προσέγγισης (ή πιστοποιημένης μεθοδολογίας) αποκτά πρόσβαση σε <u>αποροπαραγωγές</u> συστάδες και δημιουργεί τις προϋποθέσεις για επανάληψη μιας πιστοποιημένης διεργασίας στο μέλλον. Ένα άλλο στοιχείο ωφέλειας στο οποίο θα πρέπει να δοθεί μεγάλη σημασία είναι η ασφάλεια η οποία θα παράσχει η υλοποίηση του Έργου Β΄ στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ως φορέα υλοποίησης του Έργου Δ΄. Οι πιστοποιημένες ενέργειες παραγωγής, παρακολούθησης και μεταστάθμευσης άριστου φυτευτικού υλικού οχυρώνουν τον φορέα υλοποίησης έναντι κάθε αμφιβολίας, πιθανής διεκδίκησης αποζημιώσεων ή και κατάθεσης αιτήματος αύξησης του οικονομικού αντικειμένου των έργων αναδάσωσης από την πλευρά των Αναδόχων με ισχυρισμούς περί κακής ποιότητας του φυτευτικού υλικού. Τέλος, έμμεσα ωφελούμενοι είναι όλοι οι πολίτες της περιοχής και το φυσικό περιβάλλον, καθώς με τις δράσεις του Έργου Β΄ κατοχυρώνεται στον μέγιστο βαθμό η επιτυχία του έργου της αναδάσωσης που αποτελεί τον βασικό στόχο της αλυσίδας αξίας την οποία συγκροτούν τα Έργα Α΄ έως ΣΤ΄ και δημιουργεί τις βάσεις για την επανέναρξη της οικονομικής και παραγωγικής διαδικασίας στο μέλλον	
Ε. ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	
2	Το Έργο βρίσκεται στο στάδιο σχεδιασμού. Η υλοποίηση των <u>Υποέργων</u> (δράσεων) του Έργου Β΄ θα γίνει με βάση τις προβλέψεις του εθνικού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις, στο επίπεδο που αυτό απαιτηθεί με βάση τις συνθήκες υλοποίησής τους.

ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ/ΔΡΑΣΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ	Αναδάσωση – Α.Π.Θ. – Αρθρωτή Κυλιόμενη Δράση με την παρακάτω εκδοχή: Σπόροι, Φυτώρια/ <u>Φυτάρια</u> , Αναδάσωση, Φυσική Αναγέννηση / Συνεχής Παρακολούθηση, Νερό, Απορρόφηση CO2 Έργο Γ΄. Παρακολούθηση της φυσικής αναγέννησης του Νέου Δάσους
Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	
Σύνοψη Τεχνική Περιγραφή	Σκοπός του έργου είναι η παρακολούθηση της φυσικής αναγέννησης σε συνδυασμό με την πρόοδο της εφαρμογής αναδάσωσης (Έργο Δ΄) του Νέου Δάσους. Η παρακολούθηση καθίσταται αναγκαία ως σπόνδυλος μιας αλυσίδας αξίας, η οποία περιλαμβάνει την ex ante και την ex post αξιολόγηση της επιτυχίας των ενεργειών που προβλέπονται στο συγκεκριμένο τεχνικό δελτίο και την πρόταση υλοποίησης διορθωτικών ενεργειών, σε περίπτωση που υπάρχουν αδυναμίες και κενά τόσο στην πρόοδο της αναγέννησης, όσο και στην υλοποίηση της αναδάσωσης. Επιπλέον, δεύτερος στόχος είναι η διαχρονική άντληση στοιχείων και δεδομένων για τον εμπλουτισμό της παρακολούθησης διακράτησης CO₂ του Έργου ΣΤ΄. Για την υλοποίηση του Έργου Γ΄ θα πρέπει να υλοποιηθεί προκαταρκτικό σχέδιο οργάνωσης της παρακολούθησης της φυσικής αναγέννησης του Νέου Δάσους, το οποίο θα περιγράψει τη μεθοδολογία υλοποίησης του έργου, τα δεδομένα που θα μετρούνται, τη συχνότητα μέτρησης και τη διαδικασία παρακολούθησης μετά την ολοκλήρωσή του. Για τον λόγο αυτό το Έργο Γ΄ απαιτεί την υλοποίηση σχεδίου εντός του χρονικού ορίζοντα υλοποίησής του χωρίς αυτό να αποτελεί χωριστή Δράση. Κατά την υλοποίηση του σχεδιασμού προβλέπεται να παρθούν τουλάχιστον 84 επιφάνειες σε αντιπροσωπευτικές θέσεις της Βόρειας Εύβοιας και για τα τρία είδη κωνοφόρων, δηλαδή της χαλεπίου πεύκης, της μαύρης πεύκης και της ελάτης. Οι παρακολουθήσεις αναμένεται να διενεργούνται κάθε εξάμηνο για 4 τουλάχιστον έτη και κατόπιν κάθε 5 έτη στις ίδιες μόνιμες επιφάνειες.
Β. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	
Προτεινόμενος Φορέας Υλοποίησης – Δικαιούχος	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Δασολογίας & Φυσικού Περιβάλλοντος
Γ. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ – ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	
Μελέτη	Σχέδιο οργάνωσης της παρακολούθησης της φυσικής αναγέννησης του Νέου Δάσους
Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα Μελέτης	1/1/2024 έως 31-12-2024 (12 μήνες)
Ενδεικτικός Προϋπολογισμός Έργου	€ 85.000
Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα Υλοποίησης του Έργου	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ΠΑΑ 2021-2027
Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Έργου	1/1/2024 έως 31-12-2027 (48 μήνες)
Δ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	

Η παρακολούθηση της πορείας της αναγέννησης και της αναδάσωσης αποτελεί σημαντικό στοιχείο αξιολόγησης της επιτυχίας των δράσεων αναδάσωσης, αλλά και αυτών της φυσικής αναγέννησης, η οποία υπόκειται σε πολλές περιβαλλοντικές επιδράσεις. Κατά κανόνα η αναγέννηση της χαλεπίου πεύκης είναι καλή μετά από πυρκαγιά αλλά υπάρχουν περιπτώσεις που αυτό μπορεί να μην είναι σίγουρο. Επιπλέον, η παρακολούθηση της έντασης αναγέννησης θα δώσει ένα καλό μέτρο για την ανάγκη επιπλέον ενεργειών τόσο για συμπλήρωση των διακένων όσο και για την αραίωση της στο στάδιο της πυκνοφυτείας. Το μέτρο αυτό θα προσδιορίσει και τον βαθμό έντασης αποσυμπίεσης βιομάζας, η οποία θα είναι αναγκαία για την καλή ανάπτυξη των παραμένοντων ατόμων και τη μείωση του κινδύνου επανάληψης πυρκαγιάς. Η συνέχεια της παρακολούθησης θα γίνει με μικρότερη συχνότητα κάθε 5 έτη για την άντληση στοιχείων που θα αφορούν την εξέλιξη της διαδικασίας, Αυτή μπορεί να είναι αντικείμενο μιας εσωτερικής διαδικασίας που θα αφορά νέους επιστήμονες που υλοποιούν μεταπτυχιακές εργασίες ή/και διδακτορικές διατριβές. Σε περίπτωση αδυναμίας, το σχέδιο θα προβλέπει ένα κόστος υλοποίησης για τη συντήρηση των θέσεων μετρήσεων και την άντληση δεδομένων ανά πενταετία και η δαπάνη μπορεί να καλύπτεται μέσω εθνικών πόρων.	
Ε. ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	
2	Το Έργο Γ βρίσκεται στο στάδιο του σχεδιασμού, καθώς οι εκτάσεις εφαρμογής θα προσδιοριστούν αρχικά με βάση τα αποτελέσματα της Μελέτης Αναδάσωσης. Η υλοποίηση του Έργου Γ θα γίνει με βάση τις προβλέψεις του εθνικού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις και με την υπογραφή σχετικών προγραμματικών συμβάσεων μεταξύ των μερών αν αυτό απαιτείται.

ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ/ΔΡΑΣΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ	Αναδάσωση – Α.Π.Θ. – Αρθρωτή Κυλιόμενη Δράση με την παρακάτω εκδοχή : Σπόροι, Φυτώρια/Φυτάρια, Αναδάσωση, Φυσική Αναγέννηση / Συνεχής Παρακολούθηση, Νερό, Απορρόφηση CO2 Έργο Δ΄. Αναδάσωση – Βιώσιμη Διαχείριση – Βιώσιμος Καθαρισμός
Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	
Σύντομη Τεχνική Περιγραφή	Σκοπός του έργου είναι η ανασύσταση του δασικού περιβάλλοντος σε καμένες εκτάσεις της Βόρειας Εύβοιας με την υλοποίηση αναδασώσεων στο μέτρο που αυτό είναι απαραίτητο για την αποκατάσταση εκτάσεων, οι οποίες παρουσιάζουν δυσκολίες στη διαδικασία φυσικής αναγέννησης. Στο πλαίσιο της Δράσης Δ1 προβλέπεται να υλοποιηθεί αναδάσωση σε περίπου 15.000 στρέμματα, κυρίως με μαύρη πεύκη και ελάτη. Το Έργο Δ΄ αποτελεί τον κορμό των δράσεων του παρόντος Τεχνικού Δελτίου και συνδέεται άρρηκτα με το σύνολο των υπόλοιπων Έργων. Κατ' αυτή την έννοια, αυτά μπορεί να θεωρηθούν ως συνοδά και πολλαπλασιαστικά των επιδράσεων του παρόντος Έργου Δ΄ στη δημιουργούμενη αλυσίδα αξίας. Επιπλέον, το Έργο Δ΄ με τη Δράση Δ3 δημιουργεί την πρώτη ολοκληρωμένη παρέμβαση για την προστασία των αγροτικών και αγροδασικών οικισμών στην Ελλάδα, με τη διενέργεια παρεμβάσεων σε περαστικές εκτάσεις για την προστασία από πυρκαγιά. Οι επεμβάσεις αυτές –Φωτοδότες– σκοπό έχουν να εξασφαλίσουν τη βιώσιμη διαβίωση και προστασία των κατοίκων, δημιουργώντας παράλληλα ένα πλαίσιο επεμβάσεων, το οποίο να μπορεί να εφαρμοστεί και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας. Η Δράση Δ3 αναμένεται να είναι πέραν από λειτουργική και πιλοτική, καθώς θα μπορέσει να αξιολογήσει εκ των υστέρων τη δυναμική και την επίδραση των ενεργειών στο περιβάλλον και στους περιοίκους. Οι Φωτοδότες θα εφαρμοστούν σε τουλάχιστον 2 οικισμούς της περιοχής και αποτελούν μια πολύ απαιτητική Δράση, καθώς θα εμπλέξουν πέραν της Δασικής Υπηρεσίας και υπηρεσίες της περιφερειακής διοίκησης σε όλα τα επίπεδα αλλά και τους ιδιώτες κατόχους εκτάσεων πέραν των οικισμών εφαρμογής. Το Έργο Δ΄, δικαιούχος του οποίου είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, περιλαμβάνει τρεις διακριτές Δράσεις. Πέραν των δράσεων αναδάσωσης και δημιουργίας των Φωτοδοτών με την εφαρμογή ενός συστήματος βιώσιμου καθαρισμού, η Δράση Δ2 θα προσδιορίσει με λεπτομέρεια τις ενέργειες που θα εφαρμοστούν στο πεδίο και θα αξιολογήσει τις προοπτικές που υπάρχουν από τη χρήση ή μετεπεξεργασία της παραγόμενης βιομάζας, με τρόπο βιώσιμο τόσο για το τοπικό οικοσύστημα, όσο και για την κοινωνία. Με τον τρόπο αυτό μπορεί να κοστολογηθεί και να εκτιμηθεί η επίδραση της Δράσης Δ3 τόσο στο παρόν όσο και στο μέλλον, όταν θα απαιτηθεί να επαναληφθεί. Στο πλαίσιο επίσης της ίδιας Δράσης θα προταθούν λύσεις βιώσιμης διαχείρισης των δασών της περιοχής με τρόπο που να αποτρέπει την σύρρευση βιομάζας και να προάγει την παραγωγή προϊόντων. Η δασική πυρκαγιά του Αυγούστου του 2021 αποκάλυψε ότι φαινοτυπικά τα άτομα χαλεπίου πεύκης της Εύβοιας είναι άριστα, παρουσιάζοντας μεγάλο βαθμό πληροφoρίας και ευθυτένειας. Είναι οξύμωρο τα δάση αυτά να βρίσκονται εκτός τακτικής διαχείρισης σωρεύοντας βιομάζα και να υλοτομούνται παραγωγικά μόνο μετά από συμβάν πυρκαγιάς. Κάποια άλλη διέξοδος πρέπει να βρεθεί και να αξιολογηθεί η βιωσιμότητά της, προσφέροντας τόσο στην τοπική οικονομία και κοινωνία όσο και μειώνοντας ταυτόχρονα τον κίνδυνο πυρκαγιάς.
Β. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	
Προτεινόμενος Φορέας Υλοποίησης – Δικαιούχος	Έργο Δ΄ Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Γενική Γραμματεία Δασών Δράση Δ1 Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Γενική Γραμματεία Δασών Δράση Δ2 Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Δασολογίας & Φυσικού Περιβάλλοντος Δράση Δ3 Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Γενική Γραμματεία Δασών ή/και Δήμοι Ιστιαίας- Αιδηψού & Μαντουδίου - Λίμνης - Αγίας Άννας
Γ. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ – ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	

Μελέτη	Δράση Δ2 Σχέδιο Βιώσιμης Διαχείρισης και Καθαρισμού Δασών Ευβοίας
Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα Μελέτης	Δράση Δ2 1/1/2025 έως 31-12-2025 (12 μήνες)
Ενδεικτικός Προϋπολογισμός Έργου	Δράση Δ1 € 15.000.000 Δράση Δ2 € 80.000 Δράση Δ3 € 1.500.000 Έργο Δ΄ : €16.580.000
Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα Υλοποίησης του Έργου	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ΠΑΑ 2021-2027
Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Έργου	Δ1 Υλοποίηση Μελέτης Αναδάσωσης Δ3 Διενέργεια παρεμβάσεων σε περιστατικές εκτάσεις για την προστασία από πυρκαγιά 1/7/2024 έως 31-12-2027 (42 μήνες)
Δ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	
Σκοπός του Έργου είναι η ανασύσταση του δασικού περιβάλλοντος σε καμένες εκτάσεις της Βόρειας Εύβοιας. Το Έργο έχει στόχο την παρέμβαση στις εκτάσεις εκείνες για τις οποίες η φυσική αναγέννηση δεν είναι δυνατή ή είναι αδύναμη για μια σειρά από λόγους όπως οι φυσιογραφικές συνθήκες, η ύπαρξη επαναληπτικών συμβάντων πυρκαγιών μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα και η σύνθεση των ειδών. Κατά γενική προσέγγιση θα αποφευχθούν επεμβάσεις σε καμένες περιοχές με χαλέπιο πεύκη και βαρύτητα θα δοθεί σε εκτάσεις με μαύρη πεύκη και ελάτη. Αναμένεται να αναδασωθούν σε μια περίοδο 5 ετών 15.000 περίπου στρέμματα. Εξ αυτών, το 80% περίπου αφορά δημόσιες δασικές εκτάσεις με τον κύριο όγκο 11.000 στρέμματα να αφορά το Δασαρχείο Λίμνης και άλλα 1.000 στρέμματα το Δασαρχείο Ιστιαίας. Άλλες 3.000 με 4.000 στρέμματα εκτιμάται ότι θα αφορούν ιδιωτικές εκτάσεις, καθώς για την ανάληψη αυτής της δράσης απαιτείται η σύμφωνη γνώμη των ιδιοκτητών. Παράλληλα, προβλέπεται επεμβάσεις καθαρισμών και συμπληρωματικών φυτεύσεων με λιγότερο πυρόφιλα είδη σε περιστατικές εκτάσεις μέσω της δράσης των Φωτοδοτών και οι οποίες βρίσκονται σε μεγάλη εγγύτητα με το δάσος. Με το Έργο Δ αναμένεται η αποκατάσταση του δασικού περιβάλλοντος σε εκτάσεις που η φύση αδυνατεί να επαναφέρει τη βλάστηση με φυσικό τρόπο. Σκοπός δεν είναι η αντικατάσταση των φυσικών διαδικασιών αλλά η συμπλήρωσή τους, όπου και όταν αυτό απαιτείται, με τήρηση των όρων της τεχνικής της επιστήμης και της εμπειρίας, η οποία υπάρχει στους ανθρώπους της πράξης. Αποτέλεσμα θα είναι η εξασφάλιση της ανασύστασης των οικοσυστημάτων και των λειτουργιών τους με τον τρόπο που αυτά προϋπήρχαν της πυρκαγιάς. Με τις προτεινόμενες δράσεις αναμένεται να δημιουργηθεί και να αξιολογηθεί επίσης ένα πρότυπο βιώσιμου καθαρισμού για περιστατικές περιοχές. Αρχικά θα εφαρμοστεί με πιλοτικό τρόπο σε 2 από αυτές, προσφέροντας στους κατοίκους ασφάλεια έναντι ενός νέου συμβάντος. Παράλληλα, το πρότυπο μπορεί να οδηγήσει στην οργανωμένη μεθοδολογική προσέγγιση για κάθε παρόμοια επέμβαση στο μέλλον και να αξιολογήσει τις ωφέλειες, αλλά και τις αδυναμίες της. Η διενέργεια αναδασώσεων με μακρύ χρόνο εφαρμογής (4 έτη) και σε διευρυμένες εκτάσεις και με σύγχρονη προσέγγιση εφαρμογής θα αποτελέσει ορόσημο για την Δασική Υπηρεσία. Θα είναι η πρώτη φορά που θα δοκιμαστεί ένα σύστημα μετά από πολλά έτη και σε ένα ρόλο που είχε σχεδόν ξεχαστεί. Θα δοκιμάσει τις αντοχές του συστήματος, θα αποκαλύψει τα τρωτά σημεία και τελικά θα δημιουργήσει ένα βελτιωμένο αποτέλεσμα σε διοικητικό και διαχειριστικό επίπεδο. Κοιτώντας πιο συντηρητικούς στόχους, η επίδραση των αναδασώσεων θα έχει τόσο οικονομικό όσο και κοινωνικό αντίκτυπο στις τοπικές κοινότητες. Ταυτόχρονα, το Έργο θα εμψυχώσει τους κατοίκους, οι οποίοι θα αισθανθούν ότι είναι ένα ζωντανό και δημιουργικό κύτταρο της κοινωνίας. Τέλος, η δημιουργία ολοκληρωμένων μεθοδολογικών προσεγγίσεων για τη βιώσιμη διαχείριση και καθαρισμό των περαστικών και δασικών εκτάσεων θα έχει θετική οικονομική επίδραση στην περιοχή, καθώς μέρος της δαπάνης θα καταναλωθεί τοπικά και περίοικοι θα εμπλακούν έμμεσα ή άμεσα στο κατασκευαστικό κομμάτι του Έργου Δ΄.	
Ε. ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	
2	Η μελέτη αναδάσωσης της Βόρειας Εύβοιας υλοποιείται από το Τμήμα Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του ΑΠΘ με ορίζοντα υλοποίησης έως το τέλος του 2024. Η υλοποίηση της Δράσης Δ1 θα ακολουθήσει τις προβλέψεις της μελέτης και η ανάθεση των αναδασωτικών εργασιών θα γίνει με βάση τις προβλέψεις του εθνικού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις έργων και το ειδικό πλαίσιο υλοποίησης δασοτεχνικών έργων. Η υλοποίηση της Δράσης Δ2 θα γίνει με βάση τις προβλέψεις του εθνικού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις. Η υλοποίηση της Δράσης Δ1 θα ακολουθήσει τις κατευθυντήριες οδηγίες του Σχεδίου της Δράσης Δ2 και η ανάθεση των πάσης φύσεως εργασιών θα γίνει με βάση τις προβλέψεις του εθνικού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις έργων και το ειδικό πλαίσιο υλοποίησης δασοτεχνικών έργων εφόσον απαιτείται.

ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ/ΔΡΑΣΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ	Αναδάσωση – Α.Π.Θ. – Αρθρωτή Κυλιόμενη Δράση με την παρακάτω εκδοχή: Σπόροι, Φυτώρια/Φυτάρια, Αναδάσωση, Φυσική Αναγέννηση / Συνεχής Παρακολούθηση, Νερό, Απορρόφηση CO2 Έργο Ε΄. Έργα αποκατάστασης υγρασίας εδάφους (Νερό)
Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	
Σύντομη Τεχνική Περιγραφή	Σκοπός του Έργου Ε΄ είναι η παραγωγή και ολοκλήρωση έργων διακράτησης ύδατος από αρτεσιανές, επιφανειακές ή όμβριες πηγές με σκοπό την αποθήκευση και χρήση τους για τη βελτίωση των συνθηκών επιβίωσης των αναδασώσεων, αλλά και για τη μελλοντική αντιπυρική προστασία του Νέου Δάσους που θα ιδρυθεί στη Βόρεια Εύβοια. Η παραγωγή νερού, η προστασία των αποθεμάτων του και η λελογισμένη χρήση τους είναι από τις κορυφαίες προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο πλανήτης σε παγκόσμιο επίπεδο. Η κλιματική αλλαγή επαναδιαμορφώνει τις ανάγκες σε νερό για άρδευση και προστασία των οικοσυστημάτων με έντονο τρόπο και αυτό είναι πασιδηλο από την παρατεταμένη ξηρασία και την ξήρανση κοιτών ποταμών στη Δυτική Ευρώπη, καθώς και το ξέσπασμα πυρκαγιών σε περιοχές που πριν από μερικά χρόνια θα φαινόταν αδύνατο να συμβεί. Για την υλοποίηση του Έργου Ε΄ θα πρέπει να εκπονηθεί μια μελέτη με βάση τις προκαταρκτικές προσεγγίσεις της Μελέτης Αναδάσωσης του Έργου Δ αλλά και τις τελικές εφαρμογές, όπως αυτές θα προκύψουν από την υλοποίηση των επιμέρους έργων στο πεδίο. Βαρύτητα θα δοθεί στην εφαρμογή έργων βιο-διακράτησης (bio retention) ύδατος και μόνον όταν αυτά δεν είναι εφικτό να κατασκευαστούν θα υλοποιούνται άλλες κατασκευές με χρήση πηγαίων ή επιφανειακών υδάτων. Αναμένεται να προταθούν περί τα 10 έως 15 συστήματα και για την υλοποίησή τους θα εκπονηθεί μελέτη εφαρμογής με βάση τις προβλέψεις της Μελέτης Αναδάσωσης που ήδη εκπονείται.
Β. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	
Προτεινόμενος Φορέας Υλοποίησης – Δικαιούχος	Έργο Ε΄ Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Γενική Γραμματεία Δασών Δράση Ε1 Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Δασολογίας & Φυσικού Περιβάλλοντος Δράση Ε2 Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Γενική Γραμματεία Δασών
Γ. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ – ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	
Μελέτη	Δράση Ε1: Μελέτη υποδομών βιο-διακράτησης και αποθήκευσης ύδατος στη Βόρεια Εύβοια
Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα Μελέτης	Δράση Ε1 1/1/2024 έως 30-6-2025 (18 μήνες)
Ενδεικτικός Προϋπολογισμός Έργου	Δράση Ε1 € 150.000 Δράση Ε2 € 3.000.000 Έργο Ε΄ € 3.150.000
Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα Υλοποίησης του Έργου	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ΠΑΑ 2021-2027
Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Έργου	Δράση Ε2: Κατασκευή έργων βιοδιακράτησης και αποθήκευσης ύδατος στη Βόρεια Εύβοια 1/1/2024 έως 31-12-2026 (36 μήνες)

Δ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	
Σκοπός του Έργου Ε' είναι η παραγωγή και ολοκλήρωση έργων διακράτησης ύδατος από αρτεσιανές, επιφανειακές ή όμβριες πηγές με σκοπό την αποθήκευση και χρήση τους για τη βελτίωση των συνθηκών επιβίωσης των αναδασώσεων, αλλά και για τη μελλοντική αντιπυρική προστασία του Νέου Δάσους που θα ιδρυθεί στη Βόρεια Εύβοια.	
Ε. ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	
2	Ο βασικός αριθμός των υποδομών και τα χαρακτηριστικά τους θα προκύψουν από τη Μελέτη Αναδάσωσης, η οποία ήδη εκπονείται. Αναμένεται στην αρχή του 2024 να υπάρχει το πλαίσιο υλοποίησης της μελέτης και μέχρι την ολοκλήρωσή της να υπάρχει και αυτό της κατασκευής των έργων. Η υλοποίηση της Δράσης Ε1 θα γίνει με βάση τις προβλέψεις του εθνικού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις, και με την υπογραφή σχετικών προγραμματικών συμβάσεων μεταξύ των μερών εφόσον αυτό απαιτείται. Η υλοποίηση της Δράσης Ε2 θα ακολουθήσει τις προβλέψεις της μελέτης και η ανάθεση των αναδασωτικών εργασιών θα γίνει με βάση τις προβλέψεις του εθνικού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις έργων και το ειδικό πλαίσιο υλοποίησης δημοσίων έργων.

ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ/ΔΡΑΣΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ	Αναδάσωση – Α.Π.Θ. – Αρθρωτή Κυλιόμενη Δράση με την παρακάτω εκδοχή : Σπόροι, Φυτώρια/Φυτάρια, Αναδάσωση, Φυσική Αναγέννηση / Συνεχής Παρακολούθηση, Νερό, Απορρόφηση CO2 Έργο ΣΤ'. Υπολογισμός παρακολούθησης CO2 και αποθήκευσης άνθρακα
Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	
Σύνοψη Τεχνική Περιγραφή	Σκοπός του έργου είναι η δυναμική παρακολούθηση της διακράτησης άνθρακα τόσο από τις περιοχές εφαρμογής αναδασώσεων όσο και από τις περιοχές με φυσική αναγέννηση. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού, μια διαδραστική ηλεκτρονική πλατφόρμα πληροφόρησης θα λειτουργήσει ώστε να καταστεί δυνατή η αξιοποίηση των στοιχείων που αυτή θα παρέχει σε πραγματικό χρόνο, τόσο από το κράτος και την εκπαιδευτική κοινότητα όσο και από τους πολίτες. Το μοντέλο θα στηρίζεται συνδυαστικά στην παρακολούθηση και ανάλυση των στοιχείων αναγέννησης του Έργου Β', το οποίο αξιολογεί την αναγέννηση σε περιοχές με χαλεπία πεύκη και αείφυλλα, και στις παραδοχές και τα συμπεράσματα της Μελέτης Αναδάσωσης και στον τρόπο που αυτά υλοποιούνται επί του πεδίου. Με τη συνδυαστική χρήση των ανωτέρω δεδομένων και την εφαρμογή εξισώσεων υπολογισμού δέσμευσης CO ₂ , το δυναμικό αυτό παράθυρο θα αποδίδει κάθε στιγμή αποτελέσματα συνολικά για την καμένη περιοχή, αλλά και επιμέρους για κάθε ενότητα με ιδιαίτερη χρήση (ΟΤΑ, Τοπική Κοινότητα, Δάσος, Σύμπλεγμα κ.λπ.). Για την υλοποίηση του έργου θα δημιουργηθεί μέσω χρήσης ψηφιακής τεχνολογίας και δεξιοτήτων μια διαδραστική γεωχωρική βάση δεδομένων, με παρουσίαση στατιστικών αποτελεσμάτων και σχετικών διαγραμμάτων της τρέχουσας κατάστασης αλλά και προβλέψεων για το μέλλον. Το Έργο ΣΤ' περιλαμβάνει δύο Δράσεις εκ των οποίων η Δράση ΣΤ1 αφορά την τεχνική υλοποίηση του έργου, ενώ η Δράση ΣΤ2 αφορά τις δαπάνες για τεχνική στήριξη και συμβουλευτική που θα ασκεί το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας κατά τη διάρκεια υλοποίησής του.
Β. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	
Προτεινόμενος Φορέας Υλοποίησης – Δικαιούχος	Έργο ΣΤ'. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Δασολογίας & Φυσικού Περιβάλλοντος Δράση ΣΤ1 Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Δασολογίας & Φυσικού Περιβάλλοντος Δράση ΣΤ2 Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Γενική Γραμματεία Δασών
Γ. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ – ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	
Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα μελέτης	Δράση ΣΤ1 1/1/2024 έως 31-12-2024 (12 μήνες) Δράση ΣΤ2 1/3/2024 έως 31-12-2024 (10 μήνες)
Ενδεικτικός Προϋπολογισμός Έργου	Δράση ΣΤ1 € 120.000 Δράση ΣΤ2 € 10.000 Έργο ΣΤ' € 130.000
Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα Υλοποίησης του Έργου	Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ΠΑΑ 2021-2027
Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Έργου	1/1/2024 έως 31-12-2026 (36 μήνες)
Δ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	

Σκοπός του έργου είναι η δυναμική διαχρονική και μεθοδολογικά ορθή παρακολούθηση της διακράτησης άνθρακα τόσο από τις περιοχές εφαρμογής αναδασώσεων όσο και από τις περιοχές με φυσική αναγέννηση από τα αποκαθιστάμενα οικοσυστήματα της Βόρειας Εύβοιας. Το Έργο ΣΤ' θα λειτουργήσει ως εργαλείο ενημέρωσης και διάσωσης της πληροφορίας, ευνοώντας την εξωστρέφεια στον τομέα της δασικής πράξης που σήμερα παρότι παραγάγει έργο δεν μπορεί να το προβάλει και να το προωθήσει αποτελεσματικά. Το Έργο ΣΤ' αποτελεί ουσιαστικά το επιστέγασμα του συνόλου των ενεργειών για τη δημιουργία του Νέου Δάσους, οι οποίες και πρέπει να επικοινωνηθούν με πειστικό και ρεαλιστικό τρόπο. Ωφελοόμενοι από το Έργο ΣΤ' θα είναι κυρίως η δημόσια διοίκηση σε τοπικό, περιφερειακό και κεντρικό επίπεδο διότι μέσω αυτού θα καταφέρει να αναδείξει το παραγωγικό έργο που επιτελεί και συνήθως μένει κρυπτόμενο. Παράλληλα, ωφελούμενη θα είναι η επιστημονική κοινότητα διότι θα της παρασχεθεί ένα εργαλείο ανάλυσης και αξιολόγησης της επίδρασης του δάσους στην ανάσχεση της κλιματικής αλλαγής με προσυγκριζόμενο και εμπειριστατώμενο τρόπο. Τέλος, ωφελοόμενοι θα είναι τόσο η Τοπική Αυτοδιοίκηση όσο και εν γένει οι πολίτες καθώς με την πρόσβαση στην διαθέσιμη πληροφορία θα μπορούν να αποτιμήσουν τις ωφέλειες του δάσους και των οικισματικών υπηρεσιών που αυτό προσφέρει και κατ' επέκταση να ευαισθητοποιηθούν σχετικά με την ανάγκη της προστασίας του διαχρονικά.	
Ε. ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	
2	Το Έργο αποτελεί μια υπηρεσία η οποία στην ουσία θα συμπυκνώσει τα αποτελέσματα του συνόλου των Έργων του Τεχνικού Δελτίου. Η υλοποίηση του θα γίνει με βάση τις προβλέψεις του εθνικού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις, και με την υπογραφή σχετικών προγραμματικών συμβάσεων μεταξύ των μερών εφόσον αυτό απαιτείται.

ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ/ΔΡΑΣΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ	ΕΡΓΟ : Οικονομία του Δάσους - Προστασία και αξιοποίηση προϊόντων και υπηρεσιών των ελληνικών δασών, με διακριτικό τίτλο «ΒΙΩΣΙΜΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ». Υποέργο 1: Ίδρυση Πρότυπης Δασικής Κοιν.Σ.Επ. Β. Εύβοιας «ΑΕΙΦΟΡΙΑ»
A. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	
Σύντομη Τεχνική Περιγραφή	Στο πλαίσιο του Προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας προτείνεται η υλοποίηση του έργου «Οικονομία του Δάσους – Προστασία και αξιοποίηση προϊόντων και υπηρεσιών των ελληνικών δασών, με διακριτικό τίτλο: ΒΙΩΣΙΜΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ». Σκοπός του εν λόγω έργου είναι να αποτελέσει ένα πρότυπο εγχείρημα μετάβασης σε μια καινοτόμο αειφορική οικονομία και αξιοποίηση του δάσους, συνδυάζοντας τις ανάγκες για βιώσιμη δασική παραγωγή και την κατανάλωση σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας των δασών, διασφαλίζοντας παράλληλα τόσο την περιβαλλοντική προστασία και την αξιοποίηση των πόρων του δάσους, όσο και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Το συγκεκριμένο έργο περιλαμβάνει δύο (2) Υποέργα: - Υποέργο 1: Προκαταρκτικές ενέργειες για την ίδρυση Πρότυπης Δασικής Κοιν.Σ.Επ. Βόρειας Εύβοιας / Διακριτικός τίτλος «ΑΕΙΦΟΡΙΑ». - Υποέργο 2: Προστασία ελληνικών δασών και αξιοποίηση δασικών προϊόντων. Αντικείμενο του συγκεκριμένου Τεχνικού Δελτίου αποτελεί το Υποέργο 1 που αφορά στην ίδρυση δασικής Κοιν.Σ.Επ. (Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης του Ν. 4430/2016) με διακριτό τίτλο «ΑΕΙΦΟΡΙΑ». Η Κοιν.Σ.Επ. θα αναπτυχθεί με βάση τη φιλοσοφία της Κοινωνικής Οικονομίας, στην οποία θα κληθούν να συμμετάσχουν: ενεργά μέλη των ρητινοκαλλιεργητών και δασεργατών, εργαζόμενοι του δάσους, το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, πολίτες της Βόρειας Εύβοιας, αλλά και λοιποί ενδιαφερόμενοι. Η Κοιν.Σ.Επ. θα έχει τη δυνατότητα να αναλάβει δράσεις και πρωτοβουλίες και να παράσχει υπηρεσίες προς την κατεύθυνση της αξιοποίησης προϊόντων και ευκαιριών του δάσους, τον καθαρισμό και την προστασία του, καθώς και άλλες δραστηριότητες επιχειρηματικού χαρακτήρα, όπως: παραγωγή και διάθεση δασικών προϊόντων, ρητίνης, βιομάζας, βιοκάrbουνοy, θήρας, μη ξυλώδη προϊόντα, αντιμετώπιση κλιματικής αλλαγής, διατήρηση βιοποικιλότητας, προστασία εδάφους, δασική αναψυχή, οικοτουρισμός, πεζοπορικά -ορειβατικά μονοπάτια κ.ά. Ειδικότερα για την ίδρυση της Δασικής Κοιν.Σ.Επ. Βόρειας Εύβοιας απαιτούνται οι κάτωθι δράσεις: - Δράση 1: Σύνταξη καταστατικού και σύσταση της Κοιν.Σ.Επ. Β. Ευβοίας (ΑΕΙΦΟΡΙΑ). - Δράση 2: Σύνταξη έκθεσης σκοπιμότητας και βιωσιμότητας ίδρυσης της Κοιν.Σ.Επ. Β. Εύβοιας (ΑΕΙΦΟΡΙΑ). Η μελέτη σκοπιμότητας θα περιλαμβάνει την ανάλυση του περιβάλλοντος (οικονομικού, περιβαλλοντικού, τεχνολογικού, θεσμικού, νομικού κ.λπ.) για την προτεινόμενη Κοιν.Σ.Επ., την ανάλυση του ανταγωνισμού, ανάλυση SWOT, τις ωφελούμενες κοινωνικές ομάδες, ανάλυση της αγοράς κ.λπ. για την ίδρυση της Κοιν.Σ.Επ. - Δράση 3: Ανάπτυξη ολοκληρωμένου επιχειρηματικού σχεδίου ίδρυσης της Κοιν.Σ.Επ. Βόρειας Εύβοιας (ΑΕΙΦΟΡΙΑ). Τα στοιχεία που θα προκύψουν από τις δράσεις 1 και 2 θα ενσωματωθούν σε ένα ολοκληρωμένο επιχειρηματικό σχέδιο για την ίδρυση και λειτουργία της Κοιν.Σ.Επ. με ανάλυση της στρατηγικής, την ανάπτυξη του προτεινόμενου επιχειρηματικού μοντέλου, καθώς επίσης και τη στρατηγική μάρκετινγκ, την τμηματοποίηση της αγοράς των προϊόντων και υπηρεσιών που θα παρέχονται, το marketing mix, τη στρατηγική προβολής και προώθησης των δραστηριοτήτων στους κατοίκους της Βόρειας Εύβοιας και ευρύτερα κ.λπ. Έτσι, με βάση το επιχειρηματικό σχέδιο θα οριστικοποιηθούν τα μέλη της Κοιν.Σ.Επ. που θα συμμετέχουν στο καταστατικό της.

	Στο πλαίσιο του <u>υποέργου</u> προβλέπεται η υλοποίηση ενεργειών για την ενημέρωση, κινητοποίηση και προσέλκυση μελών της <u>Κοιν.Σ.Επ.</u> , ειδικά των <u>ρητινοκαλλιεργητών</u> και δασεργατών, σχετικά με θέματα της οικονομίας του δάσους, καθώς και για την προσέλκυση και άλλων ενδιαφερόμενων για την υποστήριξη των προσπαθειών της παραγωγικής ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας, με βάση την οικονομία του δάσους και την κοινωνική επιχειρηματικότητα, καθώς και την ενίσχυση της αλληλεπίδρασης με λοιπούς φορείς και δομές του Προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας.																																			
Β. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ																																				
Προτεινόμενος Φορέας Υλοποίησης - Δικαιούχος	Δικαιούχος: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας Φορέας Υλοποίησης: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας / Ένωση Φορέων Κοινωνικής Αλληλέγγυας Οικονομίας Στερεάς Ελλάδας με την νομική υποστήριξη του κ. Σωτήρη Φωτιά.																																			
Γ. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ – ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ																																				
Ενδεικτικός Προϋπολογισμός Έργου	ΥΠΟΕΡΓΟ 1: Προκαταρκτικές ενέργειες για την ίδρυση Πρότυπης Δασικής <u>Κοιν.Σ.Επ.</u> Βόρειας Εύβοιας / Διακριτικός τίτλος «ΑΕΙΦΟΡΙΑ». <table><tr><td>Δράση 1: Σύσταση καταστατικού και σύσταση της <u>Κοιν.Σ.Επ.</u> Β. Ευβοίας (ΑΕΙΦΟΡΙΑ).</td><td>€ 0,00</td></tr><tr><td>Δράση 2: Σύσταση έκθεσης σκοπιμότητας και βιωσιμότητας ίδρυσης της <u>Κοιν.Σ.Επ.</u> Β. Ευβοίας (ΑΕΙΦΟΡΙΑ)</td><td>€ 15.000,00</td></tr><tr><td>Δράση 3: Ανάπτυξη ολοκληρωμένου επιχειρηματικού σχεδίου ίδρυσης της <u>Κοιν.Σ.Επ.</u> Β. Ευβοίας (ΑΕΙΦΟΡΙΑ)</td><td>€ 25.000,00</td></tr><tr><td>ΣΥΝΟΛΟ</td><td>€ 40.000,00</td></tr></table>	Δράση 1: Σύσταση καταστατικού και σύσταση της <u>Κοιν.Σ.Επ.</u> Β. Ευβοίας (ΑΕΙΦΟΡΙΑ).	€ 0,00	Δράση 2: Σύσταση έκθεσης σκοπιμότητας και βιωσιμότητας ίδρυσης της <u>Κοιν.Σ.Επ.</u> Β. Ευβοίας (ΑΕΙΦΟΡΙΑ)	€ 15.000,00	Δράση 3: Ανάπτυξη ολοκληρωμένου επιχειρηματικού σχεδίου ίδρυσης της <u>Κοιν.Σ.Επ.</u> Β. Ευβοίας (ΑΕΙΦΟΡΙΑ)	€ 25.000,00	ΣΥΝΟΛΟ	€ 40.000,00																											
Δράση 1: Σύσταση καταστατικού και σύσταση της <u>Κοιν.Σ.Επ.</u> Β. Ευβοίας (ΑΕΙΦΟΡΙΑ).	€ 0,00																																			
Δράση 2: Σύσταση έκθεσης σκοπιμότητας και βιωσιμότητας ίδρυσης της <u>Κοιν.Σ.Επ.</u> Β. Ευβοίας (ΑΕΙΦΟΡΙΑ)	€ 15.000,00																																			
Δράση 3: Ανάπτυξη ολοκληρωμένου επιχειρηματικού σχεδίου ίδρυσης της <u>Κοιν.Σ.Επ.</u> Β. Ευβοίας (ΑΕΙΦΟΡΙΑ)	€ 25.000,00																																			
ΣΥΝΟΛΟ	€ 40.000,00																																			
Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα Υλοποίησης του Έργου	Η δράση 1 θα είναι προσφορά του επιστημονικού προσωπικού του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, στο πλαίσιο του κοινωνικού του ρόλου και της συμβολής του στο Πρόγραμμα Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας, χωρίς απαιτήσεις χρηματοδότησης. Σημαντική θα είναι και η ανιδιοτελής συμβολή της Ένωσης Φορέων Κοινωνικής Αλληλέγγυας Οικονομίας Στερεάς Ελλάδας με τη νομική υποστήριξη του κ. Σωτήρη Φωτιά. Οι δράσεις 2 και 3 θα χρηματοδοτηθούν από το ΔΙΑΖΩΜΑ.																																			
Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Έργου	Η συνολική διάρκεια υλοποίησης του έργου είναι 12 μήνες. Ακολουθεί αναλυτική αποτύπωση χρονοδιαγράμματος ανά δράση και επιμέρους ενέργειες. <table><tr><th></th><th colspan="4">Διάρκεια σε Μήνες</th></tr><tr><th></th><th>1-3</th><th>4-6</th><th>7-9</th><th>10-12</th></tr><tr><td>ΥΠΟΕΡΓΟ 1 /ΔΡΑΣΕΙΣ</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>ΥΠΟΕΡΓΟ 1: Προκαταρκτικές ενέργειες για την ίδρυση Πρότυπης Δασικής <u>Κοιν.Σ.Επ.</u> Βόρειας Εύβοιας / Διακριτικός τίτλος «ΑΕΙΦΟΡΙΑ».</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Δράση 1: Σύσταση καταστατικού και σύσταση της <u>Κοιν.Σ.Επ.</u> Β. Ευβοίας (ΑΕΙΦΟΡΙΑ).</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Δράση 2: Σύσταση έκθεσης σκοπιμότητας και βιωσιμότητας ίδρυσης της <u>Κοιν.Σ.Επ.</u> Β. Ευβοίας (ΑΕΙΦΟΡΙΑ).</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Δράση 3: Ανάπτυξη ολοκληρωμένου επιχειρηματικού σχεδίου ίδρυσης της <u>Κοιν.Σ.Επ.</u> Β. Ευβοίας (ΑΕΙΦΟΡΙΑ).</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>		Διάρκεια σε Μήνες					1-3	4-6	7-9	10-12	ΥΠΟΕΡΓΟ 1 /ΔΡΑΣΕΙΣ					ΥΠΟΕΡΓΟ 1: Προκαταρκτικές ενέργειες για την ίδρυση Πρότυπης Δασικής <u>Κοιν.Σ.Επ.</u> Βόρειας Εύβοιας / Διακριτικός τίτλος «ΑΕΙΦΟΡΙΑ».					Δράση 1: Σύσταση καταστατικού και σύσταση της <u>Κοιν.Σ.Επ.</u> Β. Ευβοίας (ΑΕΙΦΟΡΙΑ).					Δράση 2: Σύσταση έκθεσης σκοπιμότητας και βιωσιμότητας ίδρυσης της <u>Κοιν.Σ.Επ.</u> Β. Ευβοίας (ΑΕΙΦΟΡΙΑ).					Δράση 3: Ανάπτυξη ολοκληρωμένου επιχειρηματικού σχεδίου ίδρυσης της <u>Κοιν.Σ.Επ.</u> Β. Ευβοίας (ΑΕΙΦΟΡΙΑ).				
	Διάρκεια σε Μήνες																																			
	1-3	4-6	7-9	10-12																																
ΥΠΟΕΡΓΟ 1 /ΔΡΑΣΕΙΣ																																				
ΥΠΟΕΡΓΟ 1: Προκαταρκτικές ενέργειες για την ίδρυση Πρότυπης Δασικής <u>Κοιν.Σ.Επ.</u> Βόρειας Εύβοιας / Διακριτικός τίτλος «ΑΕΙΦΟΡΙΑ».																																				
Δράση 1: Σύσταση καταστατικού και σύσταση της <u>Κοιν.Σ.Επ.</u> Β. Ευβοίας (ΑΕΙΦΟΡΙΑ).																																				
Δράση 2: Σύσταση έκθεσης σκοπιμότητας και βιωσιμότητας ίδρυσης της <u>Κοιν.Σ.Επ.</u> Β. Ευβοίας (ΑΕΙΦΟΡΙΑ).																																				
Δράση 3: Ανάπτυξη ολοκληρωμένου επιχειρηματικού σχεδίου ίδρυσης της <u>Κοιν.Σ.Επ.</u> Β. Ευβοίας (ΑΕΙΦΟΡΙΑ).																																				
Δ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ																																				

Το <u>Υποέργο</u> εντάσσεται στον τομέα της Κοινωνικής Οικονομίας, ο οποίος μπορεί να δώσει σημαντικές λύσεις τόσο στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, όσο και στην προώθηση της κοινωνικής συνοχής που απειλείται, ως απόρροια της καταστροφικής πυρκαγιάς του 2021, συμβάλλοντας ταυτόχρονα στη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και στην αξιοποίηση του πλούτου του δάσους προς όφελός του, καθώς και των περιοχών που επλήγησαν. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνει τον συντονισμό των παραγωγικών και κοινωνικών δυνάμεων της περιοχής και τη διαμόρφωση συγκεκριμένης πρότασης για την ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας στις δασικές περιοχές, την αντιμετώπιση της ανεργίας και τη δημιουργία νέων διεξόδων και προοπτικών, τοποθετώντας σε πρώτο ρόλο τον άνθρωπο και το δάσος. Επιπλέον, το έργο βασίζεται στην ανάπτυξη και εφαρμογή συμμετοχικής διαδικασίας που προϋποθέτει τη συμμετοχή του τοπικού πληθυσμού (δασεργατών, <u>ρητινοεργατών</u> , κτηνοτρόφων, αγροτών, άλλων επαγγελματιών, κατοίκων της Β. Εύβοιας, φοιτητών, ερευνητών, ακαδημαϊκών, τοπικών φορέων και τοπικής αυτοδιοίκησης), αλλά και των χρηστών των υπηρεσιών που η <u>Κοιν.Σ.Επ.</u> θα παρέχει.	
Ε. ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	
2	1. Σε εξέλιξη η σύνταξη του καταστατικού της δασικής <u>Κοιν.Σ.Επ.</u> 2. Υπό ανάθεση η εκπόνηση των μελετών σκοπιμότητας, βιωσιμότητας και επιχειρηματικού σχεδίου ίδρυσης της <u>Κοιν.Σ.Επ.</u> Β. Ευβοίας (ΑΕΙΦΟΡΙΑ). 3. Ολοκλήρωση διαβούλευσης της ομάδας έργου για την ίδρυση της δασικής <u>Κοιν.Σ.Επ.</u> ΑΕΙΦΟΡΙΑ.

ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΥ/ΔΡΑΣΗΣ	
ΤΙΤΛΟΣ	ΕΡΓΟ : Οικονομία του Δάσους – Προστασία και αξιοποίηση προϊόντων και υπηρεσιών των ελληνικών δασών, με διακριτικό τίτλο «ΒΙΩΣΙΜΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ». Υποέργο 2. Οικονομία του Δάσους – Προστασία ελληνικών δασών και αξιοποίηση δασικών προϊόντων
Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	
Σύντομη Τεχνική Περιγραφή	Στο πλαίσιο του Προγράμματος Ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας προτείνεται η υλοποίηση του έργου «Οικονομία του Δάσους – Προστασία και αξιοποίηση προϊόντων και υπηρεσιών των ελληνικών δασών, με διακριτικό τίτλο: ΒΙΩΣΙΜΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ». Σκοπός του εν λόγω έργου είναι να αποτελέσει ένα πρότυπο εγχείρημα μετάβασης σε μια καινοτόμο αειφορική οικονομία και αξιοποίηση του δάσους, συνδυάζοντας τις ανάγκες για βιώσιμη δασική παραγωγή και την κατανάλωση σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας των δασών, διασφαλίζοντας παράλληλα τόσο την περιβαλλοντική προστασία και την αξιοποίηση των πόρων του δάσους, όσο και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Το συγκεκριμένο έργο περιλαμβάνει δύο (2) <u>Υποέργα</u>: • <u>Υποέργο 1</u>: Προκαταρκτικές ενέργειες για την ίδρυση Πρότυπης Δασικής Κοιν.Σ.Επ. Βόρειας Εύβοιας / Διακριτικός τίτλος «ΑΕΙΦΟΡΙΑ». • <u>Υποέργο 2</u>: Προστασία ελληνικών δασών και αξιοποίηση δασικών προϊόντων. Το παρόν Τεχνικό Δελτίο αφορά στην πρόταση χρηματοδότησης του <u>Υποέργου 2</u>, με τίτλο «Προστασία ελληνικών δασών και αξιοποίηση δασικών προϊόντων». Πρόκειται για ένα <u>ατοχευμένο</u> έργο αποκατάστασης του φυσικού δασικού περιβάλλοντος της Βόρειας Εύβοιας, αλλά και μετριασμού των αρνητικών επιπτώσεων της πρόσφατης καταστροφικής πυρκαγιάς του Αυγούστου 2021, στους κατοίκους και τις επιμέρους κοινωνικές και επαγγελματικές ομάδες της περιοχής, με οφέλη για τους ίδιους, την περιοχή και το φυσικό της δασικό πλούτο, αλλά και ευρύτερα για την οικονομία και την κοινωνία της χώρας. Βασικός σκοπός του <u>υποέργου</u> αυτού είναι να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα καθαρισμού και προστασίας των ελληνικών δασών, με πρότυπο τη Βόρεια Εύβοια, ώστε οι ωφελοούμενοι να είναι τόσο οι ίδιοι οι επαγγελματίες δασεργάτες και ρητινοσυλλέκτες, καθώς θα έχουν εξασφαλισμένη επικερδή εργασία, η Πολιτεία και συγκεκριμένα το ΥΠΕΝ, καθώς δεν θα απαιτείται να διαθέσει μεγάλα χρηματικά ποσά για τον καθαρισμό των δασών, η Δασική Υπηρεσία θα έχει ουσιαστική συμβολή στην προστασία των δασών, ενώ θα επωφελείται και όλη η κοινωνία με την προστασία των δασών. Με λίγα λόγια θα δημιουργηθεί μια ιδανική κατάσταση και σχέση win-win. Το <u>Υποέργο</u> αυτό περιλαμβάνει δύο (2) δράσεις: • <u>Δράση 1</u>: Αξιοποίηση των καμένων κορμών και των υπολειμμάτων δασικής βιομάζας Μέσα από τη σχετική μελέτη που εκπονεί το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και χρηματοδοτείται από την Κ.Ε.Δ.Ε., θα αναδειχθεί η βέλτιστη αξιοποίηση της καμένης ποσότητας ξυλείας, με την απομάκρυνση των καμένων κορμών, ώστε να μειωθούν οι εστίες ανάπτυξης παθογόνων οργανισμών, που προσβάλλουν το ξύλο, αλλά και τα εναπομείναντα υγιή δέντρα και τη φυσική αναγέννηση που αναμένεται να ακολουθήσει, οι τρόποι αξιοποίησης του ξύλου που οι μηχανικές του ιδιότητες παραμένουν αναλλοίωτες, η δυνατότητα διάθεσης σε επιχειρήσεις του κλάδου ξύλου (παραγωγούς <u>πριπλής</u> ξυλείας, παραγωγούς μοριοσανίδας/<u>ινοσανίδας</u>, παραγωγούς/εμπόρους <u>καυσοξύλων/pellet</u> κ.ά.), συμβάλλοντας ταυτόχρονα και στην ομαλοποίηση των τιμών στην αγορά προϊόντων ξύλου λόγω αναταράξεων που υπάρχουν από την πολύ μεγάλη αύξηση των τιμών, καθώς επίσης η αξιοποίηση των δασικών υπολειμμάτων και δασικής βιομάζας για την παραγωγή ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας, καθώς και η διάθεση της βιομάζας σε άλλους υπάρχοντες παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας.

	Θα αναφερθούν εναλλακτικές λύσεις και οι προδιαγραφές προμήθειας του κατάλληλου εξοπλισμού για την αποτελεσματική αξιοποίηση των δασικών υπολειμμάτων. • <u>Δράση 2</u>: Προμήθεια εξοπλισμού για το βιώσιμο καθαρισμό του δάσους Προμήθεια ενός (1) ειδικά μετακινούμενου εξοπλισμού (μεγέθους ενός κοντέινερ), παραγωγής 100 KW ηλεκτρικής ενέργειας από βιομάζα (αξίας ~300.000€) που μπορεί να εγκατασταθεί σε οποιοδήποτε δάσος χρειαστεί ή/και σε συνδυασμό με την ενεργειακή κοινότητα της Βόρειας Εύβοιας. Προμήθεια εξοπλισμού και εργαλείων καθαρισμού του δάσους (αλυσοπρίονα, εργαλεία δάσους, μηχανήματα πρίσης και επεξεργασίας, κ.λπ.) Ο παραπάνω εξοπλισμός θα ανήκει στο Υ.Π.ΕΝ. και τη Δασική Υπηρεσία και θα μπορεί να χρησιμοποιείται κατά περίπτωση όπου απαιτηθεί, πέρα από την περιοχή της Βόρειας Εύβοιας, στο πλαίσιο της πολυλειτουργικής δασοπονίας και της παραγωγής προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας από τα δάση, ως πιλοτικός οδηγός εναλλακτικής αξιοποίησης με έμφαση στην καινοτομία, τη διαφοροποίηση και την προσαρμογή στις απαιτήσεις της οικονομίας, ειδικά την περίοδο της ενεργειακής κρίσης που διανύουμε.																																																
Β. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ																																																	
Προτεινόμενος Φορέας Υλοποίησης – Δικαιούχος	Δικαιούχος ΥΠΕΝ /Δασαρχείο Ιστιαίας / Δασαρχείο Λίμνης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας Φορέας Υλοποίησης ΥΠΕΝ / Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας – Τμήμα Δασολογίας Επιστημών Ξύλου και Σχεδιασμού (ΔΕΞΥΣ)																																																
Γ. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ – ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ																																																	
Ενδεικτικός Προϋπολογισμός Έργου	<table><tr><td>Δράση 1. Αξιοποίηση των καμένων κορμών και των υπολειμμάτων δασικής βιομάζας</td><td>€ 40.000,00</td></tr><tr><td>Δράση 2. Προμήθεια εξοπλισμού για τον βιώσιμο καθαρισμό του δάσους</td><td>€ 500.000,00</td></tr><tr><td>ΣΥΝΟΛΟ</td><td>€ 540.000,00</td></tr></table>	Δράση 1. Αξιοποίηση των καμένων κορμών και των υπολειμμάτων δασικής βιομάζας	€ 40.000,00	Δράση 2. Προμήθεια εξοπλισμού για τον βιώσιμο καθαρισμό του δάσους	€ 500.000,00	ΣΥΝΟΛΟ	€ 540.000,00																																										
Δράση 1. Αξιοποίηση των καμένων κορμών και των υπολειμμάτων δασικής βιομάζας	€ 40.000,00																																																
Δράση 2. Προμήθεια εξοπλισμού για τον βιώσιμο καθαρισμό του δάσους	€ 500.000,00																																																
ΣΥΝΟΛΟ	€ 540.000,00																																																
Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα	Πρόγραμμα «Στερεά Ελλάδα» 2021-2027, Ο.Χ.Ε. Βόρειας Εύβοιας																																																
Ενδεικτικό Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Έργου	Η Συνολική διάρκεια υλοποίησης του έργου είναι 12 μήνες. Ακολουθεί αναλυτική αποτύπωση χρονοδιαγράμματος ανά δράση και επιμέρους ενέργειες. <table><tr><th colspan="2">ΕΡΓΟ: Οικονομία του Δάσους – «Προστασία ελληνικών δασών και αξιοποίηση δασικών προϊόντων».</th><th colspan="6">ΜΗΝΕΣ</th></tr><tr><th></th><th></th><th>1-3</th><th>4-6</th><th>7-9</th><th>10-12</th><th>13-15</th><th>16-18</th></tr><tr><td>ΥΠΟΕΡΓΑ/ΔΡΑΣΕΙΣ</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Δράση 1. Αξιοποίηση των καμένων κορμών και των υπολειμμάτων δασικής βιομάζας</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Δράση 2. Προμήθεια εξοπλισμού για τον βιώσιμο καθαρισμό του δάσους</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	ΕΡΓΟ: Οικονομία του Δάσους – «Προστασία ελληνικών δασών και αξιοποίηση δασικών προϊόντων».		ΜΗΝΕΣ								1-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18	ΥΠΟΕΡΓΑ/ΔΡΑΣΕΙΣ								Δράση 1. Αξιοποίηση των καμένων κορμών και των υπολειμμάτων δασικής βιομάζας								Δράση 2. Προμήθεια εξοπλισμού για τον βιώσιμο καθαρισμό του δάσους															
ΕΡΓΟ: Οικονομία του Δάσους – «Προστασία ελληνικών δασών και αξιοποίηση δασικών προϊόντων».		ΜΗΝΕΣ																																															
		1-3	4-6	7-9	10-12	13-15	16-18																																										
ΥΠΟΕΡΓΑ/ΔΡΑΣΕΙΣ																																																	
Δράση 1. Αξιοποίηση των καμένων κορμών και των υπολειμμάτων δασικής βιομάζας																																																	
Δράση 2. Προμήθεια εξοπλισμού για τον βιώσιμο καθαρισμό του δάσους																																																	
Δ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ																																																	

Η ανάγκη για οικονομική διαφοροποίηση και ολοκληρωμένη ανάπτυξη είναι ακόμη πιο έντονη στην περιοχή της Βόρειας Εύβοιας, αφού οι καταστροφικές συνέπειες της πυρκαγιάς για το περιβάλλον και την οικονομία της περιοχής μειώνουν, ακόμα περισσότερο, τις ευκαιρίες απασχόλησης. Αφετέρου, πολλές ευκαιρίες παρουσιάζονται συμπεριλαμβανομένης της αυξημένης ζήτησης για ποιοτικά τοπικά προϊόντα της ελαφριάς βιομηχανίας-βιοτεχνίας ξύλου, αλλά και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας κ.λπ. Τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της περιοχής και του δάσους της Βόρειας Εύβοιας, θα πρέπει να θεωρούνται κύριοι καθοδηγητές των ευκαιριών για τοπική επιχειρηματικότητα και καινοτομία. Έτσι, επιτυγχάνεται η αξιοποίηση των δασικών υπολειμμάτων και δασικής βιομάζας για την παραγωγή ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας, μέσω εξοπλισμού που μπορεί να εγκατασταθεί σε οποιοδήποτε δάσος χρειαστεί ή/και σε συνδυασμό με την ενεργειακή κοινότητα της Βόρειας Εύβοιας. Εναλλακτικά, μπορεί να εξεταστεί η διάθεση της βιομάζας σε άλλους υπάρχοντες παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας. Τέλος, θα γίνει η εξέταση επιμέρους εναλλακτικών μεθόδων διάθεσης δασικής βιομάζας σε ήδη υπάρχοντες αγοραστές και μονάδες αξιοποίησης στην Ελλάδα, αλλά και στο εξωτερικό, διερεύνηση της δυνατότητας σύναψης συμφωνιών με επενδυτικές πρωτοβουλίες και σχήματα σε Ελλάδα και εξωτερικό για τα προϊόντα, αλλά και την υλοποίηση δράσεων, η υποστήριξη της διάθεσης των παραγόμενων διαθέσιμων προϊόντων μέσω του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας μέσα από τη σύνταξη ενός ειδικού σχεδίου μάρκετινγκ και εξεύρεσης δυνατοτήτων χρηματοδότησης, αυτοχρηματοδότησης και βιωσιμότητας του έργου. Τα αποτελέσματα των επιμέρους δράσεων, θα μπορούν να αξιοποιηθούν από τη Δασική Υπηρεσία, προκειμένου να ενισχυθούν τα έργα που θα συμβάλλουν ουσιαστικά, με άμεσο και πρακτικό τρόπο στην αποκατάσταση του δασικού οικοσυστήματος, μέσα από τον παράλληλο βιώσιμο καθαρισμό του δάσους, στην ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων, στην ορθολογική και αειφορική αξιοποίηση των παραγόμενων προϊόντων και υπηρεσιών και την αειφορική και πρωτογενή τους διαχείριση, προσδίδοντάς τους προστιθέμενη αξία, στη στήριξη των τοπικών κοινοτήτων και κοινωνικών ομάδων, εξασφαλίζοντας εισόδημα τόσο σε άμεσο όσο και σε μεσο-μακροπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα, και επιτυγχάνοντας σημαντικά θετικά πολλαπλασιαστικά οφέλη και σε ευρύτερο επίπεδο για το σύνολο της χώρας.	
Ε. ΒΑΘΜΟΣ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	
2	1. Σε εξέλιξη η εκπόνηση μελέτης αξιοποίησης των καμένων κορμών (Δράση 1), η οποία χρηματοδοτείται από την ΚΕΔΕ. 2. Ολοκλήρωση διαβούλευσης της ομάδας έργου για το Υπέργχο αυτό.

ΕΥΒΟΙΑ ΜΕΤΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΥΒΟΙΑΣ

MASTERPLAN
ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟ ΔΑΣΟΣ